

PROGRAMMABEGROTING 2027

EN

MEERJARENBEGROTING 2028-2030

MEIERIJSTAD

BEGROTING 2027

VOORWOORD

Geachte raadsleden,

Graag bieden wij u de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030 aan. Voor nu is deze begroting gebaseerd op het bestaand beleid en is voor 2027 sluitend voor structurele baten en lasten.

Het collegewerkprogramma 2026-2030 met daarin de plannen voor de komende jaren wordt in dezelfde raadsvergadering van 5 november besproken. Het financiële effect hiervan wordt na vaststelling verwerkt en gepresenteerd op de website.

De begroting en de jaarschijf 2027 van het collegewerkprogramma vormen samen de programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 die we toesturen aan de toezichthouder.

INHOUDSOPGAVE

Begroting 2027 1
Voorwoord 3
Inhoudsopgave 4
Financiën in één oogopslag 5
Samenvatting 7
- Financiële samenvatting 7
- Algemene reserve 11
- Weerstandsvermogen 12
- Investeringsprogramma 13
- Leeswijzer 15

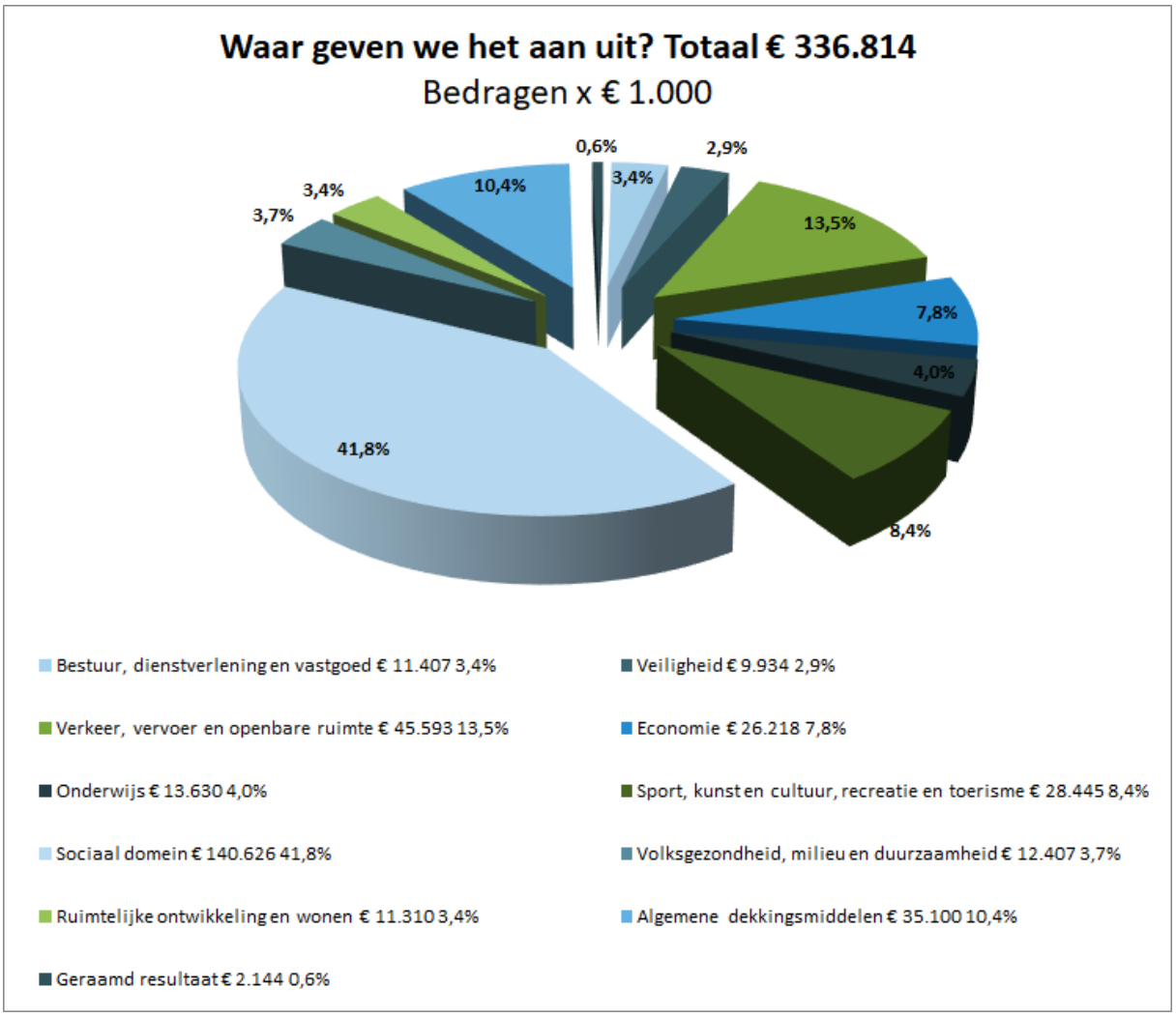
Programmalijnen 17
- Participatie & Polarisatie 18
- Inclusie 19

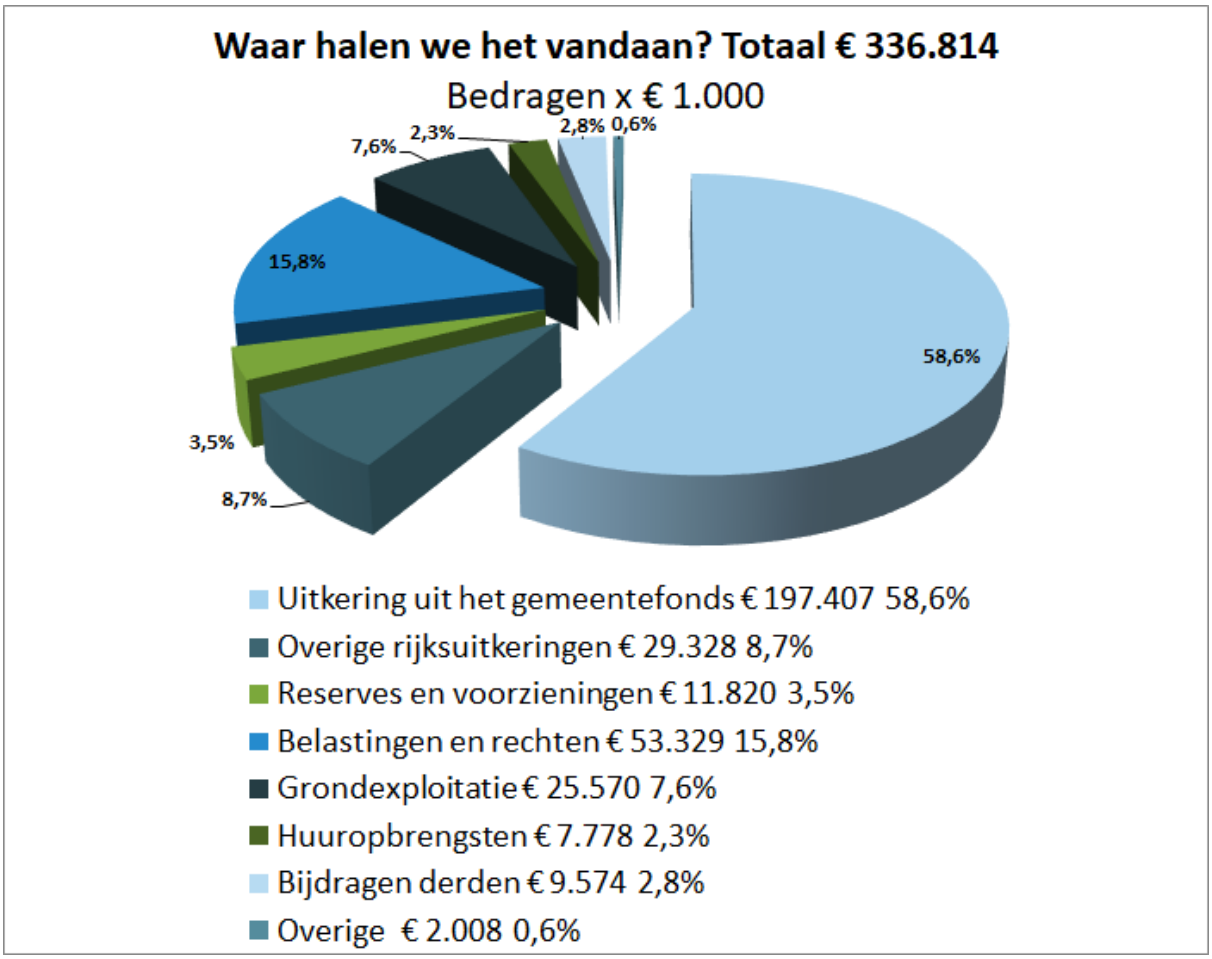
Programma's 20
- Bestuur, Dienstverlening en Vastgoed 21
- Veiligheid 25
- Verkeer, vervoer en openbare ruimte 29
- Economie 34
- Onderwijs 38
- Sport, kunst, cultuur, Recreatie en Toerisme 42
- Sociaal domein 46
- Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid 51
- Ruimtelijke ontwikkeling en wonen 54
- Financiële informatie programmaplan 58

Paragrafen 64
- Lokale heffingen 65
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing 72
- Onderhoud kapitaalgoederen 80
- Financiering 88
- Bedrijfsvoering 90
- Verbonden Partijen 95
- Grondbeleid 124
- Wet open overheid (Woo) 127

Financiën 128
- Financiële begroting 129
- Financiële positie 143
- Overzicht naar taakvelden 153

FINANCIËN IN ÉÉN OOGOPSLAG

Waar halen we het vandaan? Totaal € 336.814
Bedragen x € 1.000
58,6%
8,7%
3,5%
15,8%
7,6%
2,3%
2,8%
0,6%
Uitkering uit het gemeentefonds € 197.407 58,6%
Overige rijksuitkeringen € 29.328 8,7%
Reserves en voorzieningen € 11.820 3,5%
Belastingen en rechten € 53.329 15,8%
Grondexploitatie € 25.570 7,6%
Huuropbrengsten € 7.778 2,3%
Bijdragen derden € 9.574 2,8%
Overige € 2.008 0,6%

SAMENVATTING

We bieden u een sluitende begroting aan voor 2027.

In deze samenvatting staat informatie op hoofdlijnen over het financieel (meerjarig)beeld en de financiële positie van de gemeente Meierijstad. In de financiële samenvatting gaan we in op de ontwikkelingen sinds het vaststellen van de programmabegroting 2026.

Bij het onderdeel algemene reserve ziet u het verloop van de algemene reserve. Bij het weerstandsvermogen gaan we in op de ontwikkeling van de weerstandsratio.

In het onderdeel investeringsprogramma kunt u lezen welke investeringen 2027 de korte route of de lange route volgen. Bij de korte route stelt de gemeenteraad de middelen beschikbaar bij de begrotingsbehandeling. Bij de lange route stelt de gemeenteraad de middelen later in het jaar beschikbaar met een afzonderlijk raadsbesluit met een inhoudelijk raadsvoorstel.

In de leeswijzer staat waar u welke informatie kunt vinden. Het laatste onderdeel van de samenvatting is het dashboard. Dit bestaat uit enkele grafieken om snel een beeld te krijgen van de financiën van de gemeente Meierijstad.

FINANCIËLE SAMENVATTING

De financiële situatie van Meierijstad staat, net als bij andere gemeenten in Nederland, onder druk. Het uitgestelde ravijn jaar en het achterblijven van structurele financiering vanuit het Rijk zorgen voor onzekerheid. Tegelijkertijd blijven de kosten en verantwoordelijkheden voor de gemeente toenemen. Dit vraagt om een toekomstbestendig en evenwichtig financieel beleid.

We gaan voor het bouwen van een fundament om ook in de toekomst onze voorzieningen betaalbaar te houden en noodzakelijke investeringen te kunnen bekostigen. Verantwoord omgaan met onze middelen staat centraal, waarbij we ons richten op duurzame oplossingen en efficiëntie, zonder de rekening onnodig af te wentelen naar toekomstige jaren of onze inwoners.

De uitgangspunten die u bij de behandeling van de kaderbrief 2027 heeft meegegeven zijn door het college gebruikt voor het samenstellen van de programmabegroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030. De belangrijkste waren:

- Ieder eerste begrotingsjaar heeft een structureel sluitend karakter.
- Vanwege de onzekerheid rondom het gemeentefonds worden de daaropvolgende jaren niet sluitend gemaakt middels ingrijpende bezuinigingen. Uitgangspunt is dat de structurele tekorten beheersbaar blijven en zoveel mogelijk worden beperkt.
- Structurele lasten dekken we met structurele baten. Jaarlijks terugkerende taken moeten met de jaarlijks terugkerende opbrengsten kunnen worden bekostigd.
- De reservepositie en het weerstandsvermogen blijven op orde conform de financiële verordening.
- De lokale lasten blijven zo laag mogelijk. Voor de lasten rekenen we in principe met een trendmatige aanpassing van de tarieven.
- De afvalstoffenheffing en de rioolrechten zijn 100% kostendekkend.
- Leges worden meer kostendekkend.

Het college presenteert de gemeenteraad voor 2027 een sluitende begroting voor structurele lasten en baten, zonder het inzetten van een deel van de algemene reserve. Vanaf 2028 blijven er tekorten bestaan. Dit alles zonder de effecten van nieuwe ontwikkelingen. Nieuwe ontwikkelingen vanuit het coalitieakkoord "Samen bouwen aan Meierijstad" staan in het collegewerk programma, dat u binnenkort ontvangt.

De VNG heeft ook voor 2027 een begrotingsadvies uitgebracht. Gemeenten bevinden zich nog steeds in een financieel onzekere tijd. Primair wordt dit veroorzaakt door bezuinigingen van eerdere kabinetten en door de ingeboekte besparingsmaatregelen voor de jeugdzorg vanaf boekjaar 2028. Als de beoogde kostendaling niet behaald wordt, dreigen er forse tekorten te ontstaan bij gemeenten. De

Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd onder leiding van Tamara van Ark zal begin 2027 een uitspraak doen over de haalbaarheid van deze besparingsmaatregelen en hoe om te gaan met het verschil tussen kosten en beschikbare middelen voor de jeugdzorg bij gemeenten.
In het Overhedenoverleg van april 2026 heeft het kabinet de afspraak rond de Commissie-Van Ark herbevestigd. Daarbij heeft het kabinet onderstreept dat dit advies zwaarwegend en maatgevend is. Het ligt daarom voor de hand dat in de Voorjaarsnota 2027 (gedeeltelijk) compensatie zal volgen indien de kostenstijging zich voortzet en deze niet verwijtbaar is aan gemeentelijk handelen. Daarom kan het in de visie van de VNG niet zo zijn dat gemeenten op dit moment vanwege de oplopende kosten voor de jeugdzorg tal van bezuinigingen moeten doorvoeren op andere beleidsterreinen. Of lasten moeten verhogen om de begroting vanaf 2028 sluitend te krijgen.
De onzekerheid wordt nog versterkt door de ingeboekte besparing op de Huishoudelijke Hulp in de Wmo, vanaf 2029. Deze is vastgelegd in het coalitieakkoord van het kabinet-Jetten, maar hier is nog geen beleidsmatig plan voor opgesteld.
De VNG adviseert om ten minste boekjaar 2027 structureel en reëel sluitend te maken.

Financieel beeld

In de volgende tabel staat het financieel beeld vanaf de begrotingsbehandeling in november 2025 (*primitieve begroting*) tot aan het geraamde resultaat van deze programmabegroting 2027.
De programmabegroting 2027 voor bestaand beleid 2027 is sluitend voor structurele baten en lasten, vanaf 2027 zijn er nog tekorten.
De financiële gevolgen van de ontwikkelingen presenteren we in enkele categorieën. Na de tabel volgt een toelichting per categorie.

(Bedragen x € 1.000)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Primitieve begroting	1.154	-3.639	-2.284	-563
Raadsbesluiten september 2025 tot en met juli 2026	-273	-272	-271	-269
1e bestuursrapportage 2026	905	674	607	307
2e Bestuursrapportage 2026	0	0	0	0
Geraamd resultaat (startsituatie)	**1.786**	**-3.237**	**-1.947**	**-525**
Bestaand beleid	-3.786	-3.747	-3.707	-2.837
Nieuw beleid	-1.290	-883	-883	-883
Gemeentefonds	1.978	2.377	2.064	2.605
Investeringen 2027	-34	-169	-197	-431
Kapitaallasten	2.139	1.837	1.341	1.344
Loon- en prijsindexatie	0	0	0	0
Overige technische aanpassingen	1.394	1.172	613	735
Wijzigingen < € 50.000	-44	-44	-44	-44
MIP 2028-2030	0	0	-563	-963
Totaal ontwikkelingen	358	544	-1.376	-472
Geraamd resultaat programmabegroting 2027	**2.144**	**-2.693**	**-3.323**	**-997**

Primitieve begroting
Op deze regel staan de geraamde resultaten van de vastgestelde begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 bij de begrotingsbehandeling in november 2025.

Raadsbesluiten september 2025 t/m juli 2026
Hier staan de financiële gevolgen van afzonderlijke raadsbesluiten in de periode september 2025 t/m juli 2026.

1e Bestuursrapportage 2026
Dit zijn de financiële gevolgen van de 1e bestuursrapportage 2026 op het geraamde resultaat.

2e Bestuursrapportage 2026
In de 2e berap nemen we incidentele afwijkingen op. Indien er ook structurele afwijkingen zijn, dan verwerken we dat ook in de begroting 2027. Voor 2027 staan enkele structurele afwijkingen opgenomen, dat zijn bijstellingen van kapitaallasten als gevolg van mutaties op enkele investeringskredieten.

Geraamd resultaat (startsituatie)
Na de verwerking van de raadsbesluiten t/m juli 2025 is dit de financiële startsituatie voor de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029.

Bestaand beleid
Op deze regel staan de financiële gevolgen van ontwikkelingen voor bestaand beleid. De bestuurlijke keuzevrijheid voor ontwikkelingen bestaand beleid is voor de korte termijn niet zo groot. Natuurlijk heeft u wel de bestuurlijke keuze om het bestaande beleid te wijzigen.
De financiële gevolgen op deze regel zijn vooral het gevolg van de verwerking van de uitgangspunten begroting 2027. Bij de programma's onder de kop "Wat kost het?" zijn de ontwikkelingen bestaand beleid toegelicht.

Nieuw beleid
Hier staan de financiële gevolgen van de integrale afweging van het college voor nieuwe ontwikkelingen. Voor de financiële gevolgen van deze ontwikkelingen was nog geen structurele dekking opgenomen in de meerjarenbegroting 2026-2028. Een toelichting op deze ontwikkelingen kunt u lezen bij de programma's onder de kop "Wat kost het?".

Gemeentefonds
Op deze regel staan de financiële gevolgen van de meicirculaire 2026. Een uitgebreide toelichting is te vinden bij programma's - financiële informatie programmaplan, onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen".
De uitkeringen uit het gemeentefonds zijn voor de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 gebaseerd op de meicirculaire 2026.

Investeringen 2027
Het meerjaren investeringsplan 2027-2030 is geactualiseerd. U neemt een besluit bij de begrotingsbehandeling op 5 november 2026 voor de investeringen 2027. We lichten de investeringen 2027 toe bij de begrotingsprogramma's onder het kopje "Investeringen".

Kapitaallasten
Op deze regel staan de financiële gevolgen van aanpassingen in kapitaallasten voor bestaande investeringen.

Bijstelling geraamde kapitaallasten
Voor de investeringen die nog niet gereed gemeld zijn is een nadere inschatting gemaakt van het jaar van gereed melding. Voor een aantal projecten wordt nu ingeschat dat deze later gereed zullen zijn dan eerder verwacht. De afgelopen jaren is steeds een aanzienlijke onderuitputting gebleken In verband hiermee kunnen voor een aantal investeringen de afschrijvingslasten doorgeschoven worden. Hiermee ontstaat een reëlere inschatting van het daadwerkelijke jaar van afschrijving.

Loon- en prijsindexatie
Jaarlijks nemen we vanuit het accres algemene uitkering een gedeelte op in de begroting voor loon- en prijsontwikkeling volgens de vastgestelde uitgangspunten. De categorie loon- en prijsontwikkeling is budgettair neutraal opgenomen in de begroting. Bij de programma's onder de kop "wat kost het?" zijn de financiële bijstellingen te zien. Alhoewel het Rijk ervan uitgaat dat gemeenten hun lasten voor onder andere subsidies en contracten met zorgaanbieders kunnen verlagen blijkt dit in de praktijk vaak niet mogelijk op basis van de contracten en (subsidie)verordeningen.

Overige technische aanpassingen
De financieel technische aanpassingen zijn over het algemeen voor de hele begroting budgettair neutraal. Nu staat er bij deze categorie een meerjarig structureel bedrag. Dit wordt veroorzaakt door:

- een hogere toerekening van de kapitaallasten aan de grondexploitatie als gevolg van een hogere boekwaarde voor de grondexploitatie:
- de financieel technische aanpassingen bij de kostendekking voor riolering en afval.
- aanpassing van de urenverdeling grondexploitatie.
- het verwerken van een voorgenomen raadsbesluit van september 2026 (uitgangspunt is immers besluiten tot en met juli 2026) met betrekking tot de pilot invoering ondernemersfonds.

Wijzigingen kleiner dan € 50.000
Hier staan de structurele financiële gevolgen van wijzigingen die kleiner zijn dan € 50.000. Deze wijzigingen gaan over ontwikkelingen van bestaand beleid.

Meerjaren Investering Plan (MIP) 2028-2030
In afwijking van de begrotingen van de afgelopen jaren, hebben we de lasten van de voorgenomen investeringen MIP 2028-2030 opgenomen in de meerjarenraming 2028-2030. Daarmee wordt het begrotingssaldo voor de meerjarenraming inzichtelijk gepresenteerd, dit mede met het oog op het herstel van het structureel en reëel evenwicht in het meerjarenperspectief waar we voor staan.

Totaal ontwikkelingen
Hier staat het totaalbedrag (baten min lasten) aan financiële gevolgen voor de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028 t/m 2030.

Geraamd resultaat programmabegroting 2027
Op deze regel staat het geraamd resultaat na verwerking van alle ontwikkelingen die eerder genoemd zijn.

Structureel geraamd resultaat
Het structureel geraamd resultaat is van belang om vast te stellen of alle structurele lasten gedekt worden door structurele baten. De toezichthouder beoordeelt onze begroting en baseert zijn oordeel op het structureel geraamd resultaat.
Om tot het structureel geraamd resultaat te komen halen we de incidentele baten en lasten uit het geraamde resultaat af. Door het weglaten van incidentele lasten gaat het structureel geraamd resultaat omhoog. Bij het weglaten van de incidentele baten gebeurt het tegenovergestelde.
In de volgende tabel staat het structureel geraamd inclusief het meerjareninvesteringsplan (MIP) voor 2028-2030.
Een besluit over de investeringen uit het MIP 2027-2029 neemt u bij de volgende begrotingen.

(Bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Geraamd resultaat	**2.144**	**-2.693**	**-3.323**	**-997**
Incidentele baten en lasten	-202	68	67	67
Structureel geraamd resultaat	**1.942**	**-2.625**	**-3.256**	**-930**
Structureel resultaat incl. MIP 2028-2030	**1.942**	**-2.625**	**-3.256**	**-930**

Incidentele baten en lasten
Hier staat het saldo van incidentele baten en lasten. De incidentele lasten zijn voor 2027 lager dan de incidentele baten, zodat het weglaten van de incidentele posten een positief effect heeft op het structureel resultaat.

ALGEMENE RESERVE

Op basis van de vastgestelde nota reserves en voorzieningen 2025 zijn per 1 januari 2025 van de algemene risicoreserve, welke bestond uit een risicodeel en een deel 'vrij' besteedbaar, twee afzonderlijke reserves gemaakt: de algemene reserve en de risicoreserve. De reserve risico's grondexploitatie is toegevoegd aan de risicoreserve.

In de volgende tabel staat het verloop van de Algemene Reserve. De tabel start bij de stand van de reserve per 1-1-2026 zoals u deze heeft vastgesteld bij de jaarstukken 2025 inclusief de verwerking van de saldobestemming jaarrekening 2025..

(bedragen x € 1.000)	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Stand Algemene reserve per 1-1	**50.879**	**22.516**	**15.571**	**11.645**	**9.619**
Toevoegingen	8.592	-14	-14	-14	-14
Onttrekkingen	-36.955	-6.932	-3.913	-2.012	-1.696
Stand Algemene reserve per 31-12	**22.516**	**15.571**	**11.645**	**9.619**	**7.910**

Toevoegingen

Jaarlijkse toevoeging t/m 2026 van € 3,5 miljoen
Bij de start van de gemeente Meierijstad (2017) is besloten om in twee collegeperioden (9 jaar) de bestemmingsreserve dekking kapitaallasten af te bouwen. Dit met het doel de kapitaallasten van investeringen op de gemeentebegroting te laten drukken. De afbouw van de bestemmingsreserve is toegevoegd aan de algemene reserve. Vanaf 2027 vindt geen toevoeging meer plaats.

Jaarrekeningresultaat 2025 toegevoegd in 2026
Met het raadsbesluit van de jaarstukken 2025 is het jaarresultaat van € 11,5 miljoen administratief toegevoegd aan de algemene reserve. Een bedrag van € 2,9 miljoen is bij de onttrekkingen opgenomen als bestemmingen van het jaarrekeningresultaat 2025.
Gelet op het risicoprofiel zoals opgenomen in de jaarrekening 2025 is een bedrag van € 7.200.000 overgeheveld van het vrije deel algemene reserve naar de risicoreserve.

Onttrekkingen

Onttrekkingen 2026
Hier staat het totaal aan onttrekkingen uit de algemene reserve vanuit genomen raadsbesluiten. Dit zijn de restant voorgenomen onttrekkingen van besluiten tot en met de begroting 2026 en de tussentijdse raadsbesluiten en bestuursrapportages 2026. Bij de vaststelling van de jaarstukken 2025 zijn onttrekkingen geraamd voor resultaatsbestemmingen en de overheveling van restantbudgetten.

Onttrekkingen 2027 tot en met 2030
De onttrekkingen voor de jaarschijven 2027 t/m 2030 zijn in totaal € 16,2 miljoen. Het gaat dan om al genomen raadsbesluiten, zoals de begroting 2026, de voorliggende begroting 2027, bestuursrapportages en aparte raadsbesluiten.

WEERSTANDSVERMOGEN

Het weerstandsvermogen van de gemeente drukken we uit in de weerstandsratio. Het is een verhoudingsgetal tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de vrije middelen die de gemeente in kan zetten om risico's op te vangen. Deze vrije middelen bestaan vooral uit de algemene risicoreserve en de onbenutte belastingcapaciteit.
De benodigde weerstandscapaciteit laat zien hoeveel middelen nodig zijn om risico's op te vangen waarvoor geen financiële maatregelen zijn getroffen.

De risico's en de beschikbare middelen om de risico's op te vangen zijn toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

De beleidsvoornemens van de begroting 2027 zijn opgenomen in de berekeningen van de weerstandsratio. Beschikkingen over de algemene reserve vanuit het College werkprogramma 2027-2030 zijn niet verwerkt.

(bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Beschikbare weerstandscapaciteit	69.120	62.175	58.249	56.223
Benodigde weerstandscapaciteit	35.886	35.886	35.886	35.886
Weerstandsratio	**1,93**	**1,73**	**1,62**	**1,57**
Norm weerstandsratio	1,0	1,0	1,0	1,0

INVESTERINGSPROGRAMMA

In dit onderdeel gaan we in op de nieuwe investeringen voor het jaar 2027. We geven aan welke investeringen de korte of de lange route volgen. Bij de korte route stelt u de middelen beschikbaar bij de begrotingsbehandeling.

Bij de lange route stelt u de middelen later beschikbaar bij een inhoudelijk raadsvoorstel. De financiële gevolgen van alle investeringen 2027 zijn opgenomen in deze begroting.
Bij de begrotingsprogramma's - onderdeel investeringen - staan de inhoudelijke toelichtingen.

Investeringen korte route
De investeringen 2027 die de korte route volgen staan in de volgende tabel. Het totale investeringsbedrag bedraagt € 4,7 miljoen
De investeringen korte route geldt voor investeringen kleiner dan € 500.000 en voorbereidingskredieten.
We stellen voor om hierop een uitzondering te maken voor de investering "plaatsen van zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed" van € 900.000. Deze investering is budgettair neutraal voor de begroting. Door het beschikbaar stellen van dit krediet bij de begrotingsbehandeling kunnen we inspelen op de actuele onderhoudssituatie en kan noodzakelijk werk met werk worden gemaakt in de volgorde zoals deze zich in de praktijk aandient. Dit geeft een grote slagkracht en vermindering van administratieve last.

Investeringen korte route (bedragen x € 1.000)	Programma	2027
Lijst van de vervangingsinvesteringen 2027	div.	550
Plaatsen van zonnepanelen en zonnecollectoren op en het versneld verduurzamen van enkele panden van het gemeentelijk vastgoed 2027	div.	900
Aanschaf extra strooier en sneeuwploeg	2	85
Vervangen bloembakken de Bunders	2	170
Uitbreiding bomenareaal 2027	8	275
Voorbereidingskredieten		
Bus Rapid Transit (BRT) Meierijstad 2027	2	625
Doorfietsroute Eindhoven-Veghel 2027	2	100
Vervanging wegen 2027	2	400
Vervangingen riolering	2	300
Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw bs De Ark	4	528
Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw gymzaal Boerdonk	5	205
Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw gymzaal De Leest Veghel.	5	466
Voorbereidingskrediet uitbreiding kinderopvangvoorziening bij bs Eerschot	6	106
Totaal investeringen		**4.710**

Investeringen lange route
De investeringen 2027 die de lange route volgen bedragen in totaal € 12,8 miljoen en staan in de volgende tabel. Als er bij de investeringen met “korte route” een voorbereidingskrediet is opgenomen, dan staat in de volgende tabel het resterende uitvoeringskrediet. De investeringsbedragen die in de volgende tabel staan zijn gebaseerd op de beste inschatting bij het samenstellen van deze begroting. Het uitvoeringskrediet wat u bij een raadsvoorstel beschikbaar gaat stellen kan hier gemotiveerd van afwijken bijvoorbeeld door prijsontwikkelingen.

Investeringen lange route (bedragen x € 1.000)	Programma	2027
Bus Rapid Transit (BRT) Meierijstad 2027	2	5.625
Doorfietsroute Eindhoven-Veghel 2027	2	900
Vervanging wegen 2027	2	3.600
Vervangingen riolering	2	2.732
Totaal investeringen		**12.857**

LEESWIJZER

De begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 bestaat uit het programmaplan en de financiële begroting. Ook is informatie opgenomen over de programmalijnen. De indeling voor de begrotingsprogramma's is gebaseerd op het coalitieakkoord 2026-2030 "Samen bouwen aan Meierijstad".

De begroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030 zijn gebaseerd op bestaand beleid. Het college heeft een integrale afweging gemaakt voor nieuwe ontwikkelingen (nieuw beleid) met als basis het collegewerk programma "Samen bouwen aan Meierijstad". De ontwikkelingen voor zowel bestaand beleid als nieuw beleid zijn toegelicht bij de begrotingsprogramma's onder "Wat kost het?".

Programmaplan 2027

Het programmaplan bestaat uit de negen begrotingsprogramma's, het financiële informatie programmaplan en de (verplichte) paragrafen. Bij elk begrotingsprogramma gaan we in op de drie W-vragen: "Wat willen we bereiken?", "Wat gaan we daarvoor doen?" en "Wat kost het?". Ook staan de investeringen 2027 bij elk begrotingsprogramma en de relatie van dat programma met verbonden partijen.

Wat willen we bereiken?

De ambitie en de bestuursdoelen die staan bij "Wat willen we bereiken?" zijn overgenomen uit het coalitieakkoord 2026-2030. Op deze plek staan ook de verplichte beleidsindicatoren uit het besluit begroten en verantwoorden (BBV). De laatst bekende gegevens van waarstaatjegemeente.nl zijn in de tabellen vermeld. Als in de tabel bijvoorbeeld 2025 staat, dan betekent dit dat hierna geen meting meer heeft plaatsgevonden. Als referentiemeting voor de gemeente Meierijstad vermelden we het gemiddelde van gemeenten in de klasse > 50.000 en < 100.000 inwoners.

Ook zijn er enkele bestuursdoelen die we als gerealiseerd beschouwen. Deze bestuursdoelen komen daardoor niet meer terug in de begroting 2027. Dit zijn:

- Passende economische steunmaatregelen voor door de coronacrisis getroffen ondernemers in het midden- en kleinbedrijf (mkb) en zelfstandige ondernemers zonder personeel (zzp-ers). (Programma Economie)
- Een nieuwe nota kunst en cultuur 2023-2030 waarin we de ambities in het kader van kunst en cultuur uitwerken. (Programma Sport, kunst, cultuur, Recreatie en Toerisme)
- Alle leerlingen primair onderwijs volgen structureel kunst- en muzieklessen in de klas. (Programma Sport, kunst, cultuur, Recreatie en Toerisme)
- Eenduidig beleid ten aanzien van de Gilden. (Programma Ruimtelijke ontwikkeling en wonen)
- Een strategische visie 2040 op Meierijstad, geïnspireerd door de producten van de Raad van Verbeelding. (Programma Bestuurd, dienstverlening en vastgoed).
- Onderzoek naar de wenselijkheid van 1 welzijnscoöperatie. (Programma Sociaal Domein)

Wat gaan we daarvoor doen?

Bij de 2e W-vraag "Wat gaan we daarvoor doen?" wordt verwezen naar het Collegewerkprogramma 2026-2030. De activiteiten wordt verwerkt na de vaststelling van het Collegewerkprogramma 2026-2030.

Wat kost het?

Bij het onderdeel "Wat kost het?" (3e W-vraag) staan de lasten en baten van deze begroting inclusief de ontwikkelingen, waarover u een besluit neemt bij de begrotingsbehandeling.
Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe, waarbij de mate van bestuurlijke keuzevrijheid een uitgangspunt was.
De bestuurlijke keuzevrijheid zit vooral in de categorieën nieuw beleid, bestaand beleid, ombuigingen en investeringen 2027. Voor de overige categorieën is de bestuurlijke keuzevrijheid beperkt.

Hieronder leggen we uit welke ontwikkelingen we opnemen per categorie.

- Bestaand beleid: ontwikkelingen van reguliere taken of eerdere raadsbesluiten, financiële vertaling van de begrotingsuitgangspunten, actuele ontwikkelingen met beperkte bestuurlijke keuze.
- Nieuw beleid: integrale afweging, zoals het college die bij de begroting voorstelt.
- Gemeentefonds: effecten uit de circulaires gemeentefonds en specifieke berichten vanuit het Rijk.

- Investeringen 2027: afschrijvingen voor de investeringen 2027, waarover u besluit bij de begrotingsbehandeling in november 2026.
- Kapitaallasten: wijzigingen in de kapitaallasten (rente en afschrijving) van investeringen die al gerealiseerd zijn of in uitvoering zijn, actualisatie van de rente.
- Loon- en prijsontwikkelingen: financiële informatie over de besteding van de stelpost Loon- en prijsontwikkelingen. Ook aanvullingen of vrijval van de stelpost vallen in deze categorie.
- Overige technische aanpassingen: financieel technische aanpassingen, die over het algemeen voor de hele begroting budgettair neutraal zijn. Bij de programma's wijzigen wel de lasten en/of baten.
- Wijzigingen < € 50.000: kleine wijzigingen van bestaand beleid.

Een toelichting op ontwikkelingen > € 50.000 voor bestaand en nieuw beleid vindt u bij de begrotingsprogramma's onder kopje "Wat kost het?". Een toelichting op de investeringen 2026 staat bij programma's onder kopje "Investeringen". De overige categorieën zijn in de financiële samenvatting toegelicht. Een toelichting op ombuigingen vanaf € 50.000 staat bij Financiën - onderdeel Ombuigingen.

Bij de toelichtingen zijn de netto gevolgen opgenomen. Dit betekent dat er bij incidentele ontwikkelingen met als dekking een reserve een 'nul' staat, omdat er geen effect is op het geraamde resultaat. In de toelichting staat het bedrag waarover een besluit wordt genomen.

Investeringen
In het onderdeel Investeringen gaan we in op de nieuwe investeringen van het komende begrotingsjaar. Hierover neemt u bij de begrotingsbehandeling een besluit.

In het onderdeel financiële informatie programmaplan gaan we in op de beleidsvelden Financiën en Belastingen (onder andere uitkeringen gemeentefonds) en Bedrijfsvoering (onder andere overheadkosten, investeringen en bestedingen in de bedrijfsvoering) en de onderwerpen vennootschapsbelasting en onvoorzien.

De (verplichte) paragrafen gaan in op lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen, grondbeleid en de wet open overheid.

Financiële begroting
De financiële begroting staat onder het kopje "Financiën". Dit is onderverdeeld in financiële begroting, ombuigingen, financiële positie en het overzicht naar taakvelden. Bij financiële begroting staat het overzicht van baten en lasten, incidentele baten en lasten, structurele reservemutaties en de uitgangspunten van het opstellen van de begroting. Dit alles voorzien van een toelichting. In de financiële positie gaan we in op onderwerpen als de geprognosticeerde balans, EMU-saldo, investeringen, financiering en reserves en voorzieningen.

PROGRAMMALIJNEN

PARTICIPATIE & POLARISATIE

Ambitie

Samen bouwen we verder aan een gemeente waar iedereen zich thuis voelt en waar brede welvaart, innovatie, en verbindende burgerparticipatie de sleutelwoorden zijn. Met burgerparticipatie bedoelen we inwoners- en overheidsparticipatie op maat, met regie waar nodig en het actief benutten van lokale kennis en netwerken van wijk- en dorpsraden. We zorgen voor verbinding, waarbij er oog is voor het stille midden: de groep die zich minder uitspreekt. Zo geven we iedereen een stem en werken we samen aan een samenleving waarin ruimte is voor ieders inbreng.

Bestuursdoelen

Het programma concentreert zich op het versterken van maatschappelijke participatie en leefbaarheid. In de komende coalitieperiode gaan we:

- Ons sleutelfigurennetwerk meer inzetten;
- Maatschappelijk participatieadvies vanuit de programmaorganisatie verankeren in de lijn;
- Initiatieven opvolgen, ontstaan op basis van het uitdaagrecht (right to challenge);
- Dorps- en wijkvisies stimuleren en de leefbaarheid in de wijken monitoren en versterken;
- Laagdrempelige vormen van burgerberaad invullen.

Vanaf 2027 brengen we het programmalijn naar onze staande organisatie. De gemeenteraad wordt (zoals we dat jaarlijks doen) eind 2026 / begin 2027 geïnformeerd over de voortgang.

INCLUSIE

Ambitie

Meierijstad wil een inclusieve gemeente zijn waarin iedereen kan meedoen. Daaraan werken we proactief en vanuit een lerende houding. We verankeren inclusie in ons werk en leveren zo een meerwaarde voor onze inwoners.

Bestuursdoelen

Meierijstad is een gemeente waarin iedereen mee kan doen. In 2027 bouwen we vanuit de doelen uit het coalitieakkoord 2026-2030 verder aan deze opgave. Zo werken we onder andere aan:

- een diverse en inclusieve ambtelijke organisatie (p.5)
- het stimuleren van toegankelijkheid bij de herinrichting van de openbare ruimte (p.11)
- het breed toegankelijk maken van sport, kunst & cultuur en recreatie & toerisme (p.16)
- een inclusieve leefomgeving (p.19)

Vanaf 2027 doen we dit vanuit onze staande organisatie in plaats van een programmalijn. De gemeenteraad wordt (zoals we dat jaarlijks doen) eind 2026 / begin 2027 geïnformeerd over de voortgang.

PROGRAMMA'S

BESTUUR, DIENSTVERLENING EN VASTGOED

Wat willen we bereiken?

Ambitie
Meierijstad beweegt met vertrouwen naar de toekomst als een moderne, bestuurskrachtige en innovatieve gemeente, autonoom groeiend naar 100.000+ inwoners.

We werken actief samen in de regio met partners zoals RNOB en de Metropoolregio Eindhoven. Daarbij zoeken we proactief verbinding want maatschappelijke opgaves houden niet op bij de gemeentegrens.

Ons bestuur is benaderbaar en dichtbij. De bestuursstijl is open en transparant, dat versterkt het vertrouwen in ons bestuur. We zorgen voor verbinding, waarbij er oog is voor het stille midden: de groep die zich minder uitspreekt. Zo geven we iedereen een stem en werken we samen aan een samenleving waarin ruimte is voor ieders inbreng. Het bedrijfsleven ziet Meierijstad als een ‘mogelijkmaker’, met ruimte voor initiatief en ondernemerschap.

Met een moderne, datagedreven organisatie en innovaties, zoals AI, verbeteren we efficiëntie en toegankelijkheid. Onze ambtelijke organisatie is divers en inclusief. Samen bouwen we verder aan een gemeente waar iedereen zich thuis voelt en waar brede welvaart, innovatie, en verbindende participatie de sleutelwoorden zijn.

Wat willen we bereiken 2027-2030

Bestuur
Burgerparticipatie op maat, met regie waar nodig en het actief benutten van lokale kennis en netwerken van wijk- en dorpsraden.
Doorwerking, prioritering en monitoring van de Toekomstvisie Meierijstad 2040.
Een leidende rol in de regio/provincie als het gaat om het herdenken van de gebeurtenissen van september/oktober 1944.
Een sterke positie op (boven)regionaal, provinciaal en (inter)nationaal niveau. Voorbeelden hiervan zijn de netwerken RNOB, Midstad, R8, M50, VNG. Het behouden en zo mogelijk uitbreiden van bestuurlijke posities in de regio, de provincie en landelijk past daarbij.
Bestendiging en realisatie van de (huidige) samenwerkingsagenda tussen Meierijstad en MRE (Metropool Regio Eindhoven).
Een juiste balans tussen ambities van het gemeentebestuur en de capaciteit en executiekracht van de ambtelijke organisatie.

Dienstverlening
Een efficiënte organisatie en goede dienstverlening door datagedreven werken, inzet van moderne technieken en investeringen in het ontwikkelen en gebruik van AI. Meierijstad wenst een voorloper te zijn op het gebied van werken met AI.
Een dienstverlening die klantvriendelijk, laagdrempelig, servicegericht en dichtbij is, waarbij we klare taal gebruiken. Waarbij we overbodige regels schrappen en procedures versnellen waar mogelijk.
Onze balies in Veghel, Schijndel en Sint-Oedenrode zijn en blijven open.

Vastgoed
Strategisch vastgoedmanagement waarbij op basis van welzijns-, onderwijs-, zorg-, sport-, en cultuurbeleid sprake is van een evenwichtig aanbod (onderbouwd door een barcode-systematiek), waarbij het vastgoed voldoet aan de gestelde eisen op het gebied van onderhoud, verduurzaming, exploitatie, toegankelijkheid en veiligheid. Waar mogelijk worden er slimme combinaties gemaakt op het gebied van invulling en planning.

Beleidsindicatoren
In de volgende tabel geven we de verplichte indicatoren weer voor programma 0. Een vergelijking met referentiegemeenten is niet te maken, omdat er geen gegevens bekend zijn.

Indicator	Bron	Jaar	Meierijstad	Jaar	Meierijstad
Formatie, Fte per 1.000 inwoners	Eigen data	2026	8,9	2027	9,4
Bezetting, Fte per 1.000 inwoners	Eigen data	2026	8,0	2027	8,8
Apparaatskosten	Eigen data	2026	906,0	2027	1.011,0
Externe inhuur. Kosten als % van totale loonsom	Eigen data	2026	1,46%	2027	1,61%
Totale kosten externe inhuur (bedrag x € 1.000)	Eigen data	2026	1.050	2027	1.260
Overhead, % van totale lasten.	Eigen data	2026	8,3%	2027	8,7%

De apparaatskosten 2027 zijn gestegen als gevolg van de uitbreiding van formatie welke in de loop van 2026 heeft plaatsgevonden voor het sociaal domein (overname jeugdconsulenten en versterking uitvoering sociaal domein), asiel en migratie en tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) en cao-indexatie.

Externe inhuur. Op begrotingsbasis is de raming van externe inhuur € 1,2 miljoen. In werkelijkheid wordt in de loop van een jaar veel hoger ingehuurd waarbij de dekking gebeurt uit de vacatureruimte. De vacatureruimte is daarbij opgenomen als loonkosten en niet als inhuur.

Wat gaan we daar voor doen?
Informatie over de activiteiten om 2027 kunt u lezen in het collegewerkprogramma.

Wat kost het?
In de volgende tabel staan de totale lasten en baten van dit begrotingsprogramma. De totale lasten verminderen we met de totale baten en komen zo tot het geraamd saldo van baten en lasten. Dit saldo verminderen we met het bedrag aan toevoeging reserves en vermeerderen we met het bedrag wat we onttrekken aan reserves. Zo komen we tot het geraamd resultaat van dit begrotingsprogramma

(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	-12.443	-10.738	-11.407	-11.291	-10.964	-10.852
Baten	3.344	4.249	3.287	3.237	2.347	2.347
Saldo van baten en lasten	-9.098	-6.490	-8.120	-8.054	-8.617	-8.504
Toevoeging aan reserves	-3.965	-3.500	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	4.592	4.382	814	744	797	697
Mutaties in de reserves	627	882	814	744	797	697
Geraamd resultaat	-8.471	-5.607	-7.306	-7.310	-7.820	-7.808

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe, waarbij de mate van bestuurlijke keuzevrijheid een uitgangspunt was. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de leeswijzer onder "Wat kost het".

Wanneer er een "min-teken" voor de bedragen in de tabel en de toelichting staat, betekent dit dat er een nadelig effect is op het geraamd exploitatieresultaat.

(Bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Primitieve begroting	-6.594	-6.535	-7.005	-7.005
Raadsbesluiten september 2025 tot en met juli 2026	-44	-44	-44	-44
1e bestuursrapportage 2026	-12	-12	-12	-12
2e Bestuursrapportage 2026	-9	-9	-9	-9
Geraamd resultaat (startsituatie)	**-65**	**-65**	**-65**	**-65**
Bestaand beleid	-135	-135	-135	-135
Nieuw beleid	0	0	0	0
Investeringen 2027	0	0	9	9
Kapitaallasten	70	34	-4	9
Overige technische aanpassingen	-578	-605	-617	-617
Wijzigingen < € 50.000	-4	-4	-4	-4
Totaal ontwikkelingen	**-647**	**-710**	**-750**	**-738**
Geraamd resultaat programmabegroting 2027	**-7.306**	**-7.310**	**-7.820**	**-7.808**

(Bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Bestaand beleid	**-135**	**-135**	**-135**	**-135**
Begroting en jaarplan 2027 RNOB	**-135**	**-135**	**-135**	**-135**

Door de regiomanager Regio NoordOost Brabant (RNOB) is namens het Dagelijks Bestuur (DB) het concept jaarplan met begroting 2027 RNOB aangeboden. De totale bijdrage in 2027 voor gemeenten komt na indexering neer op € 5,57 per inwoner. Totale bijdrage voor Meierijstad op basis van 85.229 inwoners wordt € 474.726 per jaar.
In de huidige meerjarenbegroting is een bijdrage opgenomen van € 340.188. Dit betekent een structurele toename van € 134.538.
Voor € 40.786 kan deze toename worden verklaard door prijsstijgingen en toename van het aantal inwoners. Dit deel kan gedekt worden uit de stelpost prijsstijgingen die hiervoor in de begroting is opgenomen.
Het bedrag van € 93.752 voor de versterking RNOB is nog niet opgenomen. Dit bedrag komt ten laste van het exploitatieresultaat en wordt verwerkt als onderdeel van de begroting 2027.

Nieuw beleid	**0**	**0**	**0**	**0**
Deelname experiment nieuw stembiljet	**0**	**0**	**0**	**0**

Ook voor de gecombineerde verkiezingen Provinciale Staten en Waterschappen (17 maart 2027) wordt de gemeenteraad gevraagd om deel te nemen aan het experiment. De lasten worden gedekt door een rijksbijdrage (budgettair neutraal).

Investeringen
In de volgende tabel zijn de investeringen voor het jaar 2026 opgenomen met de kapitaallasten per investering. Na de tabel volgt een toelichting per investering.

(bedragen x € 1.000)	Investering	Kapitaallasten			
Naam investering		2027	2028	2029	2030
Plaatsen van zonnepanelen en zonnecollectoren op en het versneld verduurzamen van enkele panden van het gemeentelijk vastgoed	900	0	0	9	9

Plaatsen van zonnepanelen en zonnecollectoren op en het versneld verduurzamen van enkele panden van het gemeentelijk vastgoed
In het totaalplan om CO2 te reduceren (en om energie te besparen) spelen zonnepanelen en -collectoren een grote rol. Om aan de opgave ‘in 2030 CO2 neutraal, voor zover als mogelijk’ te kunnen voldoen, levert het plaatsen van zonnepanelen / collectoren op panden een bijdrage. Uit de routekaart CO2 neutraal volgt dat de komende jaren panden, die geschikt zijn hiervoor, in aanmerking komen.
De maatregelen dienen ter reductie van de CO2 uitstoot en energiebesparing. Het plaatsen van zonnepanelen / collectoren is niet opgenomen in het Duurzaam Meerjaren Onderhouds Plan (DMOP). Eerder is besloten om gedurende 4 jaar (2024 t/m 2027) jaarlijks een krediet van € 900.000 incl. BTW beschikbaar te stellen, waarmee de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed bespoedigd kan worden. Gebleken is dat we om diverse redenen achter lopen in realisatie. Het college doet daarom het voorstel om het laatste investeringskrediet voor het jaar 2027 een jaar door te schuiven naar 2028.
De investeringslasten kunnen worden terugverdiend door besparing op energie.

Verbonden partijen
- N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten
- Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC)
- N.V. Brabant Water

VEILIGHEID

Wat willen we bereiken?

Ambitie
Een veilige en leefbare gemeente waarin inwoners zich thuis voelen, is onze basis. We willen aan de voorkant komen van de veiligheidsproblematiek, waarbij we inzetten op preventie en een integrale samenwerking. Hierbij staan sociale veiligheid, cyberveiligheid en de aanpak van ondermijning centraal. Met toekomstbestendige huisvesting van het politieteam Meierijstad en de brandweer Veghel.

Daarnaast nemen we onze verantwoordelijkheid op het gebied van migratie en asiel, volgens onze succesvolle Meierijstadse methode. Wij kiezen voor een kleinschalige, menswaardige aanpak, waarbij integratie en participatie centraal staan, met een nadrukkelijke verbinding met de leefomgeving en voorzieningen. Dit door te sturen op regie, kwaliteit, veiligheid en draagvlak, met opvang zoveel als mogelijk in eigen beheer.

Samen met onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties bouwen we aan een krachtige, weerbare samenleving waarin iedereen zich veilig, verbonden en voorbereid voelt, zowel fysiek als digitaal.

Wat willen we bereiken 2027-2030

Veiligheid, toezicht en handhaving
Effectief toezicht en handhaving als sluitstuk van beleid en regelgeving.
Zichtbare aanwezigheid van politie en boa's in wijken en kernen.

Veiligheidsregio, brandweer en crisisbeheersing
Verhuizing van zowel het politieteam Meierijstad als brandweer Veghel naar duurzame, toekomstbestendige en strategisch gelegen huisvesting.
Een toekomstbestendige en robuuste veiligheidsketen met een sterke samenwerking en regie. Inclusief een heldere taakafbakening tussen gemeente, politie en overige partners.

Integrale Veiligheid
Blijvende aandacht voor alle vormen van sociale veiligheid, met bijzondere aandacht voor femicide.
Bewustwording en weerbaarheid ten aanzien van digitale veiligheid bij inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.
Een weerbare samenleving waarbij de principes van zelfredzaamheid en samenredzaamheid van onze inwoners, bedrijven en (maatschappelijke) organisaties centraal staan.
Bestendiging van de verbinding op de aandachtsgebieden zorg en veiligheid, zoals de ondersteuning van mensen met verward gedrag, huiselijk geweld en kindermishandeling om verdere escalatie te voorkomen.
Een effectieve aanpak van ondermijning met specifieke aandacht voor jonge aanwas en doorgroeiers.

Beleidsindicatoren
In de volgende tabel geven we de verplichte indicatoren vanuit waarstaatjegemeente.nl weer. We hebben hierbij ook een referentiemeting opgenomen. Hiervoor gebruiken wij de gemiddelde waarde van gemeenten in de grootteklasse van 50.000 tot 100.000 inwoners.

Indicator	Bron	Jaar	Referentie	Meierijstad	Jaar	Referentie	Meierijstad
Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren	Stichting Halt	2024	9	5	2025	10	7
Winkeldiefstallen, per 1.000 inwoners	CBS-Diefstallen	2024	2,0	1,2	2025	2,1	1,1

Geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners	CBS-Criminaliteit	2024	4,0	2,4	2025	4,6	2,6
Diefstallen uit woning, per 1.000 inwoners	CBS-Diefstallen	2024	1,2	1,5	2025	1,2	1,1
Vernielingen en beschadigingen (openbare ruimte), per 1.000 inwoners	CBS-Criminaliteit	2024	5,5	3,0	2025	5,7	3,5

Voor het beleidsdoel "1.1 Een veilige leefomgeving in het bijzonder voor gebieden met een meer dan gemiddeld risicoprofiel voor criminaliteit" zijn eigen indicatoren gedefinieerd. Deze zijn opgenomen in de volgende tabel.

Indicator	Bron	Streefwaarde	Jaar	Realisatie	Jaar	Realisatie
Veiligheidsbeleving eigen buurt	Veiligheidsmonitor	7,5 (1 tot 10)	2023	7,8	2025	7,7
Leefbaarheid woonbuurt	Veiligheidsmonitor	7,7 (1 tot 10)	2023	7,9	2025	7,8
Voelt zich wel eens onveilig	Veiligheidsmonitor	25,0%	2023	29,2%	2025	31,0%

Wat gaan we daar voor doen?
Informatie over activiteiten 2027 kunt u lezen in het collegewerkprogramma.

Wat kost het?
In de volgende tabel staan de totale lasten en baten van dit begrotingsprogramma. De totale lasten verminderen we met de totale baten en komen zo tot het geraamd saldo van baten en lasten. Dit saldo verminderen we met het bedrag aan toevoeging reserves en vermeerderen we met het bedrag wat we onttrekken aan reserves. Zo komen we tot het geraamd resultaat van dit begrotingsprogramma

(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	-9.321	-10.553	-9.934	-9.958	-9.954	-9.953
Baten	1.000	1.368	444	444	444	444
Saldo van baten en lasten	-8.321	-9.185	-9.491	-9.514	-9.511	-9.510
Toevoeging aan reserves	0	-81	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	18	122	14	14	14	14
Mutaties in de reserves	18	41	14	14	14	14
Geraamd resultaat	-8.302	-9.144	-9.477	-9.500	-9.497	-9.496

(Bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Primitieve begroting	-9.083	-9.061	-9.052	-9.052
Raadsbesluiten september 2025 tot en met juli 2026	0	0	0	0
1e bestuursrapportage 2026	-5	-5	-5	-5

2e Bestuursrapportage 2026	0	0	0	0
Geraamd resultaat (startsituatie)	**-5**	**-5**	**-5**	**-5**
Bestaand beleid	-242	-242	-242	-242
Kapitaallasten	23	-8	-8	-7
Overige technische aanpassingen	-158	-172	-177	-177
Wijzigingen < € 50.000	-12	-12	-12	-12
Totaal ontwikkelingen	**-390**	**-434**	**-440**	**-439**
Geraamd resultaat programmabegroting 2027	**-9.477**	**-9.500**	**-9.497**	**-9.496**

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe, waarbij de mate van bestuurlijke keuzevrijheid een uitgangspunt was. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de leeswijzer. onder "Wat kost het".
Wanneer er een "min-teken" voor de bedragen in de tabel en de toelichting staat, betekent dit dat er een nadelig effect is op het geraamd exploitatieresultaat.

(Bedragen x € 1.000)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Bestaand beleid	**-242**	**-242**	**-242**	**-242**
Begroting 2027-2030 Veiligheidsregio Brabant Noord	**-242**	**-242**	**-242**	**-242**

Naar aanleiding van de zienswijze voor de begroting 2027 e.v. wordt de gemeentelijke bijdrage € 242.433 hoger.
De verhoging van de bijdrage wordt gedeeltelijk gedekt uit de stelpost prijzen.

Investeringen

Binnen programma 1 Veiligheid zijn geen nieuwe investeringen opgenomen voor 2027.

Verbonden partijen

- Veiligheidsregio Brabant-Noord
- Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost

VERKEER, VERVOER EN OPENBARE RUIMTE

Wat willen we bereiken?

Ambitie
We zetten zowel in op een betere doorstroming als op de leefbaarheid bij zowel het hoofd- als onderliggende wegennet. Daarnaast zorgen we samen met partners voor een leefbare en bereikbare gemeente door de regionale bereikbaarheid via de N279 en de A50 te verbeteren. Daarbij is het onze ambitie om de meest verkeersveilige gemeente van Nederland te worden.

Duurzame mobiliteit speelt een centrale rol in onze plannen. We geven fietsers de ruimte, ondersteunen deelmobiliteit en mobiliteitshubs en maken kleine kernen beter continu bereikbaar. Hoogwaardig en innovatief openbaar vervoer zorgt daarnaast voor vlotte verbindingen naar Eindhoven en Den Bosch, waardoor de afhankelijkheid van de auto afneemt.

Naast mobiliteit richten we ons op vergroening. We zorgen voor meer bomen en natuurverbindingen in zowel woongebieden als het landelijk gebied. Klimaatbestendige maatregelen en duurzaam waterbeheer verbeteren de leefbaarheid, maken de openbare ruimte veiliger en verhogen de aantrekkelijkheid van onze gemeente.

Met deze investeringen creëren we een veilige en prettige leefomgeving. Zo bouwen we samen aan een toekomstgericht Meierijstad waarin iedereen vooruit kan.

Wat willen we bereiken 2027-2030

Verkeer en vervoer
Een toekomstgerichte infrastructuur die op orde is en bestand tegen klimaatverandering en meegroeit met veranderende mobiliteitsbehoeften.
Een actualisatie van de mobiliteitsvisie, inclusief verkeerscirculatieplan ter bevordering van de doorstroming en verkeersveiligheid. Waarbij aandacht is voor de mobiliteitstransitie, de leefbaarheid in onze centra en kernen en oplossingen voor de doorstroming van ons hoofdwegennetwerk en onderliggende wegennet in onder andere Veghel, Erp, Schijndel en Sint-Oedenrode. Dit vanwege de ambities op het gebied van onder andere woningbouw en bedrijven en onze verstedelijkingsopgave.
Een optimum tussen bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid voorde N279 samen met de provincie. Afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek van de Provincie dient de uiteindelijke N279 zoveel mogelijk aan te sluiten bij de gemeentelijke ambities zoals opgenomen in de Toekomstvisie Meierijstad. Hierbij waarborgen we dat het Project N279 niet opgeknipt zal worden, zowel in besluitvorming en procedures als in financiering.
Behoud en waar mogelijk versterking van het huidige niveau van aanbod openbaar vervoer, met extra aandacht voor ontwikkelingen en kleinschalige maatwerkoplossingen in alle kernen.
Verbeterde doorstroming van het (hoogwaardig) openbaar vervoer met inzet op goede haltevoorzieningen samen met de provincie en de vervoerder.
Bevordering van verkeersveiligheid, met focus op de risicogroepen waar de meeste winst te behalen is bij fietsers en onervaren verkeersdeelnemers.
Planmatige instandhouding van wegen, openbare verlichting en civieltechnische kunstwerken, gericht op het waar nodig op orde brengen van de basiskwaliteit en het verminderen van kwetsbaarheden, zodat(sociale) veiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid geborgd blijven.
Het stimuleren van fietsen en het voorzien in goede (snel)fietspaden, zodat fietsers vlot en veilig kunnen rijden. Goede fietsparkeervoorzieningen in de kernen.
Het volgen van landelijke ontwikkelingen op het gebied van de beheersing van fatbikes.
Met uitzondering van Veghel centrum geen betaald parkeren in Meierijstad. Blauwe zones blijven in de rest van de gemeente de basis voor de parkeerregulatie.

Beheer openbare ruimte
Meer groen in het straatbeeld bij bestaande plekken en nieuwe ontwikkelingen, waarbij de 3-30-300 regel ons uitgangspunt is. Hiermee verbeteren we de leefbaarheid, klimaatbestendigheid en natuurinclusiviteit van onze kernen en beperken we de hittestress.

Behoud en waar mogelijk versterking van ons natuurnetwerk met robuuste groenblauwe verbindingen en een groenblauwe dooradering van het landelijk gebied.
Duurzaam waterbeheer waardoor onder andere het rioolstelsel minder belast wordt.
Het volgen van de ontwikkelingen van de Natuurherstelwet.
Verbetering van de waterkwaliteit in het stedelijk en landelijk gebied, conform de vereisten uit de Kaderrichtlijn Water.
Het stimuleren van toegankelijkheid bij herinrichting van openbare ruimte (met name trottoirs).

Beleidsindicatoren
De verplichte beleidsindicatoren van Programma 2 zijn vervallen.

Wat gaan we daar voor doen?
Informatie over activiteiten 2027 kunt u lezen in het collegewerkprogramma.

Wat kost het?
In de volgende tabel staan de totale lasten en baten van dit begrotingsprogramma. De totale lasten verminderen we met de totale baten en komen zo tot het geraamd saldo van baten en lasten. Dit saldo verminderen we met het bedrag aan toevoeging reserves en vermeerderen we met het bedrag wat we onttrekken aan reserves. Zo komen we tot het geraamd resultaat van dit begrotingsprogramma

(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	-41.902	-46.046	-45.593	-45.822	-46.716	-47.235
Baten	21.991	22.235	23.420	24.219	25.545	25.520
Saldo van baten en lasten	-19.911	-23.811	-22.173	-21.603	-21.171	-21.714
Onttrekking aan reserves	1.155	3.278	2.049	1.043	68	68
Mutaties in de reserves	1.155	3.278	2.049	1.043	68	68
Geraamd resultaat	-18.756	-20.533	-20.124	-20.560	-21.103	-21.646

(Bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Primitieve begroting	-19.341	-19.151	-19.016	-19.236
Raadsbesluiten september 2025 tot en met juli 2026	-44	-44	-44	-44
1e bestuursrapportage 2026	-738	-738	-738	-738
2e Bestuursrapportage 2026	0	0	0	0
Geraamd resultaat (startsituatie)	**-782**	**-782**	**-782**	**-782**
Nieuw beleid	-331	-231	-231	-231
Investeringen 2027	-6	-146	-179	-388
Kapitaallasten	773	295	28	101
Loon- en prijsindexatie	-2	-2	-2	-2
Overige technische aanpassingen	-435	-544	-621	-675
Wijzigingen < € 50.000	0	0	0	0
MIP 2028-2030	0	0	-300	-433

Totaal ontwikkelingen	**-1**	**-628**	**-1.305**	**-1.628**
Geraamd resultaat programmabegroting 2027	**-20.124**	**-20.560**	**-21.103**	**-21.646**

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe, waarbij de mate van bestuurlijke keuzevrijheid een uitgangspunt was. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de leeswijzer. onder "Wat kost het".
Wanneer er een "min-teken" voor de bedragen in de tabel en de toelichting staat, betekent dit dat er een nadelig effect is op het geraamd exploitatieresultaat.

(Bedragen x € 1.000)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Nieuw beleid	**-331**	**-231**	**-231**	**-231**
Bijwerken gegevensbeheer openbaar gebied fase 2	**-100**	**0**	**0**	**0**

De tweede fase richt zich op het uitbreiden van beheergegevens binnen de openbare ruimte. Concreet worden bestaande elementen die nog niet (centraal) geregistreerd zijn zoals straatmeubilair, verlichting, ondergrondse containers, monumenten, duikers, faunavoorzieningen, hekwerken en informatieborden geïnventariseerd, geregistreerd en geïntegreerd in het beheersysteem Obsurv. Hiermee wordt onze gegevensinfrastructuur completer en toekomstbestendig gemaakt, wat noodzakelijk is voor planmatig onderhoud en efficiënte inzet van middelen. Deze nieuwe data dienen ingewonnen te worden (in 2027) en vervolgens geïmplementeerd te worden in het beheersysteem (2027 en 2028).

Exploitatielasten fonteinen	**-49**	**-49**	**-49**	**-49**

Voor de exploitatielasten van de fonteinen in de gemeente Meierijstad is in de begroting 2027 en verder geen budget opgenomen. Er is eerder de keuze gemaakt om bepaalde fonteinen te behouden. De kosten hiervan worden geraamd op € 49.390.

Verhoging storting in voorziening civiele kunstwerken en schoonmaakkosten	**-182**	**-182**	**-182**	**-182**

De structurele verhoging van de storting in de voorziening groot onderhoud is noodzakelijk om een duurzame instandhoudingscyclus van civiele kunstwerken te waarborgen. Hiermee zullen achterstallig onderhoud en onvoorziene hoge kosten worden voorkomen. Ditzelfde geldt voor de schoonmaakkosten.

Investeringen
In de volgende tabel zijn de investeringen voor het jaar 2026 opgenomen met de kapitaallasten per investering. Na de tabel volgt een toelichting per investering.

(bedragen x € 1.000)	Investering	Kapitaallasten			
Naam investering		**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Aanschaf extra strooier en sneeuwploeg	85	0	-7	-7	-7
Bus Rapid Transit (BRT) Meierijstad 2027	6.250	0	0	0	-208
Doorfietsroute Eindhoven-Veghel 2027	1.000	0	0	-33	-33
Vervangen bloembakken de Bunders	170	-6	-6	-6	-6
Vervanging wegen 2027	4.000	0	-133	-133	-133
Vervangingsinvesteringen riolering conform Programma Water en Riolering 2022-2026	3.032	0	0	0	0

Aanschaf extra strooier en sneeuwploeg
Met ingang van gladheidseizoen 2027-2028 stopt de provincie Noord-Brabant met het strooien van wegen die van Meierijstad zijn. Hierdoor wordt ons areaal groter. De bijdrage aan de provincie komt hiermee te vervallen. Hiervoor wordt een extra strooier aangeschaft.
Investering 2027 : € 85.000.

Bus Rapid Transit (BRT) Meierijstad 2027
Rijk en provincie werken samen met gemeenten aan het verbeteren van het openbaar vervoer-netwerk via Bus Rapid Transit (BRT). BRT is aantrekkelijk, hoogwaardig busvervoer voor gebieden met grote vervoerstromen waar een railverbinding ontbreekt. Een preverkenning naar BRT tussen Eindhoven-Oss/Nijmegen toonde aan dat BRT qua vervoerpotentie meerwaarde heeft. BRT draagt bij aan betere bereikbaarheid van Meierijstad, versterken van de toegang vanuit de regio tot de stedelijke centra in Eindhoven, Den Bosch en Nijmegen en het verduurzamen van automobiliteit. BRT helpt om de woningbouwopgave, in met name Veghel, te realiseren.

Met de maatregelen op de route Corridor-Rembrandtlaan-Udenseweg verbeteren we de doorstroming voor de bus, bieden we voetgangers en fietsers een veilige, directe en comfortabele route en verbeteren we de verkeersafwikkeling. Dit is nodig gezien de ruimtelijke ontwikkelingen in Veghel.
Maatregelen betreffen:
-herinrichting van de rotondes op de Corridor en Udenseweg naar kruispunten met verkeerslichten;
-aanleg van fiets- en voetgangerstunnels op het kruispunt Corridor-Corsica-Eerdsebaan;
-op de bestaande kruispunten met verkeerslichten treffen van (kleine) capaciteitsverbeteringen;
-treffen van voorzieningen zodat bussen vooraan de wachtrij staan.
Bedrag 2027: € 12.500.000 Subsidie: € 6.250.000

Doorfietsroute Eindhoven-Veghel 2027
De bereikbaarheid van de regio staat al lange tijd onder druk. Een mobiliteitstransitie, waarin we ons minder afhankelijk maken van de auto, is nodig. De fiets speelt hierin een belangrijke rol.
Samen met gemeente Son en Breugel en de provincie realiseren we een directe, veilige en comfortabele fietsverbinding tussen Veghel, Sint-Oedenrode, Son en Eindhoven. We waarderen daarbij bestaande fietspaden op, leggen nieuwe fietspaden en een fietsstraat aan en maken veilige oversteken. De doorfietsroute Veghel – Eindhoven is onderdeel van het korte termijnmaatregelenpakket (KTM) A2 Randweg Eindhoven.
Bedrag 2027: €1.000.000

Vervangen bloembakken de Bunders
We vervangen waar nodig verouderde en beschadigde bloembakken door duurzame, gelijkvloerse groenvoorzieningen met nieuwe beplanting en waar mogelijk bomen. Hiermee vergroten we de hoeveelheid kwalitatief groen in de openbare ruimte, versterken we de biodiversiteit en dragen we bij

aan een klimaatbestendige, veilige leefomgeving en beperken we hittestress.
Investering 2027 € 170.000.

Vervanging wegen 2027
In het nieuwe "Beleid- en beheerplan wegen 2026-2029" is er een jaarlijks bedrag van € 4.000.000 opgenomen voor vervanging van verhardingen.
Investering 2027: € 4.000.000.

Verbonden partijen
Voor dit programma zijn geen verbonden partijen gedefinieerd.

ECONOMIE

Wat willen we bereiken?

Ambitie
Meierijstad is een krachtige speler in de Brabantse economie. Met meer dan 50.000 arbeidsplaatsen, ruim 8.300 bedrijven, thuishaven voor toonaangevende (familie)bedrijven en een unieke positie in agrifood, maakindustrie, logistiek en bouw, vormt onze gemeente het hart van Noordoost Brabant en een belangrijke schakel naar Brainport Eindhoven. Onze sterke ondernemersgeest en innovatieve kracht zijn de motor achter een gezonde en duurzame economie, waarbij economische groei hand in hand gaat met welzijn en brede welvaart.

Economische groei draagt bij aan het welzijn van onze inwoners, daarom blijven we hierop inzetten. We investeren in ondernemerschap en innovatie door ruimte te bieden aan startups, scale-ups en vernieuwende bedrijven. We moedigen samenwerking met onderwijs en het bedrijfsleven aan. We zetten in op verduurzaming van bedrijventerreinen, lokale energie-uitwisseling en een circulaire economie.

We stimuleren werkgelegenheid en geven waar passend ruimte aan agrarische en recreatieve functies in het buitengebied en gaan ruimhartig om met vrijkomende agrarische bebouwing. Samen bouwen we aan een economie waarin elke inwoner en ondernemer kan bijdragen, floreren en profiteren van de kracht van onze gemeente.

Wat willen we bereiken 2027-2030

Toekomstbestendig ondernemingsklimaat
Het faciliteren van de groei van bestaande lokale ondernemers. Groot en klein, waaronder MKB, ZZP'ers en familiebedrijven en nieuwe bedrijven die het bestaande ecosysteem versterken. De regionale samenwerking in Noordoost Brabant met de ontwikkelmaatschappij Agrifood Capital is hierbij belangrijk.
Meer mogelijkheden bieden aan kleine (agro)bedrijven in het tussengebied tussen de kernen en agrarisch gebied waar dit passend en gewenst is.
Hulp en ondersteuning aan nieuwe en vernieuwende bedrijven. Bijvoorbeeld, via het collectief StartUpMeierijstad.
Voortzetting van het regionaal WIN-punt (Work in NL-informatiepunt) in Meierijstad voor onder meer wegwijs en registratie van internationale werknemers in Noordoost Brabant.
Het kunnen inspelen op kansen die zich aandienen op economisch gebied, zoals bijvoorbeeld het Ondernemersfonds, mits er voldoende draagvlak is.
Verkennend onderzoek naar het opzetten van een ScaleUpFonds samen met het bedrijfsleven.

Ruimtelijk-economische ontwikkeling
Ontwikkeling van bedrijventerreinen volgens de regionale programmeringsafspraken met de Provincie, waarbij het gaat om locaties in Schijndel, Erp, Veghel en Sint-Oedenrode. Hier voeren we actief grondbeleid op.
Opwaardering en verduurzaming van bestaande bedrijventerreinen om ze aantrekkelijk en functioneel te houden.
Actualisatie van onze visie op bedrijventerreinen.
Meer goederenvervoer over water, ter vervanging van wegtransport, onder andere door een hogere vaarklasse (vaarklasse 5). Bij kavels aan de kade stimuleren we de inzet op watergebonden bedrijven.
Doorontwikkeling van onze winkelconcentratiegebieden. Dit verloopt via slimme functieveranderingen met bijbehorende investeringen.

Sterke samenwerking en positionering
Een optimale aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt door stevige samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs, lokaal en bovenlokaal.

Beleidsindicatoren
In de volgende tabel geven we de verplichte indicatoren vanuit waarstaatjegemeente.nl weer. We hebben hierbij ook een referentiemeting opgenomen. Hiervoor gebruiken wij de gemiddelde waarde van gemeenten in de grootteklasse van 50.000 tot 100.000 inwoners.

Indicator	Bron	Jaar	Referentie	Meierijstad	Jaar	Referentie	Meierijstad
Functiemenging (%)	CBS BAG/LISA-bewerking ABF Research	2024	52,7	59,7	2025	54,5	59,2
Vestigingen (van bedrijven), per 1.000 inwoners (15 t/m 64 jaar)	LISA	2023	170,2	176,1	2024	191,4	182,0

Wat gaan we daar voor doen?
Informatie over activiteiten 2027 kunt u lezen in het collegewerkprogramma.

Wat kost het?
In de volgende tabel staan de totale lasten en baten van dit begrotingsprogramma. De totale lasten verminderen we met de totale baten en komen zo tot het geraamd saldo van baten en lasten. Dit saldo verminderen we met het bedrag aan toevoeging reserves en vermeerderen we met het bedrag wat we onttrekken aan reserves. Zo komen we tot het geraamd resultaat van dit begrotingsprogramma

(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	-3.093	-27.121	-26.218	-35.879	-27.175	-20.899
Baten	1.261	23.882	24.088	34.243	25.740	19.464
Saldo van baten en lasten	-1.832	-3.239	-2.129	-1.636	-1.435	-1.435
Onttrekking aan reserves	342	1.334	222	197	0	0
Mutaties in de reserves	342	1.334	222	197	0	0
Geraamd resultaat	-1.491	-1.905	-1.907	-1.439	-1.435	-1.435

(Bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Primitieve begroting	-1.040	-866	-855	-855
Raadsbesluiten september 2025 tot en met juli 2026	29	29	29	29
1e bestuursrapportage 2026	0	0	0	0
2e Bestuursrapportage 2026	0	0	0	0
Geraamd resultaat (startsituatie)	**29**	**29**	**29**	**29**
Nieuw beleid	-615	-308	-308	-308
Kapitaallasten	1	1	1	1

Overige technische aanpassingen	-282	-296	-302	-302
Totaal ontwikkelingen	**-896**	**-603**	**-609**	**-609**
Geraamd resultaat programmabegroting 2027	**-1.907**	**-1.439**	**-1.435**	**-1.435**

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe, waarbij de mate van bestuurlijke keuzevrijheid een uitgangspunt was. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de leeswijzer. onder "Wat kost het".
Wanneer er een "min-teken" voor de bedragen in de tabel en de toelichting staat, betekent dit dat er een nadelig effect is op het geraamd exploitatieresultaat.

(Bedragen x € 1.000)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Nieuw beleid	**-615**	**-308**	**-308**	**-308**
Vermakelijkhedenretributie	**-615**	**-308**	**-308**	**-308**

In de meerjarenraming 2026-2030 is een jaarlijkse structurele opbrengst geraamd van € 615.000. Inmiddels heeft onderzoek plaatsgevonden naar de gemeentelijke kosten en er heeft een gesprek plaatsgevonden met de organisatoren. Op basis hiervan wordt voorgesteld om het tarief en daarmee de verwachte opbrengst te verlagen. Voor 2027 wordt de opbrengst op € 0 gezet. Voor de meerjarenraming betekent dit een structureel nadeel van € 308.000.

Investeringen
Binnen programma 3 Economie zijn geen nieuwe investeringen opgenomen voor 2027.

Verbonden partijen
- Regio Noordoost Brabant
- Stichting Agrifood Capital

ONDERWIJS

Wat willen we bereiken?

Ambitie
We zetten in op een samenleving, waar iedereen, van jong tot oud, zich blijvend kan ontwikkelen in een dynamische, vooruitstrevende omgeving. Hierdoor slagen we erin om talent te ontwikkelen, blijvend te binden en op te leiden voor een sterke lokale economie en economische regio.

Centraal staat een leven lang leren en werken, zodat inwoners zich kunnen blijven aanpassen aan een veranderende arbeidsmarkt. Een van de mijlpalen is de ontwikkeling van de Meierijstadse beroepsonderwijscampus. Deze campus fungeert als kennis- en innovatiecentrum en is de spil voor talentontwikkeling, met sterke verbindingen naar ons ecosysteem van agrifood en maakindustrie. Het leren vindt niet alleen binnen de campus plaats. De mogelijkheid bestaat ook om buiten de campus onderwijs te volgen. Door hybride leeromgevingen en samenwerking met bedrijven biedt Meierijstad ruimte voor talentontwikkeling.

We faciliteren basisvaardigheden zoals taal, rekenen en digitale kennis, zodat iedereen kan meedoen. Samen bouwen we aan een bloeiende en kennisrijke
gemeente.

Wat willen we bereiken 2027-2030

Basisonderwijs
Een optimale aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt door stevige samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs, lokaal en bovenlokaal.
Basisonderwijs dicht bij huis in elke kern.

Onderwijshuisvesting
Passende en toekomstbestendige onderwijshuisvesting op basis van het Integrale Huisvestingsplan (IHP) met aandacht voor verkeersveiligheid rondom scholen. Indien investeringen in onderwijshuisvesting noodzakelijkzijn is een multifunctionele accommodatie c.q. het combineren van functies het streven, waarbij er speciale aandacht is voor het slim combineren met investeringen in sportaccommodaties, waarbij we ook het principe van de barcode meewegen.

Onderwijsbeleid
Doorlopende ontwikkellijnen van kinderopvang naar de basisschool door het mogelijk maken van een dekkend aanbod van kindvoorzieningen in de buurt, waarbij gezamenlijke huisvesting het streven is.
Een beroepsonderwijscampus waarin het lokale MBO en VMBO en op termijn het HBO participeren. We streven ernaar dat op termijn het aanbod wordt verbreed met een Associate Degree.
Doorontwikkeling van de hybride leeromgevingen in samenwerking met het bedrijfsleven.
Samenwerking en afspraken met het onderwijs om te komen tot een continu actuele Lokale Educatieve Agenda (LEA) met de 3 pijlers: taal, aandacht voor gezonde groei en ruimte bieden aan talent.
Aandacht voor mentale weerbaarheid van kinderen en jongeren.
Structurele oplossingen en bewustwording rondom basisvaardigheden (laaggeletterdheid, rekenvaardigheden en digitale vaardigheden) samen met het Taalnetwerk en andere partners.
Uitrollen van het bewegingsonderwijsconcept (2+1+2).

Beleidsindicatoren
In de volgende tabel geven we de verplichte indicatoren vanuit waarstaatjegemeente.nl weer. We hebben hierbij ook een referentiemeting opgenomen. Hiervoor gebruiken wij de gemiddelde waarde van gemeenten in de grootteklasse van 50.000 tot 100.000 inwoners.

Indicator	Bron	Jaar	Referentie	Meierijstad	Jaar	Referentie	Meierijstad
Relatief verzuim (aantal ingeschreven leerlingen dat ongeoorloofd afwezig is per 1.000 leerlingen)	DUO/Ingrado	2023	26,0	15,0	2024	28,0	17,0
Absoluut verzuim (aantal niet ingeschreven leerlingen per 1.000 leerlingen)	DUO/Ingrado	2023	5,9	11,0	2024	6,7	5,4
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (12-23 jaar, uitgedrukt in deelnemers VO en MBO)	DUO/Ingrado	2023	2,4	2,0	2024	2,3	1,7

Wat gaan we daar voor doen?
Informatie over activiteiten 2027 kunt u lezen in het collegewerkprogramma.

Wat kost het?
In de volgende tabel staan de totale lasten en baten van dit begrotingsprogramma. De totale lasten verminderen we met de totale baten en komen zo tot het geraamd saldo van baten en lasten. Dit saldo verminderen we met het bedrag aan toevoeging reserves en vermeerderen we met het bedrag wat we onttrekken aan reserves. Zo komen we tot het geraamd resultaat van dit begrotingsprogramma

(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	-12.161	-14.777	-13.630	-13.471	-13.297	-13.603
Baten	2.895	4.190	1.654	1.654	1.654	1.654
Saldo van baten en lasten	-9.266	-10.587	-11.975	-11.816	-11.643	-11.949
Onttrekking aan reserves	1.316	2.136	2.651	2.262	1.976	1.724
Mutaties in de reserves	1.316	2.136	2.651	2.262	1.976	1.724
Geraamd resultaat	-7.950	-8.451	-9.325	-9.555	-9.667	-10.225

(Bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Primitieve begroting	-8.901	-9.754	-9.729	-9.729
Raadsbesluiten september 2025 tot en met juli 2026	0	0	0	0
1e bestuursrapportage 2026	-394	-407	-407	-407
2e Bestuursrapportage 2026	0	0	0	0
Geraamd resultaat (startsituatie)	**-394**	**-407**	**-407**	**-407**

Bestaand beleid	0	0	0	0
Gemeentefonds	-9	-9	-9	-9
Investeringen 2027	0	0	0	-13
Kapitaallasten	-56	583	665	244
Loon- en prijsindexatie	-52	-52	-52	-52
Overige technische aanpassingen	88	84	82	82
Wijzigingen < € 50.000	0	0	0	0
MIP 2028-2030	0	0	-218	-341
Totaal ontwikkelingen	**-29**	**606**	**469**	**-89**
Geraamd resultaat programmabegroting 2027	**-9.325**	**-9.555**	**-9.667**	**-10.225**

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe, waarbij de mate van bestuurlijke keuzevrijheid een uitgangspunt was. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de leeswijzer. onder "Wat kost het".
Wanneer er een "min-teken" voor de bedragen in de tabel en de toelichting staat, betekent dit dat er een nadelig effect is op het geraamd exploitatieresultaat.

(Bedragen x € 1.000)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Bestaand beleid	**0**	**0**	**0**	**0**
Tijdelijke huisvesting Antoniusschool tijdens de vervangende nieuwbouw	**0**	**0**	**0**	**0**

In het Integraal Huisvestings Plan onderwijs 2022-2037 is voorzien in vervangende nieuwbouw voor de Antoniusschool in Keldonk.
Ten tijde van deze vervangende nieuwbouw is gedurende de jaren 2030 en 2031 tijdelijke huisvesting noodzakelijk.
De kosten van de tijdelijke huisvesting worden gedekt uit de algemene reserve (budgettair neutraal).

Tijdelijke huisvesting basisschool Oda bijstelling budget	**0**	**0**	**0**	**0**

Tot op heden werd op basis van het geactualiseerde Integraal HuisvestingsPlan (IHP) Onderwijs in het jaar 2027 voorzien in de realisatie van de vervangende nieuwbouw van basisschool Oda te Sint Oedenrode.
Nu blijkt dat de realisatie met een jaar wordt uitgesteld naar 2028.
In de gemeentebegroting 2026 is rekening gehouden met de tijdelijke huisvesting van de bs Oda ten tijde van de vervangende nieuwbouw van deze school.
Dit betekent dat ook de tijdelijke huisvesting met een jaar kan worden doorgeschoven. Bovendien zijn er lagere kosten mee gemoeid, omdat een gedeelte van het bestaande schoolgebouw als 'doorschuiflocatie' wordt gebruikt.
Dekking ten laste van de algemene reserve (budgettair neutraal).

Tijdelijke huisvesting Elde College Schijndel (doorschuiven vanaf 2026 naar 2027)	**0**	**0**	**0**	**0**

Het schoolbestuur van het Elde College is in 2026 gestart met het opstellen van ontwerpplannen voor de vervangende nieuwbouw en aanpassingen van de bestaande gebouw(en) van het Elde College. Realisatie wordt pas voorzien in 2027. Dit betekent dat het beschikbare budget voor tijdelijke huisvesting in 2026 niet benodigd was, maar wel in 2027. Daarom zijn de lasten in de 2e BERAP 2026 afgeraamd en tegelijkertijd weer opgevoerd voor de begroting 2027.
De kosten worden gedekt uit de algemene reserve (budgettair neutraal).

Tijdelijke huisvesting Franciscusschool doorschuiven naar 2028 ev	**0**	**0**	**0**	**0**

De Franscisusschool komt op grond van het Integraal Huisvestingsplan in aanmerking voor vervangende nieuwbouw. De realisatie was voorzien in 2027, maar is in de tijd doorgeschoven naar 2028.
Ten tijde van de realisatie is er noodzaak voor tijdelijke huisvesting voor deze school. Daarom kan de

raming van het hiervoor noodzakelijke budget ook met een jaar worden opgeschoven.
Dekking ten laste van de algemene reserve. Per saldo budgettair neutraal.

Investeringen
In de volgende tabel zijn de investeringen voor het jaar 2026 opgenomen met de kapitaallasten per investering. Na de tabel volgt een toelichting per investering.

(bedragen x € 1.000)	Investering	Kapitaallasten			
Naam investering		2027	2028	2029	2030
Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw basisschool De Ark	528	0	0	0	-13

Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw basisschool De Ark
Op basis van het geactualiseerde Integraal HuisvestingsPlan (IHP) Onderwijs 2022-2037 wordt in het jaar 2027 voorzien in de voorbereiding van de vervangende nieuwbouw van basisschool De Ark in Veghel. Hiermee is een investering gemoeid van € 527.614. Afschrijving start in 2030 na gereedkomen van de nieuwbouw.

Verbonden partijen
- Regionaal Bureau Leerplicht

SPORT, KUNST, CULTUUR, RECREATIE EN TOERISME

Wat willen we bereiken?

Ambitie
Sport, kunst & cultuur en recreatie & toerisme versterken de sociale verbinding in en tussen onze kernen en zorgen ervoor dat men graag in Meierijstad woont, werkt en verblijft. Door deze voorzieningen breed toegankelijk te maken op elk niveau, zorgen we ervoor dat iedereen in Meierijstad kan deelnemen en genieten, ongeacht waar men woont.

De gezamenlijke kracht van onze kernen biedt een compleet cultureel en sportief aanbod, waarbij elke kern zijn eigen unieke identiteit behoudt. Lokale initiatieven en evenementen spelen hierin een cruciale rol en dragen bij aan verbondenheid en gemeenschapszin.

Recreatie en toerisme versterken onze economie en gemeenschap. Via de recreatieve as Noordkade – Vlagheide – Streekpark Kienehoef, regionale verbindingen en duurzaam gebruik van historische en natuurlijke landschappen, profileren we ons als Meierijstad als een aantrekkelijke bestemming.

Samen bouwen we aan een gemeente waar sport, kunst & cultuur en recreatie & toerisme niet alleen bijdragen aan welzijn, maar ook aan een bloeiende en verbonden samenleving.

Wat willen we bereiken 2027-2030

Sport
Sportvoorzieningen op peil houden.
Herijking van de sportnota met onder meer aandacht voor de positie van particuliere niet-commerciële sportaccommodaties met het manifest van Adviesraad Sport en Bewegen Meierijstad (ASBM) als uitgangspunt.
Behoud van het openluchtzwembad in Veghel.
Aandacht voor unieke sporten met focus op de realisatie van het Sportcentrum Gelijkspel bij zwembad de Molen Hey.
Het stimuleren van een gezonde leefstijl, sport en bewegen.
Realisatie van het Omnipark Erp.

Kunst en Cultuur
Focus op de 4 ambities zoals opgenomen inde Nota Kunst en Cultuur 2023-2030; behoud en versterking van de culturele basisinfrastructuur, balans tussen groot en klein, iedereen kan meedoen en ruimte voor vernieuwingen ontwikkeling.
Uitvoering van de zorgplicht bibliotheekvoorzieningen opgenomen in de gewijzigde Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen.
Uitvoering van de wijziging van de Mediawet met betrekking tot realisatie van de streekomroep.
Onderzoek van een verbouwing van Cultureel Educatief Mariendael met uitbreiding van activiteiten onder andere als inloopvoorziening voor omliggende wijken.
Bevordering van verdere samenwerking tussen professionele kunst- en cultuurorganisaties en verenigingen en vrijwilligers.

Recreatie en toerisme
(Door)ontwikkeling van de recreatieve as Noordkade – Vlagheide –Streekpark Kienehoef
Afronding van de realisatie van natuur- en landschapspark Vlagheidebergfase 2.
Nieuwe verbindingen buiten de gemeentegrenzen via een regionale samenwerking in Noordoost-Brabant, in relatie tot onder andere Van Gogh Nationaal Park en Het Groene Woud.

Benutting van de historische verbindingen zoals het Duits Lijntje en de blauwe aders Aa, Dommel en Zuid-Willemsvaart.
Onderzoek naar het verplaatsen van de kermis naar het centrum van Schijndel.
Herijking en actualisatie evenementenbeleid.

Beleidsindicatoren
In de volgende tabel geven we de verplichte indicatoren vanuit waarstaatjegemeente.nl weer. We hebben hierbij ook een referentiemeting opgenomen. Hiervoor gebruiken wij de gemiddelde waarde van gemeenten in de grootteklasse van 50.000 tot 100.000 inwoners.

Indicator	Bron	Jaar	Referentie	Meierijstad	Jaar	Referentie	Meierijstad
Niet sporters (%)	Landelijke gezondheidsmonitor (1x per 4 jaar)	2022	48,7	43,6	2024	42,5	40,2

Toelichting:
Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM: Elke vier jaar organiseren de GGD'en samenwerking met het RIVM en het CBS een gezamenlijke Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen. Deze bestaat uit een landelijke basisvragenlijst. Iedere GGD kan deze basisvragenlijst aanvullen met extra vragen, afgestemd met de eigen regio en de eigen gemeenten

Wat gaan we daar voor doen?
Informatie over activiteiten 2027 kunt u lezen in het collegewerkprogramma.

Wat kost het?
In de volgende tabel staan de totale lasten en baten van dit begrotingsprogramma. De totale lasten verminderen we met de totale baten en komen zo tot het geraamd saldo van baten en lasten. Dit saldo verminderen we met het bedrag aan toevoeging reserves en vermeerderen we met het bedrag wat we onttrekken aan reserves. Zo komen we tot het geraamd resultaat van dit begrotingsprogramma

(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	-29.206	-32.890	-28.445	-29.558	-29.485	-29.436
Baten	8.427	8.809	8.611	8.671	8.671	8.671
Saldo van baten en lasten	-20.778	-24.082	-19.834	-20.887	-20.814	-20.765
Toevoeging aan reserves	0	-182	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	2.909	5.223	943	1.492	950	950
Mutaties in de reserves	2.909	5.041	943	1.492	950	950
Geraamd resultaat	-17.869	-19.040	-18.890	-19.395	-19.864	-19.815

(Bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Primitieve begroting	-18.751	-18.609	-19.020	-19.020
Raadsbesluiten september 2025 tot en met juli 2026	-130	-130	-130	-130
1e bestuursrapportage 2026	-100	-100	-100	-100

2e Bestuursrapportage 2026	0	0	0	0
Geraamd resultaat (startsituatie)	**-230**	**-230**	**-230**	**-230**
Nieuw beleid	-200	-200	-200	-200
Investeringen 2027	0	0	-5	-17
Kapitaallasten	453	-159	-138	57
Overige technische aanpassingen	-145	-180	-195	-195
Wijzigingen < € 50.000	-18	-18	-18	-18
MIP 2028-2030	0	0	-59	-193
Totaal ontwikkelingen	**91**	**-556**	**-614**	**-565**
Geraamd resultaat programmabegroting 2027	**-18.890**	**-19.395**	**-19.864**	**-19.815**

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe, waarbij de mate van bestuurlijke keuzevrijheid een uitgangspunt was. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de leeswijzer. onder "Wat kost het".
Wanneer er een "min-teken" voor de bedragen in de tabel en de toelichting staat, betekent dit dat er een nadelig effect is op het geraamd exploitatieresultaat.

(Bedragen x € 1.000)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Nieuw beleid	**-200**	**-200**	**-200**	**-200**
Instellen voorziening buitensport, inventaris binnensport en zwembaden	**-200**	**-200**	**-200**	**-200**

Voor alle sportvoorzieningen zijn meerjarenonderhouds- en vervangingsprogramma’s vastgesteld. Op dit moment is alleen voor het groot onderhoud van gebouwen een onderhoudsvoorziening ingericht. We stellen daarom een bredere onderhoudsvoorziening in voor het beheer en onderhoud van sportvoorzieningen, zodat we ook voor sportvelden, inrichting en overige onderdelen gerichter kunnen sturen op onderhoud en vervanging. Hiermee verbeteren we de beheermogelijkheden en verminderen we de administratieve belasting.
Deze activiteit bouwt voort op het bestaande beleid om het aanbod aan sportvoorzieningen in Meierijstad minimaal te behouden en inclusief te houden. Door het beheer en onderhoud van buitensportvoorzieningen en beheer en onderhoud van inventaris bij de binnensportvoorzieningen en zwembaden beter te organiseren, dragen we bij aan het duurzaam in stand houden van kwalitatief goede en toegankelijke sportvoorzieningen.

Investeringen
In de volgende tabel zijn de investeringen voor het jaar 2026 opgenomen met de kapitaallasten zijn per investering. Na de tabel volgt een toelichting per investering.

(bedragen x € 1.000)	Investering	Kapitaallasten			
Naam investering		**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw gymzaal Boerdonk	205	0	0	-5	-5
Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw gymzaal De Leest Veghel.	466	0	0	0	-12

Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw gymzaal Boerdonk
In 2028 komt de Nicolaasschool in Boerdonk op grond van het IntegraalHuisvestingsPlan in aanmerking voor vervangende nieuwbouw. Tegelijk wordt dan de gymzaal in Boerdonk vervangen. Hiervoor moet nog een voorbereidingskrediet in 2027 van € 204.713 beschikbaar worden gesteld. Hiermee is nog geen rekening gehouden in de gemeentebegroting.
Start afschrijving in 2029, in het jaar na gereedkomen van de voorziening.

Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw gymzaal De Leest Veghel.
Op basis van het geactualiseerde Integraal HuisvestingsPlan (IHP) Onderwijs 2022-2037 wordt in het jaar 2027 voorzien in de voorbereiding van de vervangende nieuwbouw van gymzaal De Leest in Veghel. Hiermee is een investering gemoeid van € 466.371. Afschrijving start in 2030 na gereedkomen van de nieuwbouw.

Verbonden partijen
- Accommodatiebeheer Schijndel B.V.
- Smederijmuseum in Sint-Oedenrode

SOCIAAL DOMEIN

Wat willen we bereiken?

Ambitie
Meierijstad is een gemeente waar iedereen mee kan doen, zich thuis voelt en kansen krijgt om zich te ontwikkelen. Onze aanpak is gericht op preventie, normalisering en tijdige en passende ondersteuning. Met de vier leidende ontwikkelopgaven richten we ons op het versterken van sociale cohesie, het voorkomen van zwaardere zorg en het bieden van passende ondersteuning waar nodig.

De gemeenschapskracht die we sterk zien in onze kleine kernen willen we ook meer zichtbaar maken in de wijken en buurten van de grotere kernen. Zo zorgen we dat iedereen langer gezond blijft en oud kan worden in zijn of haar omgeving. De gemeente ondersteunt als dat nodig is.

Vrijwilligers, mantelzorgers en professionele organisaties zijn onmisbare schakels in het sociaal domein. Hun inzet waarderen wij en samen met alle partijen zorgen we voor betaalbare, toegankelijke en kwalitatieve zorg en ondersteuning, sterke wijken en kernen, en een inclusieve leefomgeving. Door deze samenwerking op alle niveaus bouwen we samen aan een Meierijstad waarin iedereen een plek heeft, waar zorgen voor elkaar vanzelfsprekend is en waar eenzaamheid is geminimaliseerd.

Wat willen we bereiken 2027-2030

Sociaal domein algemeen
Invulling van de vier leidende ontwikkelopgaven uit het Beleids- en Uitvoeringsprogramma Sociaal Domein 2026-2030; Iedereen doet mee; de zorgtransitie; normalisering, een leven lang ontwikkelen
Voorzieningen in elke kern met focus op instandhouding van bestaande voorzieningen en waar nodig inzetten op vernieuwing.
Stevige lokale teams die uitvoering geven aan het beleid sociaal domein met onder andere opleidingen voor normalisatie en preventie. Normaliseren dient te leiden tot beheersing van de kostentoename en verhoging van de kwaliteit in het sociaal domein.
Verkenning naar het instellen van een Meierijstad-pas.
Kwalitatief hoogwaardige en menswaardige, kleinschalige opvang in eigen beheer op het gebied van asiel en migratie verdeeld over de verschillende kernen in Meierijstad.
Betaalbare en beheersbare zorg door actief te sturen op preventie, inkoop, het beperken van instroom in zorg en ondersteuning (daar waar het kan),een slimmere en efficiëntere organisatie van ondersteuning, het verminderen van administratieve lasten en inzetten op innovatie en sturen op resultaten (data gedreven).
Continuering van het huidige beleid 'Meedoen vanaf dag één'. Dit versnelt de integratie en acceptatie in onze gemeenschap.
Geen grootschalige opvang en geen grootschalig AZC in Meierijstad.
Voldoende opvangcapaciteit waarmee we voldoen aan de wettelijke taakstelling.

WMO en welzijn
Een integrale aanpak (methodiek Samenwerkwijze) rond de inwoner meteen hulpvraag. Hierbij wordt middels het programma Sociaal Domein gewerkt vanuit geluk, gezin, gezondheid en geld, met één plan per huishouden en een sterke samenwerking tussen professionals, het netwerken de inwoner zelf.
Opstellen van een mantelzorgagenda.
Een sterke sociale basis met leefbare en zorgzame wijken en kernen waarin inwoners elkaar ontmoeten en ondersteunen en waarin vrijwilligers, mantelzorgers en verenigingen worden gefaciliteerd en gewaardeerd. Zo wordt, zwaardere en duurdere zorg zoveel mogelijk voorkomen. Hierbij bouwen we voort aan het concept Leefgoed. We streven in elke wijk en kern naar een inloopvoorziening met activiteiten, waarbij we ook het principe van de barcode meewegen.

Invulling geven aan de kansen en opgaves die de toenemende vergijzing met zich meebrengt. Zo kunnen vitale ouderen van betekenis zijn voorminder vitale ouderen, waardoor senioren en ouderen langer zelfstandig thuis kunnen wonen. We hechten daarbij veel waarde aan de adviesrol van de Adviesraad Sociaal Domein (ASD), de Seniorenraad en de KBO's(Katholieke Bond van Ouderen) en betrekken hen bij het vormgeven en concretisering van onze plannen.

Werk en inkomen

Meer werk, inkomen en bestaanszekerheid door inzet op toeleiding naar en behoud van werk, omscholing richting kansrijke sectoren, een vroegtijdige aanpak van schulden en het versterken van bestaanszekerheid.

Jeugdzorg

Een preventieve en normaliserende aanpak voor jeugd en gezin en WMO waarin lichte problematiek zoveel mogelijk dichtbij en in de eigen omgeving wordt opgelost en specialistische zorg beschikbaar is voor wie dat echt nodig heeft.

Beleidsindicatoren

Bij de begroting 2021 zijn voor het eerst eigen beleidsindicatoren ontwikkeld voor het sociaal domein, de zogenaamde 4G Monitor Sociaal Domein. Deze monitor is ontwikkeld om meer (strategische) sturingsinformatie te ontwikkelen voor de gemeenteraad van Meierijstad. Wij willen de 4G monitor elke twee jaar aanbieden aan de gemeenteraad.

In de volgende tabel geven we de verplichte indicatoren vanuit waarstaatjegemeente.nl weer. We hebben hierbij ook een referentiemeting opgenomen. Hiervoor gebruiken wij de gemiddelde waarde van gemeenten in de grootteklasse van 50.000 tot 100.000 inwoners.

Indicator	Bron	Jaar	Referentie	Meierijstad	Jaar	Referentie	Meierijstad
Jongeren met een delict voor de rechter (12-21 jaar)	CBS Jeugd	2022	1%	1%	2023	1%	1%
Banen, per 1.000 inwoners (15-64 jaar).	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research	2023	799,4	1004,2	2024	850,2	997,3
Kinderen in uitkeringsgezin	CBS Jeugd	2023	5%	4%	2024	6%	4%
Werkloze jongeren (16-22 jaar)	CBS Jeugd	2023	2%	1%	2024	2%	1%
Netto arbeidsparticipatie (werkzame beroepsbevolking t.o.v. (potentiële) beroepsbevolking)	CBS Arbeidsdeelname	2024	73,2%	74,8%	2025	73,2%	74,4%
Personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners)	CBS Participatiewet	2024	302,7	165,4	2025	281,2	136,9

Lopende re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners (15-64 jaar)	CBS Participatiewet	2024	202,6	161,0	2025	217,8	142,2
Jongeren met jeugdhulp (tot 18 jaar, %)	CBS Jeugd	2024	13,7%	12,2%	2025	13,7%	12,8%
Jongeren met jeugdbescherming (tot 18 jaar, %)	CBS Jeugd	2024	1,0%	0,9%	2025	1,0%	0,9%
Jongeren met jeugdreclassering (12-22 jaar)	CBS Jeugd	2024	0,4%	0,3%	2025	0,4%	0,3%
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	CBS Monitor Sociaal Domein WMO	2024	720	660	2025	720	680

Wat gaan we daar voor doen?
Informatie over activiteiten 2027 kunt u lezen in het collegewerkprogramma.

Wat kost het?
In de volgende tabel staan de totale lasten en baten van dit begrotingsprogramma. De totale lasten verminderen we met de totale baten en komen zo tot het geraamd saldo van baten en lasten. Dit saldo verminderen we met het bedrag aan toevoeging reserves en vermeerderen we met het bedrag wat we onttrekken aan reserves. Zo komen we tot het geraamd resultaat van dit begrotingsprogramma.

(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	-144.720	-156.862	-140.461	-139.059	-133.123	-130.912
Baten	55.975	54.057	35.709	37.103	36.850	36.722
Saldo van baten en lasten	-88.745	-102.806	-104.752	-101.957	-96.274	-94.190
Toevoeging aan reserves	-9.407	-4.423	-165	-140	0	0
Onttrekking aan reserves	1.233	8.504	3.684	3.915	3.315	1.706
Mutaties in de reserves	-8.174	4.081	3.518	3.775	3.315	1.706
Geraamd resultaat	-96.919	-98.725	-101.234	-98.181	-92.958	-92.483

(Bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Primitieve begroting	-92.976	-90.974	-90.248	-89.884
Raadsbesluiten september 2025 tot en met juli 2026	87	88	89	90
1e bestuursrapportage 2026	-2.568	-2.257	-2.259	-2.260
2e Bestuursrapportage 2026	0	0	0	0
Geraamd resultaat (startsituatie)	**-2.481**	**-2.169**	**-2.170**	**-2.170**

Bestaand beleid	-3.539	-3.539	-3.539	-3.539
Gemeentefonds	-1.432	-420	4.053	4.068
Investeringen 2027	0	0	1	1
Kapitaallasten	-68	83	71	93
Loon- en prijsindexatie	4	5	7	-28
Overige technische aanpassingen	-738	-1.163	-1.152	-1.042
Wijzigingen < € 50.000	-5	-5	-5	-5
MIP 2028-2030	0	0	23	23
Totaal ontwikkelingen	**-5.777**	**-5.038**	**-540**	**-429**
Geraamd resultaat programmabegroting 2027	**-101.234**	**-98.181**	**-92.958**	**-92.483**

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe, waarbij de mate van bestuurlijke keuzevrijheid een uitgangspunt was. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de leeswijzer. onder "Wat kost het".
Wanneer er een "min-teken" voor de bedragen in de tabel en de toelichting staat, betekent dit dat er een nadelig effect is op het geraamd exploitatieresultaat.

(Bedragen x € 1.000)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Bestaand beleid	**-3.539**	**-3.539**	**-3.539**	**-3.539**
Bijstelling budgetten Jeugdzorg ZIN na resultaten jaarrekening 2025	**-1.343**	**-1.343**	**-1.343**	**-1.343**

Naar aanleiding van de resultaten van de jaarrekening 2025 en de realisatiecijfers 2026 tot nu toe, blijkt dat de ramingen voor de Jeugdzorg kosten Zorg in Natura (ZIN) niet meer in de pas lopen met de werkelijke lasten.
Een bijstelling tot en met de volumeaanpassingen per 1-1-2026 is nodig.

Bijstelling budgetten Werk en Inkomen	**-932**	**-932**	**-932**	**-932**

Op basis van het resultaat van de jaarrekening 2025 en de realisatiecijfers over de eerste vijf maanden van het lopende jaar blijkt een bijraming noodzakelijk. De huidige economische omstandigheden leiden ertoe dat een groter aantal inwoners een beroep doet op de levensonderhoudsuitkeringen en op de individuele verstrekkingen binnen de bijzondere bijstand. Daarnaast zijn enkele ambtshalve toekenningen verstrekt, waardoor een grotere doelgroep is bereikt. Deze ontwikkelingen hebben geleid tot een stijging van het aantal verstrekkingen en daarmee van de bijbehorende lasten.

Stijging zorgkosten Beschermd Wonen	**0**	**0**	**0**	**0**

Door rijksbeleid (beperkte volumecompensatie) en meer complexere zorgvragen (strengere toegang Wet Langdurige Zorg) stijgen de kosten zorginkoop voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang (zowel gecontracteerde zorg als maatwerk).
Het beeld in de regionale meerjarenbegroting 2026-2030 is dat het overschot de komende jaren terugloopt.
De zorgkosten worden gedeclareerd bij de centrumgemeente 's-Hertogenbosch die ook de (regionale) middelen ontvangt vandaar dat het budgettair neutraal wordt geraamd.

Stijging zorgvraag Wmo Specialistische hulp	**-1.265**	**-1.265**	**-1.265**	**-1.265**

Door stijging van de zorgvraag de afgelopen jaren als gevolg van verzwaring van problematiek, vergrijzing en landelijk beleid dat mensen langer zelfstandig thuis moeten blijven wonen, zijn de kosten substantieel gestegen en is een verhoging van de budgetten nodig. Hiernaast zien we door lange wachtlijsten bij de GGZ, dat er via de Wmo meer zorg of begeleiding moet worden ingezet als overbrugging.

Verhoging regionale uitvoeringskosten Wmo Hulp bij het huishouden	**0**	**0**	**0**	**0**

Door de complexiteit van het contract bij Wmo Hulp bij het huishouden met betrekking tot de terugvorderingen bij zorgaanbieders, zijn de regionale uitvoeringskosten hoger. Deze worden gedekt door terugvorderingen bij zorgaanbieders.

Investeringen
In de volgende tabel zijn de investeringen voor het jaar 2026 opgenomen met de kapitaallasten per investering. Na de tabel volgt een toelichting per investering.

(bedragen x € 1.000)	Investering	Kapitaallasten			
Naam investering		**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Voorbereidingskrediet uitbreiding kinderopvangvoorziening bij bs Eerschot	106	0	0	1	1

Voorbereidingskrediet uitbreiding kinderopvangvoorziening bij bs Eerschot
Op basis van het geactualiseerde Integraal Huisvestings Plan (IHP) Onderwijs 2022-2037 wordt in het jaar 2027 voorzien in de voorbereiding van de uitbreiding van de kinderdagopvangvoorziening bij basisschool Eerschot. Op basis van de nieuwbouw kosten configurator 2026 is berekend dat het benodigde voorbereidingskrediet op basis van BENG-normering in totaal € 105.993 bedraagt.
Afschrijving start in 2029, na gereedkomen van de nieuwbouw.
Conform de afspraken uit het IHP worden de kapitaallasten van deze investering gedekt door een kostprijsdekkende huur die het schoolbestuur aan de gemeente verschuldigd is.

Verbonden partijen
- Werkvoorzieningsschap De Dommel (WSD)
- Werkvoorzieningsschap Noordoost Brabant
- Kleinschalig collectief vervoer
- Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant
- Centrumregeling ter uitvoering WMO
- Samenwerkingsovereenkomst beschermd wonen en maatschappelijk opvang

VOLKSGEZONDHEID, MILIEU EN DUURZAAMHEID

Wat willen we bereiken?

Ambitie
Speerpunten op het gebied van gezondheid zijn een gezonde leefstijl en een groene en gezonde leefomgeving. We stimuleren positieve gezondheid, waarbij vergroening en het uitnodigen om te sporten en bewegen een positieve bijdrage heeft op het welzijn van onze inwoners, waarmee fysieke en mentale gezondheid centraal staan.

Op het gebied van duurzaamheid kiezen we voor een brede energiemix en bieden we ruimte aan lokale oplossingen op het gebied van opwek en opslag. Door de ontwikkeling van een lokaal energiebedrijf gaan we de strijd aan met netcongestie en zorgen we voor betaalbare en beschikbare energie voor iedereen. We werken aan de warmtetransitie via isoleren en besparen en zetten ons in voor een klimaatbestendige leefomgeving met aandacht voor onze biodiversiteit.

Met het stimuleren van ontmoeting en sociale cohesie op buurt- en wijkniveau, door meer aandacht voor groen en bewegen, en onze lokale energieoplossingen werken we samen toe naar een leefbare en duurzame toekomst in Meierijstad.

Wat willen we bereiken 2027-2030

Gezondheid
Gezondheidswinst door het stimuleren van een gezonde leefstijl, sport enbewegen, gericht op meer gezonde jaren erbij. Bij gezondheid hebben we het over het brede begrip ‘positieve gezondheid’, waarbij het gaat over zowel fysieke als mentale gezondheid.
Gezondheid wordt opgenomen als onderdeel van het ruimtelijk beleid, onder meer in het omgevingsplan.
Vermindering van alcohol- en drugsgebruik en inzetten op suïcide-preventie.
Behoud van een dekkend AED-netwerk.
Kwalitatieve, betaalbare en toegankelijke zorg (we geven uitvoering aan de landelijke akkoorden Integraal Zorgakkoord (IZA), Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA).
Verbetering van factoren in de leefomgeving met een positieve invloed op de gezondheid, waaronder de luchtkwaliteit.

Duurzaamheid
Betaalbare en beschikbare energie voor iedereen, met hoge prioriteit voor de ontwikkeling van een toekomstbestendig energiesysteem met een lokaal energiebedrijf.
Het stimuleren van een brede energiemix door onder andere groengas, waterstof en zonnevelden voor lokaal gebruik. Ook volgen we de ontwikkelingen op het gebied van innovatieve initiatieven, zoals Small Modular Reactors (SMR's).
Zonnevelden voor zover die gekoppeld zijn aan het lokaal energiebedrijf om woningbouw- en bedrijventerreinontwikkelingen mogelijk te maken. Hierbij is dubbelgebruik het uitgangspunt.
Geen extra windturbines, naast de 4 al vergunde windturbines.
Maximale inzet op vermindering van de problemen rondom transport schaarste/netcongestie, zodat (ruimtelijke) ambities door kunnengaan. Onder andere door samenwerking met netbeheerders en focus op energie opslag, groepstransportovereenkomsten en energiemanagementsystemen.
Inzet op de warmtetransitie door middel van het stimuleren van isoleren en besparen.
Een gezonde, klimaatbestendige en water robuuste leefomgeving, met aandacht voor hitte, droogte, wateroverlast en schone lucht.
Ten minste behoud en waar mogelijk versterken van de biodiversiteit.
Een toekomstbestendige, circulaire economie, door samen te werken met bedrijven.

Beleidsindicatoren
In de volgende tabel geven we de verplichte indicatoren vanuit waarstaatjegemeente.nl weer. We hebben hierbij ook een referentiemeting opgenomen. Hiervoor gebruiken wij de gemiddelde waarde van gemeenten in de grootteklasse van 50.000 tot 100.000 inwoners.

Indicator	Bron	Jaar	Referentie	Meierijstad	Jaar	Referentie	Meierijstad
Omvang huishoudelijk restafval, kilogram per bewoner per jaar	CBS-statistiek huishoudelijk afval	2023	Geen data	72	2024	148	68
Hernieuwbare energie, als % van totale energieverbruik gemeente	Klimaatmonitor Rijkswaterstaat	2023	40%	25,4%	2024	42,5%	27,5%

Wat gaan we daar voor doen?
Informatie over activiteiten 2027 kunt u lezen in het collegewerkprogramma.

Wat kost het?
In de volgende tabel staan de totale lasten en baten van dit begrotingsprogramma. De totale lasten verminderen we met de totale baten en komen zo tot het geraamd saldo van baten en lasten. Dit saldo verminderen we met het bedrag aan toevoeging reserves en vermeerderen we met het bedrag wat we onttrekken aan reserves. Zo komen we tot het geraamd resultaat van dit begrotingsprogramma.

(bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	-16.361	-31.810	-12.407	-11.246	-10.728	-10.728
Baten	3.823	15.764	559	3.059	2.540	2.540
Saldo van baten en lasten	-12.538	-16.046	-11.848	-8.187	-8.188	-8.188
Toevoeging aan reserves	0	-595	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	1.275	5.489	1.008	-50	-50	-50
Mutaties in de reserves	1.275	4.894	1.008	-50	-50	-50
Geraamd resultaat	-11.262	-11.152	-10.840	-8.237	-8.238	-8.238

(Bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Primitieve begroting	-8.189	-8.533	-8.532	-8.532
Raadsbesluiten september 2025 tot en met juli 2026	5	5	5	5
1e bestuursrapportage 2026	-11	-11	-11	-11
Geraamd resultaat (startsituatie)	**-6**	**-6**	**-6**	**-6**
Bestaand beleid	-278	-278	-278	-278

Gemeentefonds	-2.951	0	0	0
Kapitaallasten	-1	-1	-1	0
Loon- en prijsindexatie	-3	-3	-3	-3
Overige technische aanpassingen	582	578	576	576
Wijzigingen < € 50.000	5	5	5	5
Totaal ontwikkelingen	**-2.645**	**302**	**300**	**300**
Geraamd resultaat programmabegroting 2027	**-10.840**	**-8.237**	**-8.238**	**-8.238**

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe, waarbij de mate van bestuurlijke keuzevrijheid een uitgangspunt was. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de leeswijzer. onder "Wat kost het".
Wanneer er een "min-teken" voor de bedragen in de tabel en de toelichting staat, betekent dit dat er een nadelig effect is op het geraamd exploitatieresultaat.

(Bedragen x € 1.000)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Bestaand beleid	**-278**	**-278**	**-278**	**-278**
Begroting 2027 GGD indexering bijdrage en nieuwe reiskostenregeling	**-191**	**-191**	**-191**	**-191**

De totale bijdrage voor de GGD wordt verhoogd met € 191.223. Een bedrag van € 131.378 betreft de indexering van 2,68% en de toename van het aantal inwoners. Dit bedrag kan worden gedekt uit de Stelpost Prijzen. Een bedrag van € 59.845 is niet gedekt. Dit betreft € 46.000 voor de extra kosten van de nieuwe CAO reiskostenregeling voor medewerkers van de GGD en € 13.845 betreft de gevolgen voor activiteiten van de GGD in verband met de aanpassing in de Wet op de Lijkbezorging. Hiervoor hebben we eerder van het Rijk een (structurele) vergoeding ontvangen. Omdat deze gelden niet gereserveerd zijn, komen ze nu ten laste van de algemene middelen.

Begroting 2027 Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)	**-86**	**-86**	**-86**	**-86**

Op 1 april 2026 heeft het DB van de ODBN de ontwerp Programmabegroting 2027 vastgesteld.
De stijging als gevolg van de toename van het uurtarief, zijnde € 86.345 (33.338 uur * € 2,59) kan gedekt worden uit de stelpost prijsstijgingen.

Investeringen
Binnen programma 7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid zijn geen nieuwe investeringen opgenomen voor 2027.

Verbonden partijen
- Omgevingsdienst Brabant-Noord
- Stadsgewest 's-Hertogenbosch (alleen stortplaats)
- Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Hart voor Brabant
- Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord

RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN WONEN

Wat willen we bereiken?

Ambitie
De ambitie van 10.000 nieuwe woningen tot 2040 uit onze Toekomstvisie vraagt om een continue groei, passend bij de aard en schaal van elke kern, waar verstedelijking en dorpse gemoedelijkheid hand in hand gaan. In de kernen Boerdonk, Boskant, Eerde, Keldonk, Mariaheide, Nijnsel, Olland, Wijbosch en Zijtaart wordt ingezet op behoud van dorpse identiteit door passende groei, gefaseerd in de tijd. In Schijndel, Sint-Oedenrode en Erp ligt de nadruk op centrumontwikkeling en in- en uitbreiding, behorend bij schaal en karakter. In Veghel, als grootste kern en regionaal multimodaal knooppunt, vindt een substantieel deel van de groei plaats via stedelijke gebiedsontwikkelingen in samenhang met mobiliteit en voorzieningen. Wij zorgen daarmee voor voldoende en betaalbare huur- en koopwoningen voor onze eigen inwoners met extra aandacht voor woonkansen voor jongeren en senioren.

We willen een actieve rol pakken om deze groeiambitie te accommoderen. Hiervoor werken we aan een ruimtelijke doorvertaling van onze Toekomstvisie en aan het afronden van ons omgevingsplan. Hiermee bouwen we samen integraal aan de (her)ontwikkeling van locaties op het gebied van onder andere woningbouw, bedrijventerreinen en natuur in en rond onze kernen en in ons buitengebied.

Wat willen we bereiken 2027-2030

Wonen
Extra aandacht voor het realiseren van voldoende woningen voor specifieke doelgroepen.
Een hogere realisatiesnelheid van woningbouw die afgestemd is op de woningbehoefte per kern en op de draagkracht van de fysieke en sociale leefomgeving.
Realisatie van onze taakstelling voor internationale werknemers van circa 2000 bedden tot 2030 naast de reeds in procedure zijnde ontwikkelingen.
Een voorrangsregeling voor woningzoekenden die sociaal/economisch gebonden zijn aan een kern of zijn geweest.
Verruiming van het mantelwonen beleid door het vergunningsvrij maken van mantelwoningen.
Het versnellen van de procedure voor woningsplitsing.
Beleid voor vernieuwende woonvormen.
Voortzetten van de startersleningen.
Een afgerond en vastgesteld omgevingsplan dat met participatie tot standis gekomen. Hierbij is het omgevingsplan ingezet als belangrijkste instrument om te komen tot vereenvoudiging en vermindering van de(ruimtelijke) regels, om burgers en bedrijven een betere en snellere dienstverlening te geven.
Woningbouwontwikkelingen die aansluiten bij de maat, identiteit en ruimtelijke structuur van de kern, met een duidelijke differentiatie per kern.
Betaalbaarheid en een passend aanbod als leidende principes in allekernen conform de woonzorgvisie. In alle kernen wordt ter bevordering vande doorstroming gestuurd op een woningaanbod dat past bij verschillendelevensfasen en doelgroepen, waarbij ingezet wordt op een gevarieerde mixvan koop- en huurwoningen, kavels, levensloopbestendige en meergeneratiewoningen, woonzorg- en ondersteuningsconcepten en hetstimuleren van zelfbouw en particuliere initiatieven.

Ruimtelijke Ontwikkeling
Een ruimtelijke doorvertaling van onze Toekomstvisie waarbij de gemeente een actieve en regisserende rol neemt en waarbij de ruimtelijke opgavenen ambities integraal afgewogen zijn en indien nodig uitgewerkt in een mogelijk omgevingsprogramma of beleidsregel.
Een afgerond en vastgesteld omgevingsplan dat met participatie tot stand is gekomen. Hierbij is het omgevingsplan ingezet als belangrijkste instrument om te komen tot vereenvoudiging en vermindering van de(ruimtelijke) regels, om burgers en bedrijven een betere en snellere dienstverlening te geven.
Een actieve en regisserende rol op de verwerving van en ontwikkeling van woningbouw- en bedrijventerreinlocaties middels integrale gebiedsontwikkeling onder andere door actief grondbeleid.

Een substantiële inzet in de verstedelijking van Veghel, waarbij we integraal kijken naar wonen, werken, mobiliteit, cultuur, voorzieningen, leefbaarheid en openbare ruimte.
Voor het buitengebied hebben we aangegeven waar ontwikkelingen gepast zijn en in welke mate en waar we de landschappelijke kwaliteit, met groenblauwe (natuur en water) en recreatieve structuren, willen behouden of versterken.
Rondom de kleine kernen zijn ontwikkelmogelijkheden verkend, waarbij de opgestelde dorpenvisies als input meegewogen zijn. Het actieve grondbeleid sluit wat de kleine kernen betreft daarop aan.
Sandwyck blijft een groen uitloopgebied, waar wel ruimte blijft voor kleinschalige ontwikkelingen passend in of bij het gebied en het landschap.
Een verkenning voor het opstellen van een integrale gebiedsontwikkeling voor het gebied rondom het Multipark Veghel.
Integrale ruimtelijke locatiestudies en planontwikkelingen voor ambities op het gebied van onder andere woningbouw, bedrijventerreinen, natuurontwikkeling en energie. Dit vraagt om een afgewogen, passende integrale fasering, om zo in elke kern een doorlopend ontwikkelprogramma te hebben.
Meierijstad werkt mee aan initiatieven van derden voor mogelijkheden tot islamitisch begraven waarbij de locatiestudie de verantwoordelijkheid is van de initiatiefnemer.

Erfgoed
Behoud, herbestemming en beleefbaarheid van monumenten en landschappen.
Erfgoed als een drager van identiteit en authenticiteit in Meierijstad. Samen met inwoners en partners zorgen wij ervoor dat ons immaterieel erfgoed, zoals gildes, kermissen en carnaval, zichtbaar, toegankelijk en toekomstbestendig blijft.
We blijven ons inzetten voor de restauratie van de Congregatiekapel in Veghel.

Beleidsindicatoren
In de volgende tabel geven we de verplichte indicatoren vanuit waarstaatjegemeente.nl weer. We hebben hierbij ook een referentiemeting opgenomen. Hiervoor gebruiken wij de gemiddelde waarde van gemeenten in de grootteklasse van 50.000 tot 100.000 inwoners.

Indicator	Bron	Jaar	Referentie	Meierijstad	Jaar	Referentie	Meierijstad
Gemiddelde WOZ-waarde (bedrag x € 1.000)	CBS Statistiek Waarde Onroerende Zaken	2025	398	449	2026	439	496
Nieuw gebouwde woningen, per 1.000 woningen	BAG Bewerking AFB Research	2023	8,6	12,8	2024	8,4	11,9
Demografische druk, som aantal personen 0-20 jaar en 65+ jaar in verhouding tot personen van 20-65 jaar	CBS Bevolkings-statistiek	2025	70,7	75,6	2026	71,3	76,3
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden, per jaar in euro's	COELO	2025	957	863	2026	993	943

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden, per jaar in euro's	COELO	2025	1.050	919	2026	1.091	1.010

Wat gaan we daar voor doen?
Informatie over activiteiten 2027 kunt u lezen in het collegewerkprogramma.

Wat kost het?
In de volgende tabel staan de totale lasten en baten van dit begrotingsprogramma. De totale lasten verminderen we met de totale baten en komen zo tot het geraamd saldo van baten en lasten. Dit saldo verminderen we met het bedrag aan toevoeging reserves en vermeerderen we met het bedrag wat we onttrekken aan reserves. Zo komen we tot het geraamd resultaat van dit begrotingsprogramma.

(bedragen x € 1.000)	Jaar rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	-10.129	-25.810	-11.310	-11.244	-11.436	-11.800
Baten	8.172	8.903	4.955	4.955	4.955	5.254
Saldo van baten en lasten	-1.956	-16.907	-6.355	-6.289	-6.481	-6.547
Toevoeging aan reserves	0	-51	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	836	11.160	185	0	0	0
Mutaties in de reserves	836	11.109	185	0	0	0
Geraamd resultaat	-1.121	-5.798	-6.170	-6.289	-6.481	-6.547

(Bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Primitieve begroting	-5.034	-5.050	-5.104	-5.248
Raadsbesluiten september 2025 tot en met juli 2026	2	2	2	2
1e bestuursrapportage 2026	-42	-38	-21	-21
2e Bestuursrapportage 2026	0	0	0	0
Geraamd resultaat (startsituatie)	**-41**	**-36**	**-19**	**-19**
Nieuw beleid	-132	-132	-132	-132
Investeringen 2027	0	-9	-9	-9
Kapitaallasten	18	-8	-123	-35
Loon- en prijsindexatie	-21	-21	-21	-21
Overige technische aanpassingen	-959	-1.033	-1.064	-1.064
MIP 2028-2030	0	0	-9	-18
Totaal ontwikkelingen	**-1.094**	**-1.203**	**-1.358**	**-1.280**
Geraamd resultaat programmabegroting 2027	**-6.170**	**-6.289**	**-6.481**	**-6.547**

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe, waarbij de mate van bestuurlijke keuzevrijheid een uitgangspunt was. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de leeswijzer. onder "Wat kost het".
Wanneer er een "min-teken" voor de bedragen in de tabel en de toelichting staat, betekent dit dat er een nadelig effect is op het geraamd exploitatieresultaat.

(Bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Nieuw beleid	**-132**	**-132**	**-132**	**-132**
Uitbreiding formatie met portfoliomanager	**-132**	**-132**	**-132**	**-132**

We willen als organisatie een goede balans creëren tussen ambities en middelen. Daarvoor hebben we een goed overzicht van ons portfolio en de te maken keuzes nodig. Portfoliomanagement willen we als instrument hiervoor inzetten. Om portfoliomanagement goed op te zetten is een formatie-uitbreiding van 1 FTE (kwartiermaker) benodigd.

Investeringen

(bedragen x € 1.000)	Investering	Kapitaallasten			
Naam investering		**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Uitbreiding bomenareaal 2027	275	0	-9	-9	-9

Uitbreiding bomenareaal 2027
In onze duurzaamheidsvisie is het streven opgenomen om in de periode tot 2030 de groenindex te laten stijgen met 25%. In het bomenbeleid 2020-2030 is dit streven overgenomen en vertaald naar een groei van het bomenareaal met 25% in deze periode. We vragen een uitvoeringsbudget om deze ambities te realiseren.
Bedrag 2027: € 275.000

Verbonden partijen

- Scheifelaar II Beheer B.V.
- Scheifelaar II C.V.
- N.V. Monumenten Beheer Brabant

FINANCIËLE INFORMATIE PROGRAMMAPLAN

Financiële informatie programmaplan
Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten van een gemeente waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald. Dat betekent dat de gemeente deze vrij kan besteden. Algemene dekkingsmiddelen zijn bedoeld om de programma's uit te voeren die de gemeenteraad heeft vastgesteld.

Uitkeringen gemeentefonds
De uitkeringen uit het gemeentefonds zijn voor de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 gebaseerd op de meicirculaire 2026.

In 2027 bedraagt onze uitkering uit het Gemeentefonds ruim € 193 miljoen en is daarmee veruit onze belangrijkste inkomstenbron. De algemene uitkering bedraagt € 171 miljoen. Naast de algemene uitkering ontvangen we nog integratie- en decentralisatie uitkeringen samen € 22 miljoen.

Ten opzichte van de vorige begroting zijn de volgende belangrijkste ontwikkelingen verwerkt:

- Ontwikkeling accressen

Het accres - de jaarlijkse groei van het gemeentefonds - is sinds 2024 niet meer gekoppeld aan de ontwikkeling van de rijksuitgaven, maar aan de ontwikkeling van de economie (het bruto binnenlands product, BBP). Dit zou voor een stabielere groei moeten zorgen dan de oude systematiek. De normering wordt gesplitst in een volumedeel en een prijsdeel. Het volumedeel is gebaseerd op een achtjaars historisch gemiddelde van het BBP. Het prijsdeel is gebaseerd op de prijsontwikkeling (inflatie) van het BBP van het lopende jaar.

- Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo

De invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage wordt uitgesteld tot 1 januari 2028. De geplande uitname uit het gemeentefonds van € 225 miljoen in 2027 wordt daardoor in de meicirculaire 2026 teruggedraaid en gaat nu pas in vanaf 2028.

- Huishoudelijke hulp uit de WMO

Het kabinet heeft besloten dat huishoudelijke hulp niet langer uit de WMO wordt vergoed voor mensen die dit zelf kunnen betalen. Hierdoor stopt vanaf 2029 huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening binnen de WMO met als gevolg minder kosten voor de gemeenten. Het geld wordt uit het gemeentefonds gehaald. De gemeente blijft wel verantwoordelijk voor mensen die dit niet kunnen betalen. Hiervoor komt een vangnetregeling.

- Hervormingsagenda jeugd

De deskundigencommissie voor de Hervormingsagenda Jeugd (commissie van Ark) beoordeelt of gemaakte afspraken rond de jeugdzorg goed worden uitgevoerd en zal hierover een zwaarwegend en maatgevend advies aan de Rijksoverheid en de VNG geven. Het advies wordt begin 2027 verwacht.

BTW compensatiefonds (BCF)
Gemeenten kunnen BTW die betaald wordt op overheidstaken compenseren bij het Rijk ten laste van het BCF (Btw compensatiefonds). Vanaf 2015 zijn het BCF en het Gemeentefonds communicerende vaten. Ontstaat financiële ruimte in het BCF dan komt dit ten gunste van het Gemeentefonds; overtreffen de BTW declaraties het BCF dan vult het Gemeentefonds dit aan. Vanaf 2019 is de afrekensystematiek tussen het BCF en het Gemeentefonds gewijzigd. Gemeenten krijgen nog altijd waar ze recht op hebben, maar het Rijk voegt het geraamde BCF surplus niet meer op voorhand toe aan het Gemeentefonds.
Het Rijk, VNG en de provinciale toezichthouders hebben afspraken gemaakt. Dit betekent dat het voor gemeenten is toegestaan om een inkomstenpost op te nemen ter hoogte van maximaal de laatst vastgestelde jaarrekening van het Rijk. Voor 2027 betekent dit dat de inkomstenpost structureel is verlaagd met € 418.000. Vanaf 2027 hebben wij € 882.000 als stelpost opgenomen.

Uitkeringen gemeentefonds (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Algemene uitkering	171.317	170.719	172.012	179.284
Integratie-uitkeringen:				
Participatie	16.890	16.006	15.158	14.885
Decentralisatie-uitkeringen:				
Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving	267	267	267	267
Voorschoolse voorziening peuters	121	121	121	121
Armoedebestrijding kinderen	240	240	240	240
Jeugdhulp kinderen in een AZC	24	24	24	24
Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	21	17		
Extra capaciteit Boa's	44	44	44	44
Antidiscriminatie voorzieningen	12			
Wet betaalbare huur	31	25	21	20
Work in Nederland	287	0		
Impulsbudget sociale infrastructuur	510	510	510	510
Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid	2.951			
Overheidsbrede Dienstverlening	83	83	83	83
Re-integratiedienstverlening gericht op jongeren	42	42	42	52
Stelposten				
Onder uitputting BCF (inclusief verhoging)	882	882	882	882
Totaal	**193.722**	**188.980**	**189.404**	**196.412**

Lokale heffingen (waarbij de besteding niet gebonden is)

Het belastingplan Meierijstad 2017 heeft als lange termijn visie een sober, duurzaam en robuust belastingpalet voor de gemeente Meierijstad. Deze visie vertaalt zich concreet in een optimaal te benutten belastingareaal, in stabiele en nauwkeurig voorspelbare belastingopbrengsten, in een afname van fout- en fraudegevoeligheid en dat tegen zo minimaal mogelijke maatschappelijke kosten van het heffen en innen van belastingen (de zogenaamde perceptiekosten).
De geraamde opbrengsten kunt u vinden in paragraaf Lokale heffingen.

Dividend

Jaarlijks ontvangt de gemeente dividend van de BNG. De gemeente Meierijstad beschikt over 120.237 aandelen BNG. De hoogte van het dividend is afhankelijk van de winst en wordt vastgesteld in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders BNG. In de begroting nemen we het gemiddelde van het uitgekeerde dividend over de laatste drie jaren als uitgangspunt in dit geval € 243.680.

Wat kost het?

In de volgende tabel staan de totale lasten en baten van dit begrotingsprogramma. De totale lasten verminderen we met de totale baten en komen zo tot het geraamd saldo van baten en lasten. Dit saldo verminderen we met het bedrag aan toevoeging reserves en vermeerderen we met het bedrag wat we onttrekken aan reserves. Zo komen we tot het geraamd resultaat van dit begrotingsprogramma.

(bedragen x € 1.000)	Jaar rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten	-46.898	-37.648	-35.100	-40.588	-45.898	-50.822
Baten	226.021	217.608	222.267	218.362	219.638	227.516
Saldo van baten en lasten	179.123	179.960	187.167	177.774	173.741	176.694
Toevoeging aan reserves	-11.435	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	4.454	2.762	250	0	0	0
Mutaties in de reserves	-6.981	2.762	250	0	0	0
Geraamd resultaat	172.142	182.722	187.417	177.774	173.741	176.694

(Bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Primitieve begroting	171.063	164.892	166.278	167.998
Raadsbesluiten september 2025 tot en met juli 2026	-178	-178	-178	-178
1e bestuursrapportage 2026	4.776	4.243	4.161	3.862
2e Bestuursrapportage 2026	9	9	9	9
Geraamd resultaat (startsituatie)	**4.608**	**4.074**	**3.993**	**3.693**
Bestaand beleid	408	447	487	1.357
Nieuw beleid	-13	-13	-13	-13
Gemeentefonds	6.369	2.806	-1.980	-1.454
Investeringen 2027	-28	-14	-14	-14
Kapitaallasten	926	1.016	848	883
Loon- en prijsindexatie	74	73	71	106
Overige technische aanpassingen	4.020	4.503	4.082	4.149
Wijzigingen < € 50.000	-10	-10	-10	-10
Totaal ontwikkelingen	**11.746**	**8.807**	**3.470**	**5.003**
Geraamd resultaat programmabegroting 2027	**187.417**	**177.774**	**173.741**	**176.694**

Om toelichtingen op de financiën leesbaar te houden passen we categorieën toe, waarbij de mate van bestuurlijke keuzevrijheid een uitgangspunt was. Voor een nadere uitleg van de categorieën verwijzen we naar hetgeen is vermeld in de leeswijzer. onder "Wat kost het".
Wanneer er een "min-teken" voor de bedragen in de tabel en de toelichting staat, betekent dit dat er een nadelig effect is op het geraamd exploitatieresultaat.

(Bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Bestaand beleid	**408**	**447**	**487**	**1.357**
Actualisatie ramingen opbrengsten onroerende zaakbelastingen	**64**	**103**	**143**	**1.013**

Op basis van de financieel technische uitgangspunten is de meerjarig geraamde opbrengst van de onroerendezaakbelastingen bijgesteld. Voor 2027 is de tariefsverhoging gebaseerd op 2,1% en voor de meerjarenraming vanaf 2028 op jaarlijks 2%. Daarnaast is de autonome toename geraamd als extra opbrengst.

Bij de vaststelling van de tarieven 2027 op basis van de meest recente WOZ waarde 2026 wordt uitgegaan van deze geraamde opbrengsten voor 2027.

Begroting 2027 GGD indexering bijdrage en nieuwe reiskostenregeling	**131**	**131**	**131**	**131**

De totale bijdrage voor de GGD wordt verhoogd met € 191.223. Een bedrag van € 131.378 betreft de indexering van 2,68% en de toename van het aantal inwoners. Dit bedrag kan worden gedekt uit de Stelpost Prijzen. Een bedrag van € 59.845 is niet gedekt. Dit betreft € 46.000 voor de extra kosten van de nieuwe CAO reiskostenregeling voor medewerkers van de GGD en € 13.845 betreft de gevolgen voor activiteiten van de GGD in verband met de aanpassing in de Wet op de Lijkbezorging. Hiervoor hebben we eerder van het Rijk een (structurele) vergoeding ontvangen. Omdat deze gelden niet gereserveerd zijn, komen ze nu ten laste van de algemene middelen.

Begroting 2027 Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)	**86**	**86**	**86**	**86**

Op 1 april 2026 heeft het DB van de ODBN de ontwerp Programmabegroting 2027 vastgesteld.
De stijging als gevolg van de toename van het uurtarief, zijnde € 86.345 (33.338 uur * € 2,59) kan gedekt worden uit de stelpost prijsstijgingen.

Begroting 2027-2030 Veiligheidsregio Brabant Noord	**200**	**200**	**200**	**200**

Naar aanleiding van de zienswijze voor de begroting 2027 e.v. wordt de gemeentelijke bijdrage € 242.433 hoger.
De verhoging van de bijdrage wordt gedeeltelijk gedekt uit de stelpost prijzen.

Begroting en jaarplan 2027 RNOB	**41**	**41**	**41**	**41**

Door de regiomanager Regio NoordOost Brabant (RNOB) is namens het Dagelijks Bestuur (DB) het concept jaarplan met begroting 2027 RNOB aangeboden. De totale bijdrage in 2027 voor gemeenten komt na indexering neer op € 5,57 per inwoner. Totale bijdrage voor Meierijstad op basis van 85.229 inwoners wordt € 474.726 per jaar.
In de huidige meerjarenbegroting is een bijdrage opgenomen van € 340.188. Dit betekent een structurele toename van € 134.538.
Voor € 40.786 kan deze toename worden verklaard door prijsstijgingen en toename van het aantal inwoners. Dit deel kan gedekt worden uit de stelpost prijsstijgingen die hiervoor in de begroting is opgenomen.
Het bedrag van € 93.752 voor de versterking RNOB is nog niet opgenomen. Dit bedrag komt ten laste van het exploitatieresultaat en wordt verwerkt als onderdeel van de begroting 2027.

Kostenstijging arbo	**-115**	**-115**	**-115**	**-115**

Het uitvoeren van de WvP (Wet Verbetering Poortwachter) heeft als doel om langdurig ziekteverzuim te voorkomen en verkorten. De WvP regelt wat werkgever én werknemer moeten doen vanaf de eerste ziektedag om ervoor te zorgen dat de werknemer zo snel mogelijk weer (gedeeltelijk) aan het werk kan. Denk hierbij onder andere aan: samen werken aan re-integratie, begeleiding via bedrijfsarts en voorkomen van langdurige uitval (WIA-instroom beperken).
De kosten voor uitvoering van de wettelijke WvP en arbo taken uit de Arbowet stijgen mede als gevolg van een hoger verzuimpercentage, indexering, stijging van aantal werklocaties en uitbreiding van het personeelsbestand. De begroting op de post "Overige personeelskosten" is als gevolg van deze ontwikkelingen niet meer toereikend om de kosten van de wettelijke taken te dekken.
Bovenstaand voorstel betekent een onontkoombare extra last voor de meerjarenraming vanaf 2026 van € 115.000 per jaar.

Nieuw beleid	**-13**	**-13**	**-13**	**-13**
Evalueren en doorontwikkelen behandeling informatieverzoeken op grond van de Wet open overheid	**0**	**0**	**0**	**0**

We evalueren huidige invulling, onderzoeken gewenste invulling en gaan actief naar een realistische gewenste situatie werken. Hierbij gaat speciale aandacht uit naar de invulling van de taken van de Woo-contactfunctionaris. De invulling hiervan dient voldoende robuust te zijn om de gemeentelijke doelstellingen te kunnen blijven realiseren. Er wordt een advies opgesteld hoe de komende uitdagingen het beste aan te gaan, die als basis dienen voor de uitvoering.

Uitbreiding formatie met portfoliomanager	**-13**	**-13**	**-13**	**-13**

We willen als organisatie een goede balans creëren tussen ambities en middelen. Daarvoor hebben we een goed overzicht van ons portfolio en de te maken keuzes nodig. Portfoliomanagement willen

we als instrument hiervoor inzetten. Om portfoliomanagement goed op te zetten is een formatie-uitbreiding van 1 FTE (kwartiermaker) benodigd.

Investeringen
In de volgende tabel zijn de investeringen voor het jaar 2027 opgenomen met de kapitaallasten zijn per investering.

(bedragen x € 1.000)	Investering	Kapitaallasten		
Naam investering	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Lijst van de geïnventariseerde vervangingsinvesteringen 2027	-28	-14	-14	-14

Bedrijfsvoering
Overheadkosten zijn kosten van ondersteunende functies en kosten die niet direct toe te rekenen zijn aan taakvelden (bijvoorbeeld opleidingskosten). Deze begroten we centraal op het taakveld Overhead. Op het centraal begroten is één uitzondering gemaakt namelijk de toerekening van overhead aan grondexploitaties en te activeren investeringen. De reden hiervoor is, dat het niet meer toerekenen van overhead aan dergelijke investeringen zou leiden tot een begrotingstekort.
De totale overheadkosten in de Begroting 2027 bedragen netto € 29,6 miljoen (€ 0,8 miljoen wordt toegerekend aan grondexploitaties en te activeren investeringen).
De totale exploitatiebegroting van de gemeente Meierijstad bedraagt € 336 miljoen in 2027. De overhead bedraagt 8,7% van de totale exploitatiekosten.

Vennootschapsbelasting
De gemeenten zijn vennootschapsplichtig voor activiteiten waarbij wordt opgetreden als onderneming. Vennootschapsbelasting (Vpb) is verschuldigd vanwege fiscale winst die per saldo is gerealiseerd op ondernemingsactiviteiten in het betreffende begrotingsjaar na eventuele verrekening van fiscale verliezen uit eerdere begrotingsjaren.
De gemeente heeft met de grondexploitaties een activiteit die in ieder geval kwalificeert als onderneming voor de Vpb
In de begroting is geen raming opgenomen voor de vpb last omdat de winsten van de grondexploitaties ook niet worden geraamd. Deze resultaten van de grondexploitaties en de Vpb last worden verwerkt in de jaarstukken

Onvoorzien
In de begroting is een bedrag voor onvoorzien opgenomen van € 100.000 per jaar. Het inzetten van deze post is een college-bevoegdheid. Het college kan besluiten de post onvoorzien aan te wenden voor het dekken van incidentele tegenvallers in de exploitatie van bestaand beleid en ter dekking van lasten voor activiteiten die van tevoren niet voorzien zijn, maar die gedurende het begrotingsjaar wel belangrijk zijn.

Het college rapporteert bij de bestuursrapportages en de jaarrekening over het verloop en aanwending van deze post.

PARAGRAFEN

LOKALE HEFFINGEN

Beleid & ontwikkelingen

De gemeente ontvangt van inwoners inkomsten uit lokale heffingen. We maken onderscheid tussen belastingen en rechten. Bij belastingen levert de gemeente geen directe tegenprestatie zoals bijvoorbeeld de onroerendezaakbelastingen (OZB). Bij rechten is dat wel het geval en betalen inwoners een vergoeding voor de gemaakte kosten. Dit zijn bijvoorbeeld leges, afvalstoffenheffing en rioolheffing.
De tarieven van alle lokale heffingen passen we aan op basis van de uitgangspunten voor de begroting 2027. Voor de tariefstijging van de belastingen gaan we uit van een trendmatige verhoging conform de CBS-index. Voor deze begroting is dat 2,1%. Verder gaan we voor alle rechten ervan uit dat deze de daadwerkelijk gemaakte kosten niet overschrijden (maximale kostendekkendheid 100%). De voorstellen ten aanzien van de belastingen en leges worden afzonderlijk aan de raad voorgelegd.

Inwoners die niet in staat zijn de afvalstoffenheffing (vast deel) en de rioolheffing te betalen kunnen in aanmerking komen voor kwijtschelding. Dit geldt bij een inkomen van 100% of minder van de bijstandsnorm.

Naast de reeds bekende belastingen en heffingen welke door Meierijstad jaarlijks worden opgelegd en geïnd, zijn er in de loop van 2025/2026 diverse initiatieven ontwikkeld. Het gaat dan om:

- Invoeren vermakelijkheden retributie (2028)
- Opzetten Ondernemersfonds via een verhoging van de OZB voor niet-woningen (2027)
  Hier is een raadsvoorstel voor september 2026
- Verlenging BIZ ondernemers centrum Sint-Oedenrode (2027-2031)
- Mogelijke wijziging heffingssystematiek Rioolheffing (2027)
- Invoeren parkeerbelasting (2028)

Bestuurlijke besluitvorming op deze onderwerpen is nog niet afgerond. Volledigheidshalve zijn deze initiatieven vooralsnog opgenomen in deze paragraaf lokale heffingen van de meerjarenbegroting.
Opbrengsten
In onderstaande tabel zijn de opbrengsten van de belastingen, heffingen en retributies weergegeven.

Geraamde opbrengsten (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baatbelasting	5	0	0	0	0	0
Bedrijven Investeringszone	297	312	322	332	342	342
Begraafplaatsrechten	135	125	125	125	125	125
Leges omgevingsvergunningen, burgerzaken, overige	6.093	5.368	5.568	5.568	4.678	4.678
Marktgelden	52	54	54	54	54	54
Onroerende zaakbelastingen	23.956	25.942	26.724	27.521	28.334	28.334
Reclamebelasting	79	107	107	107	107	107
Reinigingsheffingen	9.031	9.513	9.910	10.090	10.290	10.290
Rioolheffingen	8.843	9.018	9.159	9.283	9.410	9.410
Scheepsvaartrechten	144	160	160	160	160	160
Toeristenbelasting	515	487	587	587	587	587
Toeristenbelasting vermakelijkhedenretributie	0	0	615	615	615	615
Totaal	**49.149**	**51.084**	**53.329**	**54.441**	**54.701**	**54.701**

Tijdens de behandeling van de begroting wordt er een besluit genomen over het aanpassen van enkele belastingopbrengsten. De voorstellen welke eerder nog niet in de meerjarenbegroting waren opgenomen, zijn niet opgenomen in bovenstaand tabel. Bijvoorbeeld het verlagen van de geraamde vermakelijkhedenretributie. Het besluit om deze te verlagen is als voorstel opgenomen..

Overzicht heffingen
Bij lokale heffingen onderscheiden we belastingen, retributies en leges.

- Belastingen zijn verplichte bijdragen aan de gemeente zonder dat hier een directe tegenprestatie tegenover staat.
- Retributies worden geheven als de gemeente één van haar bezittingen ter beschikking stelt, of als de gemeente een dienst verleent aan een individu of onderneming.
- Leges zijn vergoedingen voor kosten die de gemeente maakt voor administratieve handelingen, zoals het geven van informatie en het verstrekken van vergunningen.

Meierijstad kent de volgende belastingen en retributies

- Onroerendezaakbelastingen (OZB)
- Afvalstoffenheffing
- Reinigingsrecht
- Rioolheffing
- Reclamebelasting
- Toeristenbelasting
- Marktgelden
- Leges
- Scheepvaartrechten
- Begraafplaatsrechten
- Bedrijveninvesteringszone (BIZ)

OZB
Eigenaren van woningen en eigenaren en gebruikers van niet woningen betalen onroerende-zaakbelastingen (OZB). De hoogte van het belastingbedrag hangt af van de WOZ-waarde van de onroerende zaak en het daarbij van toepassing zijnde OZB-tarief (eigenaren woningen en eigenaren en gebruikers niet woningen). De tarieven worden jaarlijks vastgesteld door de gemeenteraad.

Het OZB-tarief is een percentage van de WOZ-waarde van de onroerende zaak. De WOZ-waarde wordt jaarlijks bepaald door taxateurs van de gemeente. De Waarderingskamer controleert of de gemeente de waardering van onroerende zaken conform de Wet WOZ goed uitvoert.

Bij het bepalen van de tarieven wordt rekening gehouden met veranderingen in de WOZ-waarden. Als de WOZ-waarden (sterk) stijgen, kunnen tarieven verlaagd worden, zodat het te betalen bedrag niet ook hoeft te stijgen. Uiteindelijk worden de tarieven bepaald door het totale bedrag dat de gemeenteraad in de gemeentebegroting heeft vastgesteld als opbrengsten uit de OZB. Deze opbrengsten worden jaarlijks geïndexeerd.

Indien definitief besloten is tot invoering van een ondernemersfonds middels een pilot zal de subsidie aan het ondernemersfonds gefinancierd wordt door middel van een verhoging van het ozb-tarief voor niet-woningen. De subsidie aan de Stichting Ondernemersfonds Meierijstad zal € 60,- per € 100.000,- WOZ waarde bedragen. De meeropbrengst ozb van gemeentelijk vastgoed zal in mindering worden gebracht op de subsidie. De vergoeding van OZB aan scholen zal ongeveer € 62.000,- hoger zijn. Dit benodigde bedrag komt ten laste van het begrotingsresultaat in 2027 t/m 2029.
Reinigingsheffing
Reinigingsheffingen bestaan uit afvalstoffenheffing en reinigingsrechten. Afvalstoffenheffing is een vergoeding voor de inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen (particuliere huishoudens). Bedrijven, winkels en anderen kunnen eveneens de gemeente verzoeken hun bedrijfsafval op te halen. Daar betalen zijn dan reinigingsrechten voor.

In onderstaande tabel is de kostendekkendheid van de reinigingsheffing weergegeven. Deze mogen maximaal 100% kostendekkendheid zijn.

Het college stelt voor een ingroeipad van 3 jaar (2027 50%, 2028 25% en 2029 0%) te hanteren om de afvalstoffenheffing kostendekkend te krijgen. In verband met dit ingroeipad worden worden gedurende de jaren 2027 en 2028 bedragen uit de algemene reserve onttrokken.

Kostendekking (bedragen x € 1.000)	Reinigingsheffing
Lasten taakvelden	11.721
Straatreiniging	68
Kwijtschelding	126
Inkomsten taakveld, exclusief heffingen	-2.236
Netto kosten taakveld	9.679
Toe rekenen kosten:	
Kosten heffen en invorderen	93
Overhead	1.381
BTW	1.648
Totaal toe te rekenen kosten	3.122
Totale kosten	12.801
Opbrengt heffingen	10.856
Onttrekking reserve	1.946
Totaal opbrengst	12.802
Dekkingspercentage	**100,0%**

Rioolheffing
Rioolheffing wordt geheven van eigenaren en gebruikers van woningen en van niet woningen van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering of op een individuele behandeleenheid afvalwater (IBA) wordt afgevoerd.

In onderstaande tabel is de kostendekkendheid van de rioolheffing weergegeven. Deze mag maximaal 100% kostendekkendheid zijn.

Kostendekking (bedragen x € 1.000)	Rioolheffing
Lasten taakvelden	€ 1.424
Externe kosten	€ 3.124
Straatreiniging	€ 465
Kwijtschelding	€ 57
Sloten en stadswateren	€ 59
Kosten heffen en invorderen	€ 40
Kapitaallasten	€ 1.564
Overhead	€ 1.139
Doorberekende kosten werf en tractie	€ 154
BTW	€ 1.413
Totaal toe te rekenen kosten	€ 9.440
Opbrengst heffingen	€ 9.205
Inkomsten taakveld, exclusief heffingen	€ 60
Totaal opbrengsten	€ 9.265
Onttrekking aan voorziening	€ 175
Toevoeging aan voorziening	€ -
Dekkingspercentage incl. voorziening	100%

Grondslag tarieven Rioolheffing 2027
De tarieven voor de rioolheffing moeten wettelijk zijn onderbouwd door een door de raad vastgesteld plan (kostendekkingsplan). Omdat het Programma Water en Riolering 2022-2026 via deze begroting formeel met één jaar wordt verlengd, vormt dit verlengde programma het vigerende financiële en beleidsmatige kader voor het belastingjaar 2027.

De exploitatie van de gemeentelijke watertaken biedt op dit moment voldoende financiële ruimte voor de geplande werkzaamheden in 2027. De tarieven voor 2027 worden gebaseerd op deze stabiele financiële situatie en de geactualiseerde kosten voor de projectportefeuille. De opbrengsten van de rioolheffing worden uitsluitend ingezet ter dekking van de lasten van de wettelijke gemeentelijke watertaken, waarbij de grens van 100% kostendekkendheid niet wordt overschreden. De concrete tariefvoorstellen worden u via de reguliere belastingverordeningen in het najaar aangeboden.

Reclamebelasting
Het centrum van Schijndel kent reclamebelasting. Deze belasting wordt geheven voor openbare aankondigingen zichtbaar vanaf de openbare weg. Aangezien er onvoldoende draagvlak is voor invoering van een BIZ, zal de reclamebelasting worden voortgezet.

De BIZ Veghel centrum voor vastgoedeigenaren en ondernemers is verlengd voor de periode 2026-2030. De BIZ Duin Schijndel voor ondernemers loopt nog tot en met 2028. Indien blijkt dat er voldoende draagvlak is voor verlenging van de BIZ voor ondernemers in het centrum van Sint-Oedenrode zal deze worden verlengd voor de periode 2027-2031.

De opbrengsten van zowel de reclamebelasting als ook van de BIZ zijn bij raadsbesluit bestemd voor de hiertoe opgerichte (BIZ-) stichtingen in de betreffende gebieden.

Toeristenbelasting
Personen, die niet als ingezetene met een adres in de basisregistratie personen zijn ingeschreven en die tegen vergoeding nachtverblijf houden betalen toeristenbelasting. Dit kunnen recreanten en arbeidsmigranten zijn. De belasting wordt geheven van degene die de gelegenheid tot overnachting tegen vergoeding biedt. De heffing geschiedt na afloop van het belastingjaar.
Marktgelden
Onder de naam marktgelden worden rechten geheven voor het tijdens marktdagen innemen van standplaatsen op de weekmarkt of het innemen van een individuele standplaats op andere dagen.

Om te komen tot 100% kostendekkendheid (zoals opgenomen in de ombuigingsvoorstellen) zullen de tarieven mogelijk meer stijgen dan het index/inflatie percentage 2027 van 2,1%.
Leges
Voor een dienst of product van de gemeente betaalt men leges. Vraagt men bijvoorbeeld een paspoort, rijbewijs of omgevingsvergunning aan, dan brengt de gemeente leges in rekening. Men moet de leges ook betalen als de aanvraag wordt afgewezen. Want het gaat niet om het eindproduct, maar om een vergoeding voor het in behandeling nemen van de aanvraag.

Voor de legestarieven geldt het beginsel van maximaal 100% kostendekking.

Een aantal tarieven van de legestarieventabel zijn echter door de Rijksoverheid gemaximeerd:

- Titel 1 hoofdstuk 2: reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart (NIK);
- Titel 1 hoofdstuk 3: rijbewijzen;
- Titel 1 hoofdstuk 9: verklaring omtrent gedrag (VOG) en naturalisatietarieven;
- Titel 1 hoofdstuk 16: Wet op de kansspelen en Speelautomatenbesluit 2000.

In onderstaande tabel is de kostendekkendheid van Omgevingswet en Burgerzaken weergegeven.

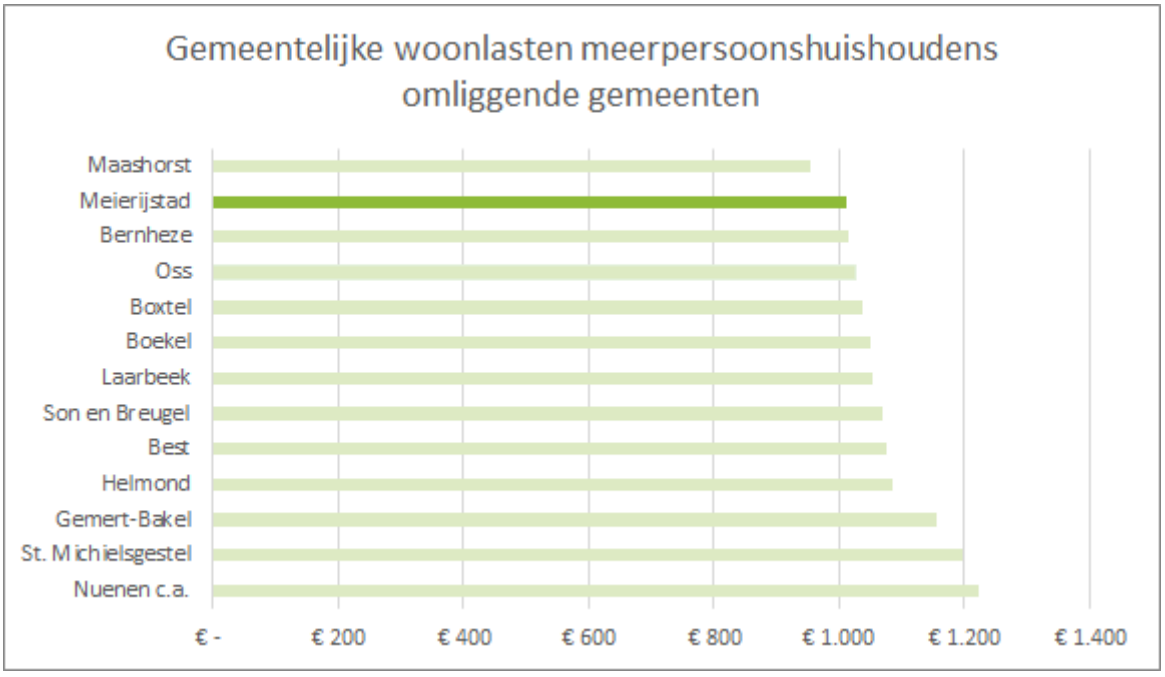
Kostendekking (bedragen x € 1.000)	**Omgevingswet**	**Burgerzaken**
Kosten taakvelden	2.083	804
Externe kosten	474	820
Netto kosten taakveld	2.557	1.624
Toe rekenen kosten:		
Overhead	1.666	644
BTW		
Totaal toe te rekenen kosten	1.666	644

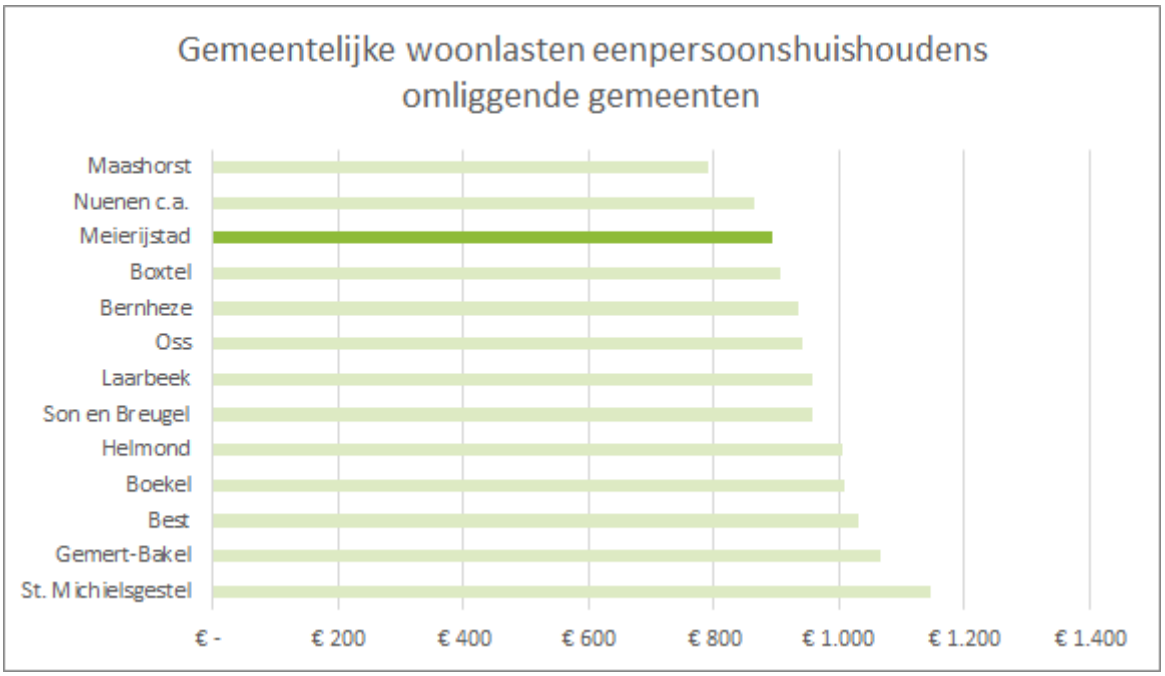
Totale kosten	4.223	2.268
Opbrengst heffingen	3.586	1.956
Dekkingspercentage	**85%**	**86%**

Scheepvaartrechten
Scheepvaartrechten betaalt men voor het gebruik van de gemeentelijke haven in Veghel. Schippers betalen havengeld of overslaggeld en, als gebruik wordt gemaakt van de bij de gemeentelijke havens beschikbare elektriciteitsafnamepunten, elektriciteitsgeld.
Lokale lastendruk
De lokale belastingdruk is gebaseerd op OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing.

We hebben in het coalitieakkoord 2026-2030 "Samen Bouwen aan Meierijstad" opgenomen om de lokale lasten zo laag mogelijk te houden. Belastingen worden wel trendmatig aangepast.
De tarieven voor afvalstoffenheffing en riolering zijn maximaal 100% kostendekkend.
We leggen de vaststelling van de OZB-tarieven, tarieven rioolheffing en tarieven reinigingsheffingen 2027 afzonderlijk aan de raad voor.

Leges
Voor leges geldt een maximale dekkingsgraad van 100%. Dit wordt conform wetgeving gebaseerd op de cijfers uit de primitieve begroting. Leges worden meer kostendekkend.

Bron: COELO 2026 atlas van de lokale heffingen

Kwijtscheldingsbeleid

Indien inwoners de aanslag gemeentebelastingen niet kunnen betalen, bestaat de mogelijkheid om hier kwijtschelding voor aan te vragen. Het kwijtscheldingsbeleid is gebonden aan een aantal rijksregels. Binnen de door het Rijk vastgestelde regels voert de gemeente Meierijstad het kwijtscheldingsbeleid uit.
Niet voor alle belastingsoorten wordt kwijtschelding verleend. Kwijtschelding is mogelijk voor de afvalstoffenheffing (uitsluitend het vastrecht), de rioolheffing voor gebruikers, het aanvragen van een gehandicaptenparkeerkaart en gehandicaptenparkeerplaats en in zeer beperkte mate en onder strenge voorwaarden voor de OZB. Kwijtschelding wordt dikwijls vooraf verleend doch kan op verzoek ook achteraf worden verleend.

WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

Beleid & ontwikkelingen

In deze paragraaf staat informatie over risico's met financiële gevolgen. En in welke mate de gemeente Meierijstad in staat is deze op te vangen zonder direct het beleid aan te passen.
De gemeenteraad heeft de beleidsnota weerstandsvermogen en risicobeheersing vastgesteld. De gemeente Meierijstad wil risico's niet elimineren, maar wil ze aanvaardbaar en beheersbaar houden. Gezond verstand laten we de boventoon voeren bij risicobeheersing, zodat we doen wat we moeten doen. Tweemaal per jaar, bij de begroting en de jaarstukken, beoordelen we ons risicoprofiel.
Weerstandscapaciteit & -vermogen

Weerstandscapaciteit

Om een inschatting te maken van het weerstandsvermogen is het nodig om de benodigde en de beschikbare weerstandscapaciteit te berekenen. Hoe we de benodigde weerstandscapaciteit berekenen op basis van het risicoprofiel is uitgelegd onder "Risico's".

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit structurele en incidentele middelen en mogelijkheden om niet-begrote kosten die onverwacht en substantieel zijn af te dekken. Deze staan in de volgende tabel met daaronder een toelichting.

Beschikbare weerstandscapaciteit (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Onbenutte belastingcapaciteit	7.900	7.900	7.900	7.900
Post onvoorziene uitgaven	100	100	100	100
Totaal structurele weerstandscapaciteit	8.000	8.000	8.000	8.000
Algemene reserve per 1-1	22.516	15.571	11.645	9.619
Algemene risico reserve	38.604	38.604	38.604	38.604
Totaal incidentele weerstandscapaciteit	61.120	54.175	50.249	48.223
Totale beschikbare weerstandscapaciteit	**69.120**	**62.175**	**58.249**	**56.223**

Onbenutte belastingcapaciteit
De onbenutte belastingcapaciteit bestaat uit de extra ruimte die de gemeente heeft om, met inachtneming van de wetgeving, maximale inkomsten te genereren uit de gemeentelijke heffingen. Het gaat daarbij om de inkomsten uit de ozb, de rioolheffingen en de afvalstoffenheffing. De rioolheffingen en de afvalstoffenheffing mogen maximaal 100% kostendekkend zijn. Voor de ozb hanteren we de artikel 12-norm van het rijk.
In de meicirculaire van het Gemeentefonds geeft de minister van Binnenlandse Zaken elk jaar nieuwe normen voor toelating tot artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet.Toelating wordt uitgedrukt in een percentage van de WOZ-waarde. Voor 2027 is dit percentage gesteld op 0,1595% (voor 2026 was dit 0,1648%). De onbenutte belastingcapaciteit is voor 2027 € 7,9 miljoen en is in het meerjarig beeld gelijk gehouden. Bij de berekening is rekening gehouden met de voorgestelde verhoging (indexering) van de tarieven voor 2027 inclusief de voorstellen voor instellen van het ondernemersfonds.

Post onvoorziene uitgaven
De hoogte van de post onvoorziene uitgaven is € 100.000.

Algemene reserve per 1-1
De geraamde stand van de Algemene reserve van de gemeente Meierijstad is per eind 2026 € 22,5 miljoen. Hierbij is rekening gehouden met de vaststelling van de jaarstukken 2025, de incidentele posten uit de begroting 2026, de raadsbesluiten tot en met juli 2026, de 2e bestuursrapportage 2026 en de (voorgenomen) begroting 2027 met als dekking deze reserve.Voorgenomen aanwendingen vanuit het college werkprogramma zijn daar niet in opgenomen.

Algemene Risico Reserve
De geraamde stand van de algemene risico reserve is € 38,6 miljoen, gebaseerd op de risico inventarisatie bij de jaarrekening 2025. De geïnventariseerde risico's geven voor de begroting 2027 een omvang van € 35.886.000. De risicoreserve per eind 2026 is begroot op € 38.604.000. Dit

betekent dat een bedrag van € 2.718.000 wordt overgeheveld van de risicoreserve naar de algemene reserve.

Weerstandsratio

In de volgende tabel staat de berekening van het weerstandsvermogen uitgedrukt in de weerstandsratio. Dit is de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit (zie onderdeel risico's). In de nota weerstandsvermogen is vastgelegd dat deze ratio minimaal 1,0 moet zijn.

(bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Beschikbare weerstandscapaciteit	69.120	62.175	58.249	56.223
Benodigde weerstandscapaciteit	35.886	35.886	35.886	35.886
Weerstandsratio	**1,93**	**1,73**	**1,62**	**1,57**
Norm weerstandsratio	1,0	1,0	1,0	1,0

De weerstandsratio 2027 (1,93) is hoger dan de weerstandsratio bij de jaarstukken 2025 (1,58). Dit wordt met name veroorzaakt door een lager risicoprofiel.
Risico's

Bij het actualiseren van het risicoprofiel bekijken we elk gesignaleerd risico. We beoordelen de kans dat het risico zich voor doet en wat het financieel gevolg dan zou zijn. Deze twee inschattingen vormen de basis voor de zogenaamde risicoscore. Hoe hoger de score, hoe groter het risico.

De methodiek die we volgen staat in de nota weerstandsvermogen en risicobeheersing. Bij het vaststellen van deze nota is afgesproken dat we risico's met een risicoscore van 15 of hoger opnemen in de planning en control documenten. Dit zijn de zogenaamde top risico's.

In de volgende tabel staan van deze actuele top risico's, de risicoscore, het financieel gevolg, het rekenpercentage (van de kans op voorkomen). De berekende risicowaarde is financieel gevolg x rekenpercentage. In de kolom (beheers)maatregelen staat wat we doen om het risico zo klein mogelijk te houden.

Risico naam (bedragen x € 1.000)	(Beheers)maatregelen	Risico score	Financieel gevolg	Reken %	Risico waarde
Stroomnet op bestaande projecten in uitvoering (netcongestie)	Continu gesprek met netbeheerder. Opschakelen binnen regio en provincie om rol te pakken in prioriteringsproces voor nieuwe aansluitingen op het energiesysteem. Daarnaast versnellen van eigen grip op alternatieven buiten hoofdstroomnet (GTO, nieuwe contractvormen i.c.m. batterijen).	25	2.500	90	2.250

Budget Zorg in Natura Jeugdhulp	Het budget Zorg in Natura Jeugdhulp kent een regionale en lokale component. In dit format benoemen we de onzekerheden en risico's hieromtrent. Lokale component Het is ingewikkeld om de volumes vooraf in te schatten. We werken met een PxQ systeem en met transparante eenheden (etmalen, dagdelen, uren). Hierdoor krijgen we steeds meer inzicht in de volumeontwikkeling. We zien dat de instroom blijft fluctueren en hoog blijft, vooral in de GGZ. Oorzaak is de toenemende complexere (systemische) problematiek. Risicovol begroten. Sinds enkele jaren is besloten om de begrotingsbedragen (voor het jaar t en verder), in het kader van risicovol begroten, in de primitieve begroting niet (meer) in overeenstemming te brengen met de werkelijke uitgaven uit het jaar t-/-1. Er wordt vooraf ook geen rekening gehouden met de verwachte volumeontwikkeling voor het nieuwe jaar. Op dit moment zijn in de primitieve begroting 2026 de realisatiecijfers 2024 opgenomen, geïndexeerd naar prijspeil 2025. In de 1e en 2e BERAP zijn de volumes bijgesteld naar de realisatiecijfers 2025 en de indexering naar 2026. Dit betekent dat bij de jaarrekening 2026 de volumeverschillen van het jaar 2026 zichtbaar worden. Eenzelfde systematiek wordt gehanteerd voor begroting 2027 e.v. Prijsbijstellingspercentages. De jaarlijkse indexering jeugdhulp vindt contractueel plaats op basis van de OVA-percentages, terwijl we vanuit de Algemene Uitkering (AU) worden gecompenseerd met	25	1.500	90	1.350

Prijsstijgingen en gebrek aan capaciteit op de markt om investeringen / werkzaamheden uit te voeren	Als prijsstijgingen doorzetten, leidt dit tot een hogere prijsindexatie binnen de algemene uitkering. Met enige vertraging leiden hogere prijzen dus tot een hogere algemene uitkering. Verder hebben we de keuze om werken uit te stellen. Door realistisch plannen spreiden we uitgaven meer in de tijd.	25	1.000	90	900
Onzekerheid financieel resultaat bij bouwgronden in exploitatie	Continue monitoren van ontwikkelingen zowel aan de kosten- als de opbrengstenkant.	25	23.006	90	20.705
Wijziging in rekenrente doelvermogen Stadsgewest	Ontwikkelingen op dit gebied volgen.	25	3.000	90	2.700
Budget Wmo specialistische hulp in natura	Sturing op het gebruik van hulp. Bij de uitvoering van de huidige inkoop sinds 2022 vormt onze lokale toegang een sleutelrol in de daadwerkelijke kosten voor de specialistische hulp Wmo. Daarom besteden we aandacht aan de instructie van de toegang. Het is van belang om goed zicht te hebben op de realisatie van de hulp en op tijd te kunnen bijsturen als dat nodig of wenselijk is. Het regiesysteem en (regionaal)dashboard helpen daarbij. We onderzoeken hoe we meer uitvoering kunnen geven aan het naar voren organiseren van hulp. Hulpvragen komen daardoor eerder bij het voorliggend veld terecht in bijvoorbeeld voorliggende voorzieningen.	20	750	90	675
Overschrijding van de begroting	Scherp sturen op budgetten.	20	750	90	675
Extra personeelskosten als gevolg van eigen risico WW, aanvullende uitkeringen en ziekteverzuim	Vervanging van de zieke medewerkers vindt uitsluitend plaats als de dienstverlening onder hoge druk komt te staan. Er is een richtlijn opgesteld hoe om te gaan met medewerkers die disfunctioneren.	20	750	90	675

Risico's grote projecten	Participatie omwonenden/bedrijven, strakke regievoering, opstellen planning met tussentijdse resultaten.	15	7.584	50	3.792
Uit de pas lopen van investeringsbedragen onderwijshuisvesting	Jaarlijks worden de investeringsbedragen onderwijshuisvesting meerjarig bijgesteld aan de hand van de dan geldende nieuwbouwkostenconfigurator en bekende prijsindexeringen.	15	300	90	270
Totaal top risico's			**41.140**		**33.992**

Naast de hiervoor genoemde toprisico's (risicoscore vanaf 15) hebben de risico's met een risico score lager dan 15 een risicowaarde van € 6,1 miljoen. Het gaat hier onder meer om risico's als het niet voldoen aan de Algemene Verordening gegevensbescherming, het opeisen van garantstellingen en de gevolgen klimaatverandering/extreme weersomstandigheden.

De totale risicowaarde van de geïnventariseerde risico's komt daarmee op € 34,9 miljoen.
Omdat we verwachten dat niet alle risico's zich tegelijk voordoen is in de beleidsregels opgenomen dat we voor de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit uitgaan van 90% van de totale risicowaarde (€ 31,4 miljoen).

Benodigd weerstandscapaciteit (bedragen x € 1.000)	**risico waarde 2027**
Gekwantificeerde top risico's	33.992
Overige gekwantificeerde risico's	5.881
Totaal aan gekwantificeerde risico's	**39.873**
Waarschijnlijkheidsfactor 90%	35.886

Financiële kengetallen
Het is voor de gemeenten verplicht een basisset van vijf financiële kengetallen op te nemen. Deze kengetallen zijn bedoeld om de gemeentelijke financiële positie inzichtelijker te maken en de vergelijkbaarheid tussen gemeenten te vergroten.
De provinciale toezichthouder hanteert een signaleringswaarde voor de financiële kengetallen welke hieronder zijn weergegeven.

In onderstaande tabel zijn de verplichte financiële kengetallen (BBV) opgenomen:

Kengetallen	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Netto schuldquote	37%	42%	42%	44%	49%	53%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	34%	39%	39%	41%	45%	49%
Solvabiliteitsratio	43%	31%	28%	28%	28%	28%
Grondexploitatie	15%	-2%	3%	-6%	-5%	-6%
Structurele exploitatieruimte	3,80%	0,10%	0,12%	-1,26%	-1,34%	-0,56%
Belastingcapaciteit	92%	92%	93%	94%	95%	96%

Signaleringswaarden provincie:

Signaleringswaarden provincie	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	< 90 %	90-130 %	> 130 %
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90 %	90-130 %	> 130 %
Solvabiliteitsratio	> 50 %	20-50 %	< 20 %
Grondexploitatie	< 20 %	20-35 %	> 35 %
Structurele exploitatieruimte	> 0 %	0%	< 0 %
Belastingcapaciteit	< 95 %	95-105 %	> 105 %

De kengetallen van de begroting 2027 vergeleken met de signaleringswaarden van de provincie.

Signaleringswaarden provincie	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	x		
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	x		
Solvabiliteitsratio		x	
Grondexploitatie	x		
Structurele exploitatieruimte	x		
Belastingcapaciteit	x		

Voor de beoordeling van de financiële positie van gemeenten is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans. De kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit brengen tot uitdrukking of een gemeente over voldoende structurele baten beschikt en welke mogelijkheid de gemeente heeft om de structurele baten op korte termijn te vergroten.

Netto schuldquote
De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Bij een schuldquote hoger dan 130% is er sprake van een zeer hoge schuld. Een netto-schuldquote die boven de 100% uitstijgt geeft aan dat er weinig leencapaciteit over

is om de gevolgen van financiële tegenvallers op te vangen. De geraamde netto schuldquote van de gemeente Meierijstad ligt op 43% voor 2027.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Bij verstrekte leningen kan onzekerheid bestaan of ze allemaal worden terugbetaald. Daarom berekenen we de netto schuldquote zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier is duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dat betekent voor de schuldenlast.
De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is voor 2027 geraamd op 40%. Hoewel over de verstrekte leningen een risico gelopen wordt, veronderstellen we dat deze middelen worden terugbetaald.

Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger hoe beter. Als signaalwaarde voor de solvabiliteitsratio geldt een percentage van 20%. Bij een solvabiliteitsratio lager dan 20% heeft een gemeente zijn bezit zeer zwaar belast met schuld. De geraamde solvabiliteitsratio voor 2027 van de gemeente Meierijstad is 28%.

Normaliter is het voor gemeenten niet toegestaan om structurele tekorten op te vangen met reserves. Dankzij een nieuwe maatregel kunnen gemeenten vanaf 2024 een deel van hun reserves en overschotten inzetten voor het dekken van structurele lasten. Dit onder de voorwaarde dat de solvabiliteit van de gemeente groter of gelijk aan 20 procent is en blijft. Hieraan wordt voldaan.

Grondexploitatie
De grondexploitatie kan een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. Dit kengetal geeft weer hoe de boekwaarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Hoe lager hoe beter. Het geraamde kengetal voor 2027 is 3%. Daarmee valt het kengetal in de waardering minst risicovol. In de afgelopen jaren is deze sterk gedaald. Voor verwachtingen omtrent de te realiseren winsten wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting maken we onderscheid tussen structurele en incidentele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Bij de begroting 2027 is de structurele exploitatieruimte 0,12%. Gelet op de verwachte financiële ontwikkelingen in de meerjarenraming 2028-2030 zal er voor de jaren 2028 en verder onvoldoende exploitatieruimte zijn. Vanaf 2028 is er geen structurele ruimte om tekorten of extra lasten binnen de huidige begroting op te vangen. Meerjarig gezien ontstaat er een tekort in de exploitatie van zo'n 1 á 2%.

Belastingcapaciteit
We relateren de ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen vaak aan de totale woonlasten. Het COELO publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten verstaan we de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingdruk in de gemeente Meierijstad wordt berekend na vaststelling van de belastingen en tarieven.

Totaal beoordeling
De schuldquoten vallen voor 2027 in de categorie het minst risicovol. De solvabiliteitsratio van 28% valt onder een neutrale waardering.en is hoog genoeg om eventueel gebruik te kunnen maken van de mogelijkheid om een surplus van de algemene reserve in te zetten.
De grondexploitatie bedraagt 3% en valt onder de categorie minst risicovol. De laatste jaren is het percentage flink gedaald.
De structurele exploitatieruimte is .0,12%.voor 2027 . Volgens voorschrift wordt dit kengetal berekend op basis van de primitieve begroting 2027 (cijfers uit het overzicht van baten en lasten). Gelet op de

verwachte financiële ontwikkelingen in de meerjarenraming zal de structurele exploitatieruimte, zonder aanvullende maatregelen, omslaan in een tekort vanaf 2028 en volgende jaren.

ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Beleid & ontwikkelingen
Het beheer en onderhoud van het openbaar vastgoed, de wegen, bruggen, het riool, openbaar groen, de openbare verlichting en de gemeentelijke gebouwen kost veel geld. Deze paragraaf geeft een integraal inzicht in de kaders, ontwikkelingen, onderhoud en kosten over de programma's heen.

In onderstaande tabel is het beleid ten aanzien van onderhoud kapitaalgoederen opgenomen:

Kapitaalgoed	Naam beheerplan	Vastgesteld in raad d.d.	Looptijd t/m	Achterstallig onderhoud
Wegen				
	Beheerstrategie verhardingen	Planning 2025	2029	Nee
	Beheerstrategie Civiele kunstwerken	Planning 2025	2029	Nee
	Beleidsplan Openbare Verlichting	2019	2030	Nee
	Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR)	2018	2022	Nee
	Beheerplan wegen	Planning 2025	2029	Nee
Riolering / Water				
	Programma Water en Riolering 2022-2026 (PWR)	2021	2026	Nee
Groen				
	Speelvisie Meierijstad	2019	2029	Nee
Gebouwen				
	Duurzaam Meerjaren Onderhouds Programma (DMOP)	2023	2027	Nee
	Nota integraal beleid maatschappelijke vastgoed	2023	2027	Nee

Kerncijfers

Kengetallen	Aantal	Eenheid
Civieltechnische kunstwerken:		
Bruggen	174	st.
Tunnels	5	st.
Keermuren/damwanden	4	st.
Geluidsvoorzieningen	22	st.
Verhardingen:		
Asfaltverharding	240	ha
Elementenverharding	318	ha
Betonverharding	7	ha
Onverharde wegen	42	ha
Openbare verlichting:		
Lichtmasten	21.715	st.
Armaturen	22.114	st.
Lampen	22.385	st.
Areaal groen:		
Bomen	120.000	st.
Speelplekken	241	st.
Speeltoestellen	1.186	st.
Bossen	419	ha
Houtige beplantingen	207	ha
Kruidachtige beplantingen	1	ha

Ruw gras	435	ha
Gazons	129	ha
Areaal water:		
Sloten en greppels	835	km
Stadwater	35	ha
Poelen/kleine wateren	8	ha
Riolering:		
Drukriolering	293	km
Vrijverval	570	km
Persleidingen	41	km
Hoofdgemalen	106	st
Rioolputten	16.100	st
Randvoorzieningen	17	st
Pompunits	1.396	st
IBA's	107	st
Lig- en losplaatsen:		
Ligplaatsen passantenhaven genummerd	24	st.
Ligplaatsen passantenhaven ongenummerd	12	st.
Ligplaatsen beroepsvaart	30	st.
Losplaatsen beroepsvaart	10	st.
Vastgoed:		
Ambtelijke huisvesting	4	st.
Maatschappelijk vastgoed	52	st.
Strategisch vastgoed	3	st.
Monumentale objecten	13	st.
Overig vastgoed	51	st.

Beheer openbare ruimte

Civiel technische kunstwerken

Beleid en beheer civieltechnische kunstwerken – 2027
In 2027 worden onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd aan civieltechnische kunstwerken. Dit gebeurt volgens het Beleid- en beheerplan Civiele Kunstwerken 2026-2030. Daarbij is het uitgangspunt dat alle kunstwerken voldoen aan onderhoudsniveau B, met de nadruk op constructieve veiligheid en bruikbaarheid.

Kwaliteit en veiligheid
Het doel van deze werkzaamheden is om de veiligheid van gebruikers te waarborgen en de bereikbaarheid van woningen en bedrijven te garanderen. Zo zorgen we ervoor dat inwoners en ondernemers veilig gebruik kunnen blijven maken van bruggen, tunnels en andere kunstwerken.

Financiën
Voor het groot onderhoud is een voorziening ingesteld. Hierin wordt jaarlijks een bedrag van € 351.000 gereserveerd. Dit bedrag wordt gebruikt om tijdig onderhoud uit te voeren.

Risico's en inspecties
Het onderhoud wordt uitgevoerd op basis van actuele inspecties. Hierdoor kunnen risico's vroegtijdig worden gesignaleerd en aangepakt. Als noodzakelijke maatregelen niet op tijd worden genomen, kan dit gevolgen hebben voor de veiligheid en bereikbaarheid.
Houten kunstwerken worden elk jaar visueel geïnspecteerd. Indien nodig worden aanvullende onderzoeken uitgevoerd.

(bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Stand civieltechnische kunstwerken 1-1	**134**	**240**	**265**	**511**
Toevoegingen	351	351	351	351
Onttrekkingen	-245	-326	-105	-728
Stand civiel technische kunstwerken 31-12	**240**	**265**	**511**	**134**

Wegen (verhardingen)
Beleid en beheer wegen – 2027
In 2027 wordt onderhoud uitgevoerd aan verhardingen op basis van het Beleid- en Beheerplan Wegen 2025- 2029. Dit gebeurt volgens de richtlijnen van het CROW, die zorgen voor een professionele en uniforme aanpak van wegonderhoud.

Kwaliteit
Voor alle verhardingen geldt het door de gemeenteraad vastgestelde kwaliteitsniveau B. Dit niveau biedt een goede balans tussen veiligheid, comfort en kosten.

Financiën
In het Beleid- en beheerplan is bepaald hoeveel geld nodig is om het gewenste kwaliteitsniveau de komende vier jaar te behouden. De jaarlijkse storting in de onderhoudsvoorziening is € 3.086.720
Voor de vervanging van wegen is jaarlijks € 4 miljoen beschikbaar.

Risico's
Op basis van de inspecties uit 2025 is een actueel beeld van de staat van de wegen beschikbaar. Indien benodigde onderhoudsmaatregelen niet tijdig worden uitgevoerd, kan dit leiden tot veiligheidsrisico's en mogelijke aansprakelijkstelling van de gemeente.
Daarnaast leiden financiële beperkingen tot minder uitvoer van onderhoudswerkzaamheden. Dit kan op termijn resulteren in een verslechtering van de onderhoudskwaliteit en een toename van achterstallig onderhoud.

(bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Stand wegen (verhardingen) 1-1	**4.178**	**2.764**	**1.351**	**1.438**
Toevoegingen	3.087	3.087	3.087	3.087
Onttrekkingen	-4.500	-4.500	-3.000	-3.000
Stand wegen (verhardingen) 31-12	**2.764**	**1.351**	**1.438**	**1.524**

Openbare verlichting
Beleid en beheer openbare verlichting – 2027
Het Beleidsplan Openbare Verlichting 2020- 2030 geeft richting aan het onderhoud en de vervanging van het verlichtingsareaal. Doel is om de openbare verlichting kosteneffectief en milieubewust te beheren

Kwaliteit
Meierijstad investeert in duurzame, veilige en toekomstbestendige openbare verlichting. De verlichting draagt bij aan sociale veiligheid, verkeersveiligheid en een prettige beleving van de openbare ruimte. Daarbij beperken we lichtvervuiling, strooilicht en lichthinder zoveel mogelijk.

Financiën

De onderhoudskosten worden verantwoord in de exploitatie.

Risico's
Schaarste aan specialistisch personeel kan leiden tot vertraging in onderhoud en vervanging van de openbare verlichting, met mogelijke kwaliteitsachterstanden tot gevolg.
Daarnaast is de gemeente bij netstoringen afhankelijk van de doorlooptijden van de netbeheerder (Enexis). Hierdoor kan de hersteltijd van storingen oplopen, wat tijdelijk effect kan hebben op de verkeersveiligheid en sociale veiligheid.

Openbaar groen (inclusief recreatiegebieden)
Beleid / beheer
Het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) is eind 2018 vastgesteld. Sinds 2020 gaan we uit van een gedifferentieerd onderhoudsniveau op basis van risico's en afwegingen.
Het onderhoud van sloten, bermen, ruw gras, (stads)wateren en landschapselementen is geharmoniseerd. Het slootonderhoud buiten de bebouwde kom voeren we uit volgens de keur van het waterschap.
De huidige hondenvoorzieningen in de openbare ruimte worden aangepast, de losloopgebieden worden gerealiseerd en dit alles beheren we op basis van het vastgestelde beleidsplan.

Zoals in het Biodiversiteitsbeleid 2022–2030 is opgenomen, beheren we het openbaar groen ecologischer. Dat betekent onder meer inzet van inheemse beplanting, het vergroten van bloemrijk areaal, het ecologisch beheer van bermen, bosranden en oevers en extensiever maaibeheer. Ook zetten we in op het verbinden van leefgebieden en het verbeteren van habitats voor insecten, vogels en kleine zoogdieren.

We beheren de gemeentebossen volgens de Nota Bosbeheer, waarbij het beheer van leembossen, klimaatadaptatie en duurzaamheid onderdeel zijn geworden van het beheer.
De uitvoering van revitaliseringsprojecten is een continu proces.

Volgens het bomenbeleid breiden we het bomenareaal verder uit en bestaand groen vormen we om en verbeteren we ten behoeve van klimaatbestendigheid, soortenrijkdom en verminderen van hittestress. Deze werkzaamheden programmeren we in het Jaarprogramma Openbare Ruimte (JOR 2027).
Het groenbeleid en beheerplan worden voorgelegd ter besluitvorming in 2027.

Kwaliteit
Het openbaar groen onderhouden we op de vastgestelde kwaliteitsniveaus.
Om de kwaliteit te waarborgen is het nodig om data gericht te werken.
We sturen op ecologische waarden en biodiversiteit indicatoren in het beheer van de openbare ruimte om uitvoering te geven aan het biodiversiteitsbeleid en gevolgen van klimaatsverandering op te vangen.
Dit draagt bij een gezonder groen bestand welke klimaat robuust wordt en bijdraagt aan vermindering van hittestress.

Risico's
indien er niet voldoende budget is voor extra formatie of extern te kunnen inhuren lopen we het risico dat we niet voldoende data gedreven kunnen werken en de kwaliteit moeilijk kunnen waarborgen.
De gevolgen van klimaatverandering nemen toe. We hebben te maken met langdurige droogte, wateroverlast en temperatuur extremen.
De weersextremen door de klimaatverandering brengen (storm) schade met zich mee welke niet voorzien zijn in de begroting.

Financiën
Regulier groenonderhoud wordt op basis van meerjarige onderhoudscontracten uitbesteed en betaald uit exploitatiebudgetten. Renovaties en omvormingen zijn opgenomen in het investeringsprogramma.
Op dit moment is er voor openbaar groen geen reserve of voorziening aanwezig.
Riolering

Beleid/Beheer
Onderhoud kapitaalgoed Riolering is gericht op een gezonde en klimaatbestendige leefomgeving door goed om te gaan met inzameling en transport van de drie wettelijke zorgplichten afvalwater, hemelwater en grondwater. Hieronder vallen de onderdelen zoals vrijverval en mechanische riolering, pompen en gemalen, overstorten en bergbezinkbassins, regenwatervoorzieningen en grondwatermeetnet.
De betreffende beleids- en beheerkaders van de zorgplichten aangevuld met oppervlaktewater zijn opgenomen in het Programma Water en Riolering (PWR).

Kwaliteit
Uitvoering voor beheer en onderhoud van de riolering en riooltechnische werken vindt plaats op basis van de beheerstrategie zoals opgenomen in het PWR. Daarnaast worden maatregelen genomen om het hydraulisch functioneren te verbeteren waarbij een bijdrage wordt geleverd aan de totstandkoming van een klimaatadaptieve leefomgeving. De werkzaamheden komen samen in het Jaarprogramma Openbare Ruimte (JOR). In 2024 is het Uitvoeringsprogramma PWR opgesteld. Daarin zijn nog verschillende planvormingskosten voor de komende jaren opgenomen, zoals het Masterplan persleidingen, Oppervlaktewaterbeheerprogramma, Beheer- en onderhoudsplan groene en ondergrondse bergingen, Beheer en onderhoudsplan IBA’s inclusief vervangingsplan.

Omdat de gemeente ook een belangrijke rol heeft in de bewustwording in het kader van goed rioolgebruik en om Meierijstad bestand te maken tegen weerextremen, wordt actief gecommuniceerd en gestimuleerd.

Tijdelijke verlenging Programma Water en Riolering (PWR)
Het huidige Programma Water en Riolering 2022-2026 loopt af op 31 december 2026. Via deze begroting wordt aan de raad voorgesteld om de werkingsduur van dit programma met één jaar te verlengen tot en met 2027. Dit biedt de noodzakelijke ruimte om het opvolgende PWR met voldoende tijd, capaciteit en middelen zorgvuldig voor te bereiden, wat resulteert in een kwalitatief hoogwaardig en toekomstbestendig programma vanaf 2028.
Voor deze overbrugging gelden de volgende inhoudelijke en organisatorische argumenten:

- Focus op de bestaande projectportefeuille: Door capaciteitsgebrek in voorgaande jaren is een aantal geplande projecten destijds niet tot uitvoering gekomen. Hierdoor ligt er voor 2027 een voldoende omvangrijke projectportefeuille. De verlenging maakt een gerichte uitvoering van deze portefeuille mogelijk met een realistische planning en een evenwichtige inzet van de beschikbare middelen en ambtelijke capaciteit.
- Zorgvuldige afronding niet haalbaar in 2026: Uit consultatie van de inkoopadviseur, de financieel adviseur en externe adviesbureaus is gebleken dat een verantwoorde en kwalitatieve afronding van een volledig nieuw vijfjarenprogramma vóór het einde van het huidige overgangsjaar niet haalbaar is. Het opstellen van het nieuwe PWR start in het derde kwartaal van 2026 (Q3-2026).

Consequentie voor het onderhoud in 2027
Voor het overbruggingsjaar 2027 stellen wij een specifiek jaarplan op met heldere ambities en concrete doelstellingen. De exploitatie biedt op dit moment voldoende financiële ruimte voor de reguliere uitvoering van de huidige werkzaamheden. Door gerealiseerde besparingen en verdere kostenefficiëntie ontstaat er mogelijk op korte termijn aanvullende ruimte om extra werkzaamheden binnen de kapitaalgoederen op te pakken, zoals de vervanging van een aantal IBA's of het uitvoeren van noodzakelijke baggerwerkzaamheden.

Financiën
In 2027 wordt het nieuwe Programma Water en Riolering opgesteld en het vigerende PWR verlengd met één jaar. De benodigde budgetten voor planvorming, zoals voor het waterbeheerprogramma, het beheer- en onderhoudsplan voor groene en ondergrondse bergingen en het vervangingsplan IBA’s, zijn in de financiële cyclus aangemeld. De investeringsbudgetten voor 2027, zoals opgenomen in het huidige PWR, worden geactualiseerd en opnieuw ingebracht in de begroting. Dit betreft onder andere investeringen in vrijvervalriolering, gemalen, pompunits, IBA’s en randvoorzieningen.
De verhogingen van onderhoudsbudgetten en capaciteitsuitbreiding zijn reeds verwerkt in het Kostendekkingsplan dat in 2025 is vastgesteld. Om de rioolheffing na de eenmalige stijging in 2025 niet verder te laten stijgen (anders dan indexering), is de jaarlijkse dotatie van € 1.000.000 aan de spaarvoorziening stopgezet. De financiële effecten hiervan zijn meegenomen in de meerjarenbegroting.

Voor het beheer van het grondwatermeetnet is in 2027 aanvullend exploitatiebudget nodig. Ook de verwachte verhoging van onderhoudskosten als gevolg van nieuwe samenwerkingsovereenkomsten met de waterschappen over IBA's wordt in 2027 via de financiële cyclus aangemeld.
Tot slot wordt het nieuwe tariefstelsel meegenomen, mede op basis van de uitkomsten van het onderzoek naar heffingssystematiek. De raad is hierover in 2025 geïnformeerd en besluitvorming hierover volgt in samenhang met het nieuwe PWR.

Risico's
Als de benodigde budgetten niet beschikbaar worden gesteld zal het achterstallig onderhoud en het aantal storingen in omvang toenemen plus de ambities en doelstellingen uit het PWR niet worden behaald.

(bedragen x € 1.000)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Stand spaarvoorziening riolering 1-1	**8.136**	**5.113**	**5.113**	**5.113**
Toevoegingen	0	0	0	0
Onttrekkingen	-3.023	0	0	0
Stand spaarvoorziening riolering 31-12	**5.113**	**5.113**	**5.113**	**5.113**

(bedragen x € 1.000)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Stand beklemde middelen riolering 1-1	**1.079**	**1.800**	**3.150**	**4.532**
Toevoegingen	0	0	0	0
Onttrekkingen	721	1.350	1.382	1.446
Stand beklemde middelen riolering 31-12	**1.800**	**3.150**	**4.532**	**5.978**

Vastgoed

Beleid / beheer

Onderhoud en verduurzaming
In 2026 en navolgende jaren geven we verder uitvoering aan het verduurzamen, het functioneel, het veilig en voor iedereen toegankelijk (in stand) houden van onze (openbare) gebouwen. Voorgaande is gebaseerd op het Duurzaam Meerjaren Onderhouds Plan (DMOP) en de Routeplanner CO^2. Het DMOP wordt jaarlijks geïndexeerd met een gemiddelde prijsinflatie van 2,55%.

Volgens het DMOP wordt op natuurlijke momenten verduurzaamd. Voor zover technisch en financieel, respectievelijk haalbaar en renderend, worden er aanvullende verduurzamingsmaatregelen getroffen volgens de CO^2-routekaart. Er worden zoveel als mogelijk gesprekken aangegaan met besturen van maatschappelijke organisaties (gebruikers van ons vastgoed) en gezocht naar verduurzamingsoplossingen die budgetneutraal zijn (recht van opstal vestigen of maandelijkse bijdrage in de verduurzamingsinvestering). Gezien de hoge energielasten en de financiële positie van de gebruikers wordt er doorgaans voor een maandelijkse bijdrage gekozen.

Exploitatie
Door het vastgoedinformatiesysteem Axxerion is er meer inzicht in de vastgoedportefeuille. De object- en relatiegegevens zijn gecentraliseerd in één pakket. Contracten worden binnen het vastgoedinformatiesysteem opgeslagen voor meer inzicht in gemaakte afspraken met gebruikers. Verder verloopt de facturering gestructureerder door de inrichting van de applicatie en is er na de zomer van 2026 een koppeling met het gemeentebrede financiële pakket ERPx beschikbaar.

Daarnaast gaat strategisch vastgoedmanagement een steeds grotere rol spelen. De eerste stappen hierin zijn gezet en krijgt het komende halfjaar een steeds prominentere rol. Binnen het strategisch

vastgoedmanagement wordt meer gestuurd op kostendekkendheid, het financieel en maatschappelijke rendement en het toekomstperspectief van de gemeentelijke vastgoedportefeuille op individueel niveau.

Door een meer efficiënte en effectieve inzet van de gebouwen ten behoeve van het realiseren van de beleidsdoelen, worden de werkateliers naar de toekomst toe steeds beter gefaciliteerd (onderwijs, sport, welzijn, kunst en cultuur).

(bedragen x € 1.000)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Stand Gebouwen 1-1	**6.385**	**6.831**	**7.135**	**7.829**
Toevoegingen	4.253	4.253	4.221	4.221
Onttrekkingen	-3.807	-3.948	-3.527	-1.883
Stand Gebouwen 31-12	**6.831**	**7.135**	**7.829**	**10.167**

Speelterreinen

Beleid / beheer

De komende jaren wordt gestreefd naar centrale buurtspeelplekken en meer natuurlijke speelplekken (Speelvisie 2019). In het actuele beheerplan is het beschikbare budget en de te maken keuzes voor locaties, vervangingen en onderhoud verder uitgewerkt. Bij aanleg, beheer en onderhoud van speelplekken wordt uitgegaan van het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen 2023 (WAS 2023). Hierin is vastgelegd dat de gemeente verantwoordelijk is voor het veilig houden van de speeltoestellen in de openbare ruimte.

Kwaliteit

Het beheer en onderhoud van de speeltoestellen wordt zowel door eigen personeel als door derden uitgevoerd. Indien uit een inspectie naar voren komt dat toestellen niet meer veilig zijn reageren we hierop door deze te repareren en als dit niet mogelijk is verwijderen we het toestel. Speeltoestellen worden vervolgens één op één vervangen.

Financiën

Het huidige budget bedraagt € 290.612 dit is inclusief € 90.130 dat jaarlijks gestort wordt in de voorziening voor de vervangingen van speelvoorzieningen. Het beheerplan, financiële kader en de ombuigingsvoorstellen zijn leidend voor de keuzes in vervanging van de speeltoestellen in Meierijstad.

Risico's

Vanaf 2026 dienen we met het beheer rekening te houden met de ombuigingsvoorstellen. Deze voorstellen kunnen risico's met zich meebrengen aangezien de participerende rol voor de inwoners kleiner is. Denk aan de extra meldingen, vragen en petities welke deze op kunnen roepen en de financiële consequenties.

(bedragen x € 1.000)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Stand speelvoorziening 1-1	**278**	**158**	**88**	**13**
Toevoegingen	90	90	90	90
Onttrekkingen	-210	-160	-165	-100
Stand speelvoorziening 31-12	**158**	**88**	**13**	**3**

FINANCIERING

Beleid & ontwikkelingen

Financiering gaat over de manier waarop de gemeente geld aantrekt dat zij nodig heeft om haar activiteiten uit te voeren. De kaders hiervoor zijn te vinden in de Wet FIDO (Wet financiering decentrale overheden). In deze wet staan ook kaders voor het (tijdelijk) stallen van geld.
De gemeente Meierijstad hanteert totaalfinanciering. Kaders voor financiering zijn vastgelegd in de financiële verordening van de gemeente Meierijstad en in het Treasurystatuut.
Rente
Renteverwachting
In de begrotingscijfers zijn we uitgegaan van 3,6% rente voor aan te trekken langlopende leningen (10 jaar) voor 2027 en verder. Voor het aantrekken van korte termijn financiering wordt er rekening gehouden met een percentage van 2,25%

Renterisiconorm
De Wet FIDO bepaalt dat de jaarlijkse aflossingen en wijzigingen in de rente niet meer dan 20% van het begrotingstotaal mogen zijn: de renterisiconorm. De ruimte onder de renterisiconorm is het bedrag wat de gemeente nog uit zou mogen geven aan aflossingen op nieuw af te sluiten geldleningen. In de volgende tabel zijn de cijfers meerjarig opgenomen.

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Begrotingstotaal	335.000	348.000	339.000	336.000
Renterisiconorm 20% van begrotingstotaal	67.000	69.600	67.800	67.200
Renteherziening vaste schuld	-	-	-	-
Aflossingen vaste schuld	28.133	8.133	8.053	7.720
Ruimte onder de renterisiconorm	**38.867**	**61.467**	**59.747**	**59.480**

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet geeft de ruimte voor korte financiering aan en bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het begrotingsjaar. De kasgeldlimiet voor de gemeente Meierijstad is in 2027 afgerond € 28.000.000 (8,5% van € 335.000.000).

Schatkistbankieren
De overtollige middelen bij de BNG worden dagelijks overgeheveld naar de schatkist. Voor Meierijstad bedraagt het drempelbedrag voor 2027 € 6.692.000 (2% van € 335.000.000).

Rentetoerekening
Het verschil tussen te betalen en te ontvangen rente rekenen we toe aan bouwgronden in exploitatie en investeringen. Het toerekenen van rente aan investeringen gebeurt met een zogenaamd omslagpercentage. Dit is voor de begroting 2027 vastgesteld op 1%.

Schematisch kan de rentetoerekening als volgt weergegeven worden.

Berekening rentetoerekening		(bedragen x € 1.000)
a.	Externe rentelasten over de korte en lange financiering	3.546
b.	Externe rentebaten	-198
a.-b.	Saldo door te rekenen externe rente	3.348
c1.	Rente die aan de grondexploitatie doorberekend moet worden	
c2.	Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld toegerekend moet worden	0
d.	Totaal door te rekenen rente (a.-b.-c1.+c2.)	3.348
e1.	Rente over eigen vermogen	0
e2.	Rente over voorzieningen	0
f.	Totaal aan taakvelden toegerekende rente (d.+e1.+e2.) (renteomslag)	3.348
g.	Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	3.687
	Werkelijk aan Grex toegerekende rente	604

h. Renteresultaat op het taakveld treasury (f.-g.) -943

Toelichting op de tabel

Saldo door te rekenen externe rente (a-b)
Dit is het verschil tussen de rentelasten (over de reeds opgenomen langlopende geldleningen en de verwachte op te nemen lening en rente lasten kasgeldleningen en renteopbrengsten (over de verstrekte langlopende leningen en overige renteopbrengsten).

Rente die aan de grondexploitatie doorberekend moet worden (c1)
De toe te rekenen rente aan de grondexploitatie (Bouwgronden In Exploitatie) was tot en met 2024 het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen. Op basis van een wijziging van het Besluit Begroting en Verantwoording is vanaf 2025 het omslagpercentage ook voor de grondexploitatie van toepassing en wordt vermeld bij g. Jaarlijks wordt dit percentage herrekend.

Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld toegerekend moet worden (c2)
Als specifieke leningen zijn aangetrokken om deze vervolgens voor hetzelfde bedrag door te verstrekken aan een derde partij, wordt dit ook gezien als projectfinanciering. De gemeente Meierijstad heeft geen projectfinanciering.

Rente over eigen vermogen / voorzieningen (d1 en d2)
De gemeente Meierijstad berekent geen rente over het eigen vermogen en voorzieningen.

Totaal aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)
Het totaal aan taakvelden toe te rekenen rente bedraagt € 3.348.000. De omslagrente berekenen we door de werkelijk aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa. Het te hanteren omslagpercentage is voor 2027 vastgesteld op 1%. Dit leidt naar verwachting tot € 4.291.098 aan doorbelaste rente. Dit levert een voordelig begroot renteresultaat van € 942.749 op het taakveld treasury.

Vermogenspositie
Op basis van de verwachte investeringen en ontvangsten is in 2027 een financieringsbehoefte aanwezig van € 55 miljoen. (korte termijn financiering € 25 miljoen, lange termijn financiering € 30 miljoen.

De leningenportefeuille bedraagt per 1 januari 2027 naar verwachting € 107 miljoen.

De gemeente Meierijstad heeft de volgende leningen verstrekt: hypotheken aan (voormalig) personeel, startersleningen, duurzaamheidsleningen en leningen aan verenigingen en stichtingen. Het totaalbedrag aan verstrekte geldleningen bedraagt per 1-1-2027 € 11,9 miljoen aflopend naar € 11,1 miljoen per 31-12-2030.

BEDRIJFSVOERING

Ambitie
Ambitie
De gemeente Meierijstad handelt in het belang van haar gemeenschap. In alle rollen van de bestuurders en medewerkers van Meierijstad is deze dienstbaarheid aan de samenleving een uitgangspunt. Om dit te kunnen waarmaken is een degelijke en betrouwbare bedrijfsvoering van groot belang; een bedrijfsvoering die doorontwikkelt om onze dienstverlening verder te verbeteren.

HRM
Vanaf 2026 is er sprake van een taakstelling in de personele kosten die we onder andere willen bereiken door de inhuur te verminderen. Deze taakstelling is er ook nog in 2027. Om dit te realiseren, blijven we gericht op het verlagen van de externe inhuur en het benutten van technologische ontwikkelingen, zoals kunstmatige intelligentie (AI).

De Meierijstadpool vervult een belangrijke rol in het flexibel en efficiënt omgaan met personele vraagstukken. Het biedt de organisatie de mogelijkheid om in te spelen op korte termijn behoeften, zoals de tijdelijke vervanging van medewerkers, terwijl tegelijkertijd medewerkers via de pool kunnen doorstromen en nieuwe vaardigheden ontwikkelen. Naast het blijven investeren in kwalitatief goede medewerkers draagt de combinatie van technologische oplossingen en de inzet van de Meierijstadpool bij aan huidige en toekomstige uitdagingen van onze organisatie.

In de periode 2027 tot en met 2031 bereikt 11% van ons huidige personeel de AOW-gerechtigde leeftijd. Een ABP-deelnemer kan vanaf 60-jarige leeftijd zijn pensioen (gedeeltelijk) in laten gaan. Dat betekent dat de daadwerkelijke uitstroom op basis van leeftijd hoger zal zijn dan 11%. Het vinden en behouden van kwalitatief goed personeel blijft een speerpunt voor de organisatie. Het is daarom essentieel om blijvend te investeren in het zijn van een aantrekkelijke en vitale organisatie voor huidige en toekomstige medewerkers. Dit doen we door een juiste invulling te geven aan de werknemersreis aan de hand van de volgende pijlers:

- *Het fundament*

Hierbij kan je bijvoorbeeld denken aan een juiste toepassing van de rechtspositie en de arbeidsvoorwaarden.

- *Talent komt werken*

Ondanks de arbeidsmarktkrapte zijn wij op vele functies succesvol in het werven van nieuwe talenten. We professionaliseren onze werving en selectie verder en blijven inzetten op creatieve oplossingen, zoals traineeships, stages en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, om moeilijk vervulbare vacatures in te vullen. Bij alle vervangingsvraagstukken onderzoeken we ook welke rol technologie, procesoptimalisatie en AI kunnen spelen.

- *Talent blijft werken*

Het binden en boeien van onze medewerkers staat centraal in deze pijler. Vitaliteit en duurzame inzetbaarheid is een essentieel onderdeel hiervan. Dit is enorm breed en raakt onderwerpen als ‘in gesprek zijn en blijven’, ‘fysiek en mentaal fit zijn en blijven’, ‘geschikt zijn en blijven voor het werk’ en ‘balans tussen werk en privé’.

- *Talent stopt met werken*

We begeleiden de vertrekkende talenten met zorg om kennis te behouden en zorgen ervoor dat zij ambassadeurs zijn en blijven voor onze organisatie.

Organisatieontwikkeling
Samen werken we aan het verder verbeteren van onze organisatie en houden daarbij koers op het werken volgens onze organisatiefilosofie. Hierbij werken we langs 5 ontwikkellijnen:

- Persoonlijke ontwikkeling & leiderschap
- Verbonden teams
- Werken in Meierijstad

- Samenhang
- Sturing

Om hieraan uitvoering te geven, werken we in 2027 bijvoorbeeld aan:

- Het borgen van het principe opdrachtgever-opdrachtnemer (OGON);
- Inzet op teamontwikkeling en dat ondersteunen we onder andere met een instrument;
- Professionaliseren van projectmatig werken binnen de organisatie. Hierbij speelt portfoliomanagement mogelijk een rol.

Informatie en gegevensbescherming

Informatievoorziening, informatiehuishouding en gegevensbescherming
Informatievoorziening
Een goede informatievoorziening is cruciaal voor het functioneren van een gemeentelijke organisatie. De beweging waarin digitalisering van gegevens en technologie gebruikt wordt bij het oplossen van maatschappelijke vraagstukken is de standaard geworden.
In 2027 zullen we de in 2026 geïmplementeerde common ground ontwikkelingen uit gaan breiden met nieuwe mogelijkheden, o.a. richting de klant (inzage, communicatie). Ook zullen we in 2027 de website gaan vernieuwen, vanwege het aflopen van onze overeenkomst.

Zoals verwoord in het coalitieakkoord zullen we in 2027 stevige stappen gaan zetten op moderne technieken waaronder AI. Daarbij zullen we dit casusgericht doen, waarbij resultaten worden geregistreerd in harde besparingen, zachte besparingen en kwaliteitswinst.

Ook verwachten we in 2027 met de uitkomsten van het rekenkameronderzoek aan de slag te gaan.

In de Nederlandse Digitaliseringsstrategie is digitale soevereiniteit landelijk benoemd als prioriteit. Ook in Meierijstad zullen we ervoor moeten zorgen dat we baas blijven over onze gegevens en dat burgers en ondernemers erop kunnen vertrouwen dat hun gegevens in goede handen zijn. In 2027 zullen we hiermee aan de slag moeten. De financiële gevolgen hiervan zijn op dit moment nog onbekend.

Informatiehuishouding
Goede informatie is de basis voor betrouwbaar openbaar bestuur, goede dienstverlening en voor het verantwoord inzetten van AI. De nieuwe Archiefwet 2026, met als doel een toekomstbestendige informatiehuishouding, ondersteunt deze basis.
We versterken de grip op informatie en ontwikkelen integraal informatiebeleid. Daarnaast werken we verder aan het duurzaam toegankelijk maken en houden van nieuwe en al bestaande informatie. Dit doen we met projecten zoals het implementeren van de Archiefwet 2026, het inrichten van beheerbeleid binnen Microsoft 365 en het verwerken van achterstanden. Dit vergroot onze digitale weerbaarheid, waardoor we beter voorbereid zijn op veranderingen in de digitale omgeving.

Gegevensbescherming
In 2027 zullen we verdere uitvoering gaan geven aan de strategische koers op het gebied van gegevensbescherming. We gaan werken aan het verhogen van het privacy volwassenheidsniveau van de organisatie met bijzondere aandacht voor digitale soevereiniteit. Nieuwe (EU) wetgeving, zoals de Digitale Omnibus, gaan we implementeren. Hierbij richten we ons op een goede basis, zodat voldoen aan de wetgeving een kwestie van details zal zijn.

We gaan verdere stappen zetten op het gebied van ethiek en een juiste inzet en ontwikkeling van nieuwe technologieën, waarbij we de inzet daarvan toetsen tegen zowel wet- en regelgeving als normen en waarden.
Daarnaast gaan in 2027 de reguliere werkzaamheden gewoon door, waaronder:

- Verdere optimalisatie van de verplichtingen uit de BIO2 en de NIS-2;
- Adviseren van casussen op het gebied van privacy, informatieveiligheid, ethiek en AI;
- Optimalisatie van continuïteitsmanagement;

- Gerichte bewustwording bij medewerkers;
- Uitvoeren van de jaarlijks terugkerende zelfevaluaties via de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) & DigiD-audits.

Control

Rechtmatigheidsverantwoording

Bij de jaarstukken wordt de rechtmatigheidsverantwoording afgegeven. Rechtmatigheid betekent dat de in het verslag opgenomen baten, lasten en balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de relevante wet- en regelgeving. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verklaard:

- op welk normenkader is getoetst;
- wat de aangetroffen tekortkomingen zijn in de processen en de hierin opgenomen interne controles, de oorzaken van de tekortkomingen en de voorgenomen maatregelen om de tekortkomingen op te lossen.

De rechtmatigheidsverantwoording heeft betrekking op drie criteria:

- Begrotingscriterium

Begrotingsrechtmatigheid heeft betrekking op het financiële handelen binnen het kader van de door de raad geautoriseerde begroting.

- Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. Deze eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving, zowel intern als extern.

- Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Onder misbruik wordt verstaan: het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van informatie, met als doel onterecht gemeentelijke subsidies of -uitkeringen krijgen, of niet/een te laag bedrag aan heffingen aan de gemeente betalen. Bij oneigenlijk gebruik gaat het om burgers of organisaties die misbruik maken van gemeentelijke regelingen, doordat ze weliswaar handelen naar de letter van die regelgeving maar dat feitelijk doen in strijd met het doel en de strekking ervan.

Planning & Control

In 2027 wordt de planning & controlcyclus volledig doorlopen en zullen de jaarstukken 2026, de kaderbrief, de begroting en de 1e en 2e bestuursrapportage gepubliceerd worden via de eigen website.

Interne controle

De verbijzonderde interne controle richt zich op de processen met een materieel financieel belang. Per proces zijn de risico's en de opzet van de beheersmaatregelen in beeld gebracht. Getoetst wordt of deze maatregelen ook bestaan en gewerkt hebben. De toetsen worden verricht door de procesbeheerders in samenwerking met de interne auditor. Daarbij wordt gebruik gemaakt van geautomatiseerde controles, data-analyses en steekproeven. Het doel van de interne controles is dat meer inzicht wordt verkregen in ieder proces, maar ook om de analyse van de oorzaken van afwijkingen te verbeteren, evenals het borgen van de volledigheid en het aantonen van rechtmatigheid en aansluitingen.

Procesmanagement

Binnen Meierijstad is sprake van een organisatiebreed bewustzijn en onderkenning van de toegevoegde waarde van 'procesmatig werken'. In 2027 wordt de procesvastlegging afgerond en wordt de methodiek van continu verbeteren verder uitgerold. In onze procesoptimalisaties zoeken we naar mogelijkheden om A.I. in te zetten. Procesbeheerders worden getraind zodat zij hun processen continue bijhouden, waarmee ateliers zelf hun processen en werkinstructies gaan beheren.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Inclusieve organisatie

Ook in 2027 blijven we investeren in een organisatiecultuur waarin iedereen zich welkom en thuis voelt. We stimuleren divers samengestelde teams, bieden workshops aan over inclusie en onbewuste

vooroordelen en zetten het ambassadeursnetwerk voor diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid in om signalen uit de organisatie op te halen. Zo houden we zicht op wat er leeft onder collega's en sluit onze organisatie beter aan bij de samenleving.

PSO-certificering
De gemeente behoudt als werkgever haar PSO-certificering op trede 3. Daarom blijven we werkplekken bieden aan mensen die moeilijk werk vinden of extra ondersteuning nodig hebben. Ook houden we bij inkoop rekening met sociale impact.

PSO-voucheractie
Sinds 2025 ondersteunen we werkgevers in Meierijstad bij de voorbereiding op PSO-certificering met een PSO-voucheractie. We zetten deze actie in 2027 voort. Werkgevers kunnen voor de aanvraag en begeleiding terecht bij PIM Werkt.

Social return
We vergroten de sociale impact op werkgelegenheid door sociaal ondernemerschap te stimuleren bij aanbestedingen. Dat doen we via social return. We adviseren, faciliteren en monitoren de invulling van deze verplichting.

Banenafspraak
De gemeente blijft werken aan het behalen van het wettelijke quotum van de Banenafspraak. Collega's die een collega met een ondersteuningsbehoefte begeleiden, volgen de training Ik ben Harrie.

Samenwerking en coördinatie
De MVO-coördinator houdt een centrale rol in de verbinding tussen beleid, uitvoering en monitoring. De coördinator blijft ook de schakel tussen de ateliers, zoals HRM, Inkoop en het Uitvoerend Sociaal Domein.
Duurzaamheid
Voor het thema duurzaamheid binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering werkt de gemeente sinds 2020 aan thema's als tegengaan van voedselverspilling, energiebesparing, betere afvalscheiding en duurzaam bedrijfsvervoer. Diverse bestaande activiteiten lopen ook in 2027 door, zoals aandacht voor duurzaam aanbesteden, inkoop van duurzame energie en de financiële steun aan Stichting Fairtrade Gemeente Meierijstad. Specifieke aandacht komt er in 2027 voor schoon en emissieloos bouwen. Ook wordt de inkoop van energie voor gemeentelijk gebruik verder verduurzaamd, door het afnemen van elektriciteit uit twee regionale windmolens.

Dienstverlening
De gemeente Meierijstad blijft werken aan een dienstverlening die toegankelijk, begrijpelijk en gebruiksvriendelijk is voor alle inwoners, ondernemers en instellingen. Daarbij spelen we in op de groeiende behoefte aan digitale dienstverlening, terwijl we persoonlijke ondersteuning blijven bieden aan inwoners die daar behoefte aan hebben. In 2027 zetten we in op de verdere ontwikkeling van onze dienstverlening langs de volgende lijnen.

- Fysieke dienstverlening

Onze balies blijven voor hen die dat wensen bereikbaar en de diensten daar worden met zo min mogelijk wachttijd geleverd. Na een moeilijke periode kunnen nu mensen vrijwel meteen terecht. We streven ernaar om dat niveau te handhaven. Waar mogelijk en wenselijk kiezen we (in het sociaal domein) voor keukentafelgesprekken. Verder gaan we in Schijndel
en Leefgoed (Veghel) inloopmomenten organiseren. In Sint-Oedenrode was dat al het geval.

- Digitale dienstverlening

We ontwikkelen onze digitale dienstverlening verder door, met als uitgangspunt dat inwoners en ondernemers hun gemeentelijke zaken eenvoudig online kunnen regelen. Daarbij besteden we voortdurend aandacht aan digitale toegankelijkheid, gebruiksgemak en begrijpelijke informatievoorziening. Informatie en formulieren op onze website moeten goed vindbaar, duidelijk en eenvoudig te gebruiken zijn. Via digitaal klantonderzoek verzamelen we feedback van bezoekers om onze online dienstverlening verder te verbeteren.

De Persoonlijke Internet Pagina (PIP) MijnMeierijstad wordt verder uitgebreid op basis van de behoeften van gebruikers. Een belangrijke ontwikkeling hierin is het portaal Lopende Zaken, waarmee inwoners voor een groeiend aantal producten en diensten de status van hun aanvraag kunnen volgen. En wijzigingen in hun persoonlijke situatie kunnen doorgeven.

- Inclusieve dienstverlening

Daarnaast voeren we gebruikersonderzoeken uit, waaronder onderzoeken onder laaggeletterden, om ervoor te zorgen dat onze dienstverlening voor iedereen toegankelijk blijft. Onze website biedt verschillende ondersteunende hulpmiddelen, zoals een voorleesfunctie, vertalingen in meerdere talen en een leeshulp voor moeilijke teksten. Ook zetten we livechat in als extra laagdrempelig communicatiekanaal en maken we gebruik van Teletolk om de dienstverlening voor dove en slechthorende inwoners toegankelijk te houden. Op basis van klantinzichten blijven we digitale formulieren en online processen optimaliseren.

- Telefonische dienstverlening

We blijven de kwaliteit van onze telefonische dienstverlening monitoren en verbeteren. Door periodiek onderzoek naar bereikbaarheid en afhandeling krijgen we inzicht in verbeterpunten. De uitkomsten vertalen we naar concrete acties, zodat inwoners snel en adequaat geholpen worden wanneer zij contact opnemen met de gemeente.

- Klantgericht werken / permanent klantenonderzoek

De behoeften van inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners vormen een belangrijk uitgangspunt bij de inrichting van onze dienstverlening. Door klantreizen in kaart te brengen en door veelvuldig feedback te vragen krijgen we beter inzicht in ervaringen, verwachtingen en knelpunten. Deze inzichten gebruiken we om processen verder te vereenvoudigen en onze dienstverlening beter aan te laten sluiten op de praktijk.

- Begrijpelijke communicatie – Klare Taal

Duidelijke communicatie blijft een belangrijk aandachtspunt. We investeren in begrijpelijke en toegankelijke teksten door medewerkers hierin te ondersteunen met trainingen en hulpmiddelen. Daarnaast maken we inmiddels ook gebruik van een eigen AI-assistent in een beveiligde omgeving, die medewerkers ondersteunt bij het herschrijven van brieven, formulieren en webteksten op B1 niveau. Zo zorgen we ervoor dat onze communicatie aansluit bij de behoeften en taalvaardigheid van onze inwoners.

VERBONDEN PARTIJEN

Beleid & ontwikkelingen

Het begrip verbonden partij is vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en is als volgt gedefinieerd: “Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft”.
Met een financieel belang is bedoeld: “Een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt”.
Het bestuurlijk belang is gedefinieerd als: “Zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht”.
Een verbonden partij is één van de drie vormen voor Meierijstad om haar taken uit te (laten) voeren. We kunnen taken zelf doen, overlaten aan een commerciële partij of door een verbonden partij laten uitvoeren.
Verbonden partijen leveren soms bestuurlijk complexe verhoudingen op, omdat de gemeente bestuurder en klant is. Bovendien doen vaak meer partijen mee aan de verbonden partij. De gemeente Meierijstad is dan niet de enige bestuurder en niet de enige klant. Zij moet haar bestuurlijke doelen en wensen afstemmen met die van de andere deelnemers. Dit kan de aansturing complex maken. Voordelen van verbonden partijen zijn de grotere schaal en de regionale aanpak van een regionaal onderwerp.

Financiële positie gemeenten

Meierijstad heeft een coördinerende rol in de regio voor gemeenschappelijke regelingen. In de regio is aandacht gevraagd voor de rol van de gemeenschappelijke regelingen bij de veranderende financiële mogelijkheden van gemeenten.

Overzicht verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

Regionaal Bureau Leerplicht

Algemene informatie

Programma:

URL: https://www.rblbno.nl

Verantwoordelijk bestuurder: J.T.M.M. (Johan) van Gerwen

Bestuurlijk vervanger: H.J. (Rik) Compagne

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in Algemeen Bestuur/Dagelijks Bestuur door wethouder Van Gerwen.

Openbaar belang

Het Regionaal Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten Brabant Noordoost (RBL BNO) voert voor de gemeente Meierijstad en de regio de Leerplichtwet en de RMC-wet uit. Het bureau ziet erop toe dat kinderen tussen de 5 en 18 jaar onderwijs volgen en dat kinderen tussen de 16 en 23 jaar een startkwalificatie halen. Een startkwalificatie is een mbo-diploma op minimaal mbo-niveau 2.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

N.v.t.

De belangrijkste risico's

Deze gemeenschappelijke regeling kent een beperkte risicoparagraaf: indien de gemeente haar bijdrage aan het RBL drastisch terugbrengt kan de dekking van de RBL-begroting in het geding komen. Leerplicht is echter een wettelijke taak, waardoor bezuinigen op de bijdrage aan RBL feitelijk geen optie is.

Financieel belang

De begrotingen 2025 en 2026 zijn sluitend gemaakt (baten zijn gelijk aan lasten), dus een 0 resultaat. Er is daarbij geen rekening gehouden met inzet van reserves. Het eigen vermogen blijft dan ongewijzigd. In werkelijkheid had het RBL BNO over het jaar 2025 een negatief resultaat van €117.000. Ter dekking hiervan is de bestemmingsreserve ingezet. Het RBL BNO hanteert een reserve van 10% van de totale begroting met uitzondering van de bestemmingsreserve. Overschotten boven deze grens worden teruggestort aan de deelnemende gemeenten. Zoals afgesproken na vaststelling van het beleidsplan 2026-2029 kan deze ingezet worden om kwalitatief goed de wettelijke taken uit te voeren binnen de kaders van het beleidsplan. De gemeentelijke bijdrage voor 2027 wordt hoger dan in het jaar 2026. Dit heeft te maken met de 0,44 fte verhoging, de nieuwe rekensystematiek en indexering. Het bedrag wat Meierijstad in het jaar 2027 dient te betalen is € 362.200. Dit betekent een noodzakelijke ophoging van het beschikbare budget van € 131.803. Deze bijraming is in de 1e BERAP 2026 al structureel verwerkt in de gemeentebegroting 2027 e.v.

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bijdrage van gemeente	230.397	230.397	362.200
Eigen vermogen per 1-1	583.299	466.241	402.241
Eigen vermogen per 31-12	466.241	466.241	402.241
Vreemd vermogen per 1-1	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen per 31-12	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat	-/- 117.058	0	0

Veiligheidsregio Brabant-Noord

Algemene informatie

Programma:

URL: https://www.vrbn.nl

Verantwoordelijk bestuurder: C.H.C (Kees) van Rooij

Bestuurlijk vervanger: Niet van toepassing

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in Algemeen Bestuur door burgemeester van Rooij.

Openbaar belang

De Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft als taak zorg te dragen voor crisisbeheersing, risicobeheersing, brandweerzorg, bevolkingszorg en geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises met als doel gezamenlijk de fysieke veiligheid en maatschappelijke continuïteit in de regio te borgen. in voor het versterken van de weerbaarheid.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De Veiligheidsregio Brabant-Noord geeft uitvoering aan het beleidsplan 2024-2027, getiteld “Samenwerken aan veerkracht en veiligheid”. Daarbij zetten zij in op de versterking crisisbeheersing
en verbetering landelijke samenwerking, toekomstbestendige brandweerzorg en het huisvestingsplan 2024-2027. Het beleidsplan is gebaseerd op de vastgestelde strategische koers en het regionale risicoprofiel. De Veiligheidsregio Brabant-Noord zet zich op basis van de Landelijke Agenda Crisisbeheersing (2024-2029) en de Strategische Agenda van het Veiligheidsberaad in op de weerbare samenleving met als doel het vergroten van de zelfredzaamheid en bewustwording van burgers en bedrijven.

De belangrijkste risico's

De indexering van de lonen en prijzen hebben grote invloed op de ontwikkelingen van de kosten van de Veiligheidsregio Brabant-Noord. Vanaf 2025 heeft de VRBN de lijn uitgezet om geen nieuw beleid en nieuwe ambities te formuleren, tenzij door het Rijk gefinancierd, en diverse opgaven intern op te lossen. Voor het project weerbare samenleving worden de financiële middelen eerst in 2027 verwacht.

Financieel belang

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bijdrage van gemeente	6.306.525	3.750.000	3.750.000
Eigen vermogen per 1-1	21.599.00	25.588.000	22.225.000
Eigen vermogen per 31-12	25.588.000	22.225.000	22.027.000
Vreemd vermogen per 1-1	66.725.000	81.525.000	96.696.000
Vreemd vermogen per 31-12	81.525.000	96.696.000	95.823.000
Resultaat	954.000	0	0

Werkvoorzieningsschap De Dommel (WSD)

Algemene informatie

Programma:

URL: https://www.wsd-groep.nl

Verantwoordelijk bestuurder: L.A.J. (Luc) van den Tillaart MSc RA

Bestuurlijk vervanger: H.J. (Rik) Compagne

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in Algemeen Bestuur door wethouder van den Tillaart en raadslid De heer P.W.C. Kuijs (vervanger raadslid De heer S.J.H.G. van Kessel). Daarnaast is wethouder van den Tillaart lid van het Dagelijks Bestuur.

Openbaar belang

Het schap heeft ten doel de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (hierna te noemen: 'Wsw'). Ter realisering van deze doelstelling draagt het schap er onder meer zorg voor dat zij aan zoveel mogelijk ingezetenen, die blijkens een indicatiebeschikking of herindicatiebeschikking tot de doelgroep behoren, een dienstbetrekking aanbiedt voor het verrichten van arbeid onder aangepaste omstandigheden.
Vanaf 1 januari 2015 is de toegang tot de Sociale Werkvoorziening afgesloten en kunnen geen nieuwe dienstverbanden worden aangegaan. Werknemers met een dienstverband per 31 december 2014 behouden hun rechten.

Het schap heeft mede ten doel andere vormen van gesubsidieerde arbeid uit te voeren dan wel te doen uitvoeren. Het AB van WSD kan hiertoe een of meerdere privaatrechtelijke rechtspersonen oprichten.
Het AB is bevoegd om onder nader door hem te stellen voorwaarden met niet aan de regeling deelnemende gemeenten en of met andere derden overeenkomsten aan te gaan ter uitvoering van vormen van gesubsidieerde arbeid, scholing en of begeleiding.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De Participatiewet vraagt om veranderingen en doet een beroep op het innovatief vermogen van gemeenten en SW-bedrijven. De Participatiewet heeft als hoofddoelstelling het tot stand brengen van één wettelijke regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Omdat met de komst van de P-wet de voorgenomen bezuinigingen op de SW voor een belangrijk deel blijven bestaan blijft het zaak om innovatieve oplossingen te zoeken in samenwerking tussen regio gemeenten en SW bedrijf.

De belangrijkste risico's

De hele operatie waarbij één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt werd geïntroduceerd is ook een bezuinigingsmaatregel. Met minder geld meer werkzoekenden bedienen. De financiële consequenties zullen geleidelijk in beeld worden gebracht met de daarbij behorende keuzes en consequenties.

Financieel belang

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bijdrage van gemeente	53.019	53.019	54.496
Eigen vermogen per 1-1	36.403.000	35.000.000	39.000.000
Eigen vermogen per 31-12	37.625.000	37.000.000	

Vreemd vermogen per 1-1	9.995.000	8.500.000	9.500.000
Vreemd vermogen per 31-12	11.745.000	9.500.000	9.500.000
Resultaat	5.241.000	3.935.000	2.870.000

Kleinschalig Collectief Vervoer

Algemene informatie

Programma:

URL: https://www.regiotaxinoordoostbrabant.nl

Verantwoordelijk bestuurder: H.J. (Rik) Compagne

Bestuurlijk vervanger: J.T. (Jan) van Burgsteden

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij:

Soort verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in Algemeen Bestuur/Dagelijks Bestuur door wethouder Compagne

Openbaar belang

De regeling heeft ten doel het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een stelsel van kwalitatief hoogwaardig kleinschalig collectief vervoer.
Dit samenwerkingsverband is opgericht om een geïntegreerd en algemeen toegankelijk vervoerssysteem te ontwikkelen op grond van de Wmo, waardoor mensen zich lokaal kunnen verplaatsen. De doelgroep van deze regeling zijn mensen met een beperking die geen gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer en andere inwoners van Meierijstad.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Sinds de coronaperiode is het gebruik van de regiotaxi afgenomen en blijft het vervoer stabiel steken op 80% van het vervoersvolume van 2019. Dat zien we weer terug in 2025. Dit heeft zowel invloed op de kosten als op de inkomsten van de Regiotaxi. Daarnaast hebben we vanaf 2020 geïnvesteerd in het controleren van oneigenlijk gebruik. Ook dat heeft een dempend effect op het aantal ritten.

De belangrijkste risico's

Niet van toepassing.

Financieel belang

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bijdrage van gemeente	122.857	124.302	128.062
Eigen vermogen per 1-1	946.369	946.369	810.093
Eigen vermogen per 31-12	1.011.407	810.093	760.093
Vreemd vermogen per 1-1	380.951	335.000	336.750
Vreemd vermogen per 31-12	398.162	336.750	338.588
Resultaat	65.038	0	0

Stadsgewest 's-Hertogenbosch (alleen stortplaats)

Algemene informatie

Programma:

URL:

Verantwoordelijk bestuurder: J.T. (Jan) van Burgsteden

Bestuurlijk vervanger: Niet van toepassing

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in Algemeen Bestuur door wethouder J. van Burgsteden

Openbaar belang

Het Stadsgewest is niet meer echt actief en wordt alleen nog in stand gehouden voor afwikkeling van de voormalige Vuilstortplaats De Vlagheide in Schijndel.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De afdichting van de stortplaats is inmiddels afgerond. Met het oog op de overdracht van de eeuwigdurende nazorg van de voormalige stortplaats aan de provincie Noord-Brabant vindt er al enige jaren tussen het Stadsgewest en de provincie overleg plaats over de hoogte van het (doel)vermogen, dat benodigd is voor de bekostiging van die nazorg. Belangrijk onderdeel in de gesprekken tussen deze partijen is de hoogte van de door de provincie gehanteerde rekenrente en het effect daarvan op het door het Stadsgewest in te leggen doelvermogen. De provincie heeft het voornemen om de huidige rekenrente van 5,06% te verlagen naar 3,65%. Er bestaat over de hoogte van het in te brengen doelvermogen dan ook nog geen overeenstemming tussen het Stadsgewest en de provincie. Indien uiteindelijk het doelvermogen hoger dient te zijn dan oorspronkelijk geraamd dienen de deelnemende gemeenten een aanzienlijke aanvullende bijdrage aan het Stadsgewest te leveren.
Het Stadsgewest zal de nazorg en exploitatie van de voormalige vuilstortplaats de komende tijd niet aan de provincie overdragen. Partijen zijn in dat verband overeengekomen dat (de nazorg van) de voormalige stortplaats de komende jaren niet wordt overgedragen aan de provincie, waarbij de rekenrente in ieder geval voor deze periode wordt gehandhaafd op 5,06%. Dit betekent dat het Stadsgewest in ieder geval nog wordt gecontinueerd tot 1 januari 2029. Tot dan zal er door de provincie dan ook geen formele sluitingsverklaring worden afgegeven.
De komende jaren zullen onder meer worden benut om het overleg met de provincie over de hoogte van het doelvermogen voort te zetten en (dus) te bezien of er voor de deelnemende gemeenten goedkopere alternatieven voor eeuwigdurende beheer van de vuilstortplaats bestaan.

De belangrijkste risico's

- Doelvermogen nazorgfonds:

Na de definitieve sluiting van de stortplaats wordt de (eeuwigdurende nazorgverplichting ten aanzien van de) stortplaats overgedragen aan de Provincie. Bij overdracht moet een vermogen zijn overgedragen waaruit de provincie de kosten van nazorg eeuwigdurend kan bekostigen.
De hoogte van de eindwaarde van het doelvermogen wordt in hoge mate bepaald door de te hanteren rekenrente. Thans is die op 5,06 % bepaald. In de laatste voorstellen van de provincie wordt voorgesteld die rekenrente naar 3,65 % te verlagen hetgeen een incidentele, maar aanzienlijke, hogere bijdrage van de gemeente Meierijstad tot gevolg heeft van ca. € 3 mln.

Financieel belang

Vanaf 2021 is de bijdrage van Meierijstad in de beheerskosten van het Stadsgewest structureel in de begroting opgenomen aan de hand van een vast bedrag per inwoner van thans € 1,56 voor 2021 en 2022 en € 1,26 voor 2023 en 2024. De cijfers 2021 zijn overgenomen van de concept jaarrekening 2021 van het Stadsgewest.

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bijdrage van gemeente	76.024	80.900	98.520
Eigen vermogen per 1-1	-1.448.000	-1469000	-1469000
Eigen vermogen per 31-12	-1.500.000	-1469000	-1587000
Vreemd vermogen per 1-1	2.500.000	2500000	2500000
Vreemd vermogen per 31-12	2.500.000	2500000	2500000
Resultaat	-52.000	0	0

Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord

Algemene informatie

Programma:

URL: https://www.ravbrabantmwn.nl

Verantwoordelijk bestuurder: H.J. (Rik) Compagne

Bestuurlijk vervanger: J.T. (Jan) van Burgsteden

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in Algemeen Bestuur door wethouder Compagne.

Openbaar belang

Het openbaar lichaam heeft ten doel het verlenen of doen verlenen van ambulancezorg. Bij de RAV staat de patiënt centraal. Kwaliteit van zorg en patiëntveiligheid staan hoog in het vaandel.

De GR RAV Brabant Midden-West-Noord heeft tot taak:

- Het instellen en in stand houden van een Regionale Ambulancevoorziening;
- Het in stand houden van een meldkamer ambulancezorg;
- Het vaststellen en (doen) uitvoeren van het Regionaal Ambulance Plan;
- Het (doen) leveren van een bijdrage aan de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en
- Rampen ten behoeve van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant en de Hulpverleningsdienst Brabant-Noord.

De doelstelling van de RAV Brabant Midden-West-Noord is het leveren van kwalitatief hoogwaardige ambulancezorg, die tijdig ter plaatse is en binnen de budgettaire kaders wordt gerealiseerd. Dit betekent dat de RAV de patiënt naar de zorg brengt, óf de zorg naar de patiënt.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Er wordt nu gewerkt aan het Meerjarenbeleidsplan 2026-2029. De juiste zorg op het juiste moment, zorgcoördinatie en samenwerking in de regio blijven hierin belangrijke onderwerpen. In de strategische koers blijft de patiënt centraal staan, met daarnaast nadrukkelijke aandacht voor het behoud en de werving van personeel. De RAV BMWN werkt nauw samen met ziekenhuizen, huisartsenposten en andere zorgpartners en anticipeert actief op toekomstige ontwikkelingen in de zorg. Innovatie en zorgcoördinatie zijn daarbij belangrijke speerpunten.
Het meerjarenplan bouwt voort op de ingezette koers, maar laat bewust ruimte voor bijstelling via jaarlijkse uitvoeringsplannen, gezien de dynamiek en onzekerheden in de zorgomgeving.

De belangrijkste risico's

Voor de komende jaren staat de RAV BMWN voor grote uitdagingen, waaronder een veranderende en toenemende zorgvraag en krapte op de arbeidsmarkt.

Financieel belang

De begroting is sluitend. Er is geen gemeentelijke bijdrage in opgenomen.

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bijdrage van gemeente	0	0	0
Eigen vermogen per 1-1	15.980.000	15.887.000	17.474.000
Eigen vermogen per 31-12	17.073.000	15.887.000	17.474.000

Vreemd vermogen per 1-1	26.188.000	31.782.000	25.684.000
Vreemd vermogen per 31-12	20.841.000	30.833.000	31.560.000
Resultaat	1.093.000	0	0

Werkvoorzieningsschap Noordoost Brabant

Algemene informatie

Programma:

URL: https://www.wvs-nb.nl

Verantwoordelijk bestuurder: L.A.J. (Luc) van den Tillaart MSc RA

Bestuurlijk vervanger: H.J. (Rik) Compagne

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk belang

Gemeenten zijn (indirect) eigenaar/aandeelhouder van IBN. Het aandeelhouderschap wordt uitgeoefend door het Algemeen Bestuur van het Werkvoorzieningschap. Sinds 2019 is er een nieuwe governance structuur operationeel.

Openbaar belang

Het Werkvoorzieningschap is opdrachtgever voor IBN als uitvoeringsorganisatie van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Het Werkvoorzieningschap is namens 6 gemeenten enig aandeelhouder en eigenaar van IBN.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De Participatiewet vraagt om veranderingen en doet een beroep op het innovatief vermogen van gemeenten en SW-bedrijven. De Participatiewet heeft als hoofddoelstelling het tot stand brengen van één wettelijke regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Omdat met de komst van de P-wet de voorgenomen bezuinigingen op de SW voor een belangrijk deel blijven bestaan blijft het zaak om innovatieve oplossingen te zoeken in samenwerking tussen regio gemeenten en SW bedrijf.

De belangrijkste risico's

De hele operatie waarbij één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt werd geïntroduceerd is ook een bezuinigingsmaatregel. Met minder geld meer werkzoekenden bedienen. De financiële consequenties zullen geleidelijk in beeld worden gebracht met de daarbij behorende keuzes.

Financieel belang

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bijdrage van gemeente	11.387	11.544	11462
Eigen vermogen per 1-1	26.988.200	26.988.200	27.118.000
Eigen vermogen per 31-12	27.118.000	26.988.200	27.118.000
Vreemd vermogen per 1-1	2.065.300	2.065.300	1.751.900
Vreemd vermogen per 31-12	1.751.900	2.065.300	1.751.900
Resultaat	0	0	0

Omgevingsdienst Brabant-Noord

Algemene informatie

Programma:

URL: https://www.odbn.nl

Verantwoordelijk bestuurder: C.H.C. (Kees) van Rooij

Bestuurlijk vervanger: J.T. (Jan) van Burgsteden

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk belang

De gemeente neemt deel aan de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) als gemeenschappelijke regeling en is bestuurlijk tevens vertegenwoordigd in Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur van de ODBN.

Openbaar belang

De inzet van de ODBN is gericht op het beschermen en verbeteren van de fysieke leefomgeving voor inwoners en bedrijven. De organisatie draagt bij aan een schone, veilige en duurzame leefomgeving, waarbij aandacht wordt besteed aan aspecten zoals luchtkwaliteit, bodem, geluid, natuur en externe veiligheid. Het belang hiervan neemt toe door maatschappelijke ontwikkelingen zoals de woningbouwopgave, de energietransitie en de druk op natuur en waterkwaliteit. De ODBN ondersteunt gemeenten niet alleen in de uitvoering, maar ook steeds meer in advisering over beleid en uitvoerbaarheid. Daarmee levert de dienst een belangrijke bijdrage aan het realiseren van publieke doelen binnen de Omgevingswet.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De ODBN opereert in een dynamische omgeving waarin inhoudelijke, organisatorische en financiële ontwikkelingen samenkomen. Inhoudelijk blijft de stikstofproblematiek een belangrijke factor die de voortgang van vergunningverlening beïnvloedt en zorgt voor onzekerheid in de werkvoorraad. Tegelijkertijd neemt het aantal complexe handhavingsvragen en juridische procedures toe, wat extra druk legt op capaciteit en expertise. Daarnaast ontwikkelt de ODBN zich steeds meer richting een adviserende en strategische partner voor gemeenten. Deze ontwikkeling gaat gepaard met investeringen in innovatie, zoals datagedreven werken en toepassing van nieuwe technologieën zoals kunstmatige intelligentie. Uit een recente visitatie blijkt dat de organisatie op orde is en beschikt over een stevige basis, maar ook dat verdere ontwikkeling richting een strategische rol noodzakelijk is. Financieel wordt voor 2026 een bandbreedte verwacht in het resultaat, wat wijst op een zekere mate van onzekerheid. Daarnaast blijven ontwikkelingen in kosten, onder meer op het gebied van personeel en ICT, een punt van aandacht.

De belangrijkste risico's

De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) kent risico’s op financieel, inhoudelijk en bedrijfsvoeringsniveau die doorwerken in de gemeentelijke begroting en uitvoering van taken.
Financieel is sprake van onzekerheid in de ontwikkeling van kosten en opbrengsten. Kostenstijgingen als gevolg van inflatie, loonontwikkeling en ICT-investeringen kunnen leiden tot een hogere gemeentelijke bijdrage. Tegelijkertijd bestaan onzekerheden in de omzetontwikkeling als gevolg van fluctuaties in de vraag naar dienstverlening en een lagere declarabiliteit.
Dit kan voor de gemeente leiden tot bijstellingen in de bijdrage gedurende het jaar en minder voorspelbaarheid in de meerjarige financiële raming. In het kader van risicovoller begroten kan dit resulteren in een groter financieel risico dat binnen de gemeentelijke begroting moet worden opgevangen.

Inhoudelijk zorgen met name de stikstofproblematiek en andere onzekere (landelijke en provinciale) beleidskaders voor risico's in de uitvoering van taken. Hierdoor kunnen vergunningverlening en toezicht minder voorspelbaar verlopen en ontstaat risico op stagnatie van werkzaamheden en verschuiving van prioriteiten.
De gevolgen voor de gemeente zijn dat ruimtelijke ontwikkelingen, waaronder woningbouw en economische initiatieven, vertraagd kunnen worden. Daarnaast kan dit leiden tot een hogere bestuurlijke druk en extra inzet op afstemming en communicatie richting initiatiefnemers en omgeving.
Verder leiden ontwikkelingen in wet- en regelgeving, waaronder Europese en nationale kaders, tot een mogelijke uitbreiding of verzwaring van taken zonder dat daar altijd direct structurele middelen tegenover staan.
Voor de gemeente betekent dit dat aanvullende keuzes nodig kunnen zijn in prioritering van werkzaamheden of het beschikbaar stellen van extra middelen om het gewenste serviceniveau te handhaven.

Op het gebied van bedrijfsvoering vormen arbeidsmarktkrapte, ziekteverzuim en productiviteitsontwikkeling risico's voor de uitvoeringskracht van de ODBN.
Dit kan voor de gemeente resulteren in langere doorlooptijden van vergunningen en handhavingstrajecten, een verminderde flexibiliteit in inzet van capaciteit en een risico op het niet tijdig realiseren van wettelijke taken.

Financieel belang

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bijdrage van gemeente	3.586.445	3675180	3761865
Eigen vermogen per 1-1	8.903.000	10619000	9689000
Eigen vermogen per 31-12	10.619.000	9689000	9571000
Vreemd vermogen per 1-1	6.506.000	6780000	6866000
Vreemd vermogen per 31-12	6.780.000	6866000	6952000
Resultaat	2.018.000	0	0

Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Hart voor Brabant

Algemene informatie

Programma:

URL: https://www.ggdhvb.nl

Verantwoordelijk bestuurder: H.J. (Rik) Compagne

Bestuurlijk vervanger: Niet van toepassing

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in Dagelijks en Algemeen Bestuur door wethouder Compagne.

Openbaar belang

De GGD geeft uitvoering aan de wet Publieke Gezondheid. De GGD doet dit in opdracht van de binnen de regio Oost-Brabant vallende (per 2023) 19 gemeenten. Het doel van de GGD is: Mensen gezonde kansen bieden om alles uit hun leven te halen. Het beleid van de GGD richt zich op de publieke en preventieve gezondheid; de taken die de overheid op zich neemt om de gezondheid van iedereen te bewaken, beschermen en bevorderen, zonder dat mensen daar altijd om vragen. Daarbij heeft de GGD extra aandacht voor mensen die meer hulp nodig hebben, bijvoorbeeld omdat ze kwetsbaar zijn of zorg mijden. Samenwerking staat daarbij centraal. De GGD wil haar kennis actief verbinden aan partijen in het sociaal- en veiligheidsdomein en het openbaar bestuur. De financiële voordelen, kwaliteit zorg/dienstverlening en het brede pakket aan diensten zijn argumenten voor gemeenten om deel te nemen aan deze gemeenschappelijke regeling.
Taken GGD:
- Jeugdgezondheid(szorg)
- Gezondheidsbescherming
- Gezondheidsbevordering en leefstijl
- Monitoren, signaleren en advies
- Toezicht houden
- Publieke gezondheid bij rampen en crises
- Gezondheid, Milieu & Veiligheid

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

- In 2023 is er gewerkt aan een nieuwe beleidsvisie 2024-2027, genaamd 'Wij maken samen gezond gewoon'. De thema's die extra aandacht krijgen, zijn: paraatheid (betere infectieziektebestrijding en voorbereiding nieuwe pandemieën), seksuele gezondheid, leefomgeving, mentale gezondheid en gezond oud(er) worden.
- Vanaf 2024 is het geactualiseerde basispakket van kracht. Met een actueel basispakket sluiten de diensten van de GGD nog beter aan bij de behoeften. Vele diensten in de 19 gemeenten zijn dan gelijk; het maakt niet meer uit waar iemand woont.
- Jaarlijkse indexering: De exploitatie van de GGD is loon- en prijsgevoelig. De GGD volgt de afspraken in zijn gemeenschappelijke regeling, die bepaalt dat de GGD het systeem gebruikt van de gemeente Tilburg voor indexering: jaarlijks voorspelt zij de loon- en prijsstijgingen op basis van cijfers van het Centraal Planbureau. Ze corrigeert dan ook voor de werkelijke ontwikkeling in de twee vorige jaren. Hierdoor loopt de index gelijk met de reële stijging van lonen en prijzen.
- In 2024 is de GGD Hart voor Brabant gestart met het programma Toekomstbestendige GGD: Financieel fit en gezond. Met behulp van een transitiebudget is de GGD in staat om de structurele financiële opgave tijdig om te buigen, waardoor er geen concessies hoeven te worden gedaan in de kwaliteit van de dienstverlening. De begroting van de GGD kan zo ook de komende jaren sluitend blijven.
Het transitieprogramma ligt op koers: de ombuiging (€ 2,2 miljoen jaarlijks terugkerend, structureel) wordt tijdig gerealiseerd en blijft binnen het transitiebudget (€ 3,5 miljoen eenmalig, incidenteel).

De belangrijkste risico's

- Met het geactualiseerde basispakket dat vanaf 2024 van kracht is, zit je als gemeente vast aan verplichte diensten. Waar we tot 2024 nog de lokaal accent taken hadden, waarmee we als gemeente lokaal keuzes konden maken, is dat vanaf 2024 niet meer mogelijk.
- Jaarlijks maakt de GGD een overzicht van de belangrijkste risico's en hoe daar mee om te gaan.

Financieel belang

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bijdrage van gemeente	3.781.396	3.896.863	4.088.542
Eigen vermogen per 1-1	7.400.000	4.670.000	6.677.000
Eigen vermogen per 31-12	8.708.000	3.509.000	5.282.000
Vreemd vermogen per 1-1	18.185.000	11.079.000	12.171.000
Vreemd vermogen per 31-12	18.882.000	10.493.000	11.624.000
Resultaat	2.373.000	0	0

Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC)

Algemene informatie

Programma:

URL: https://www.bhic.nl

Verantwoordelijk bestuurder: W.A.A.M. van Asseldonk

Bestuurlijk vervanger: C.H.C. van Rooij

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk belang

Meierijstad is niet vertegenwoordigd in het bestuur

Openbaar belang

Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft een wettelijke taak en een maatschappelijke opgave. De wettelijke taak bestaat uit het goed, geordend en toegankelijk beheren voor het Rijk, de aangesloten gemeenten, de aangesloten waterschappen en de provincie van de archieven die aan het BHIC zijn overgedragen. Dit alles conform de archiefwet en de daaruit voortvloeiende richtlijnen.
De maatschappelijke opgave is de verbreiding van kennis van de Brabantse geschiedenis.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Voor de periode 2027 komt een nieuw beleidsplan.

De belangrijkste risico's

Uitgangspunt blijft dat binnen het beschikbare budget wordt gebleven en dat nieuw beleid budgettair neutraal wordt gerealiseerd.

Financieel belang

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bijdrage van gemeente	389.600	414.800	453.000
Eigen vermogen per 1-1	1.635.732	1.458.000	1.436000
Eigen vermogen per 31-12	1.569.971	1.324.000	1.372.000
Vreemd vermogen per 1-1	5.973.865	5.913.000	5.600.000
Vreemd vermogen per 31-12	6.935.469	5.977.000	5.914.000
Resultaat	20.818	0	0

Vennootschappen en coörperaties

N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten

N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten

Algemene informatie

Programma:

URL: https://www.bng.nl

Verantwoordelijk bestuurder: L.A.J. (Luc) van den Tillaart MSc RA

Bestuurlijk vervanger: Ir. C.H.C (Kees) van Rooij

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij:

Soort verbonden partij: NV

Bestuurlijk belang

De gemeente heeft geen zetel in het bestuur en de raad van commissarissen van de BNG. De gemeente heeft als aandeelhouder wel stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Openbaar belang

BNG Bank is er voor het publieke domein en het publieke belang. De purpose van BNG Bank is: Gedreven door maatschappelijke impact. Bij BNG Bank draait het niet om zoveel mogelijk winst, maar om maximale maatschappelijke impact. Dat is de drijfveer van BNG Bank.

Toelichting: het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.

De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van EUR 2,50).

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Gedurende het begrotingsjaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank. (Hierbij is het gevolg van een eventuele gemeentelijke samenvoeging buiten beschouwing gelaten.)

De belangrijkste risico's

Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is.

Financieel belang

De gemeente heeft 120.237 aandelen. Er wordt jaarlijks achteraf dividend uitgekeerd. De begrote bijdrage 2026 betreft het uitgekeerde dividend over 2025. De begrote bijdrage (dividend) is berekend op een driejaarlijks gemiddelde dividend.

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bijdrage van gemeente	-301.795	-169.534	-243.680
Eigen vermogen per 1-1	4.777.000.000		
Eigen vermogen per 31-12	4.863.000.000		

Vreemd vermogen per 1-1	123.164.000.000
Vreemd vermogen per 31-12	110.701.000.000
Resultaat	172.000.000

N.V. Brabant Water

Algemene informatie

Programma:

URL: https://www.brabantwater.nl

Verantwoordelijk bestuurder: J.T. (Jan) van Burgsteden

Bestuurlijk vervanger: Niet van toepassing

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: NV

Bestuurlijk belang

De gemeente heeft geen zetel in het bestuur en de raad van commissarissen van Brabant Water. De gemeente heeft als aandeelhouder wel stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Openbaar belang

Het voorzien in de behoefte van drinkwater en industriewater binnen het distributiegebied op een betrouwbare, veilige en maatschappelijk verantwoorde manier tegen een zo laag mogelijke prijs. De uitvoering van de wettelijke taak op het gebied van de openbare drinkwatervoorziening.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Niet van toepassing

De belangrijkste risico's

Niet van toepassing

Financieel belang

De gemeente Meierijstad is aandeelhouder. Er wordt geen dividend uitgekeerd.

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bijdrage van gemeente	Geen.		
Eigen vermogen per 1-1	716350		
Eigen vermogen per 31-12	767239		
Vreemd vermogen per 1-1	694860		
Vreemd vermogen per 31-12	713961		
Resultaat	50889		

Scheifelaar II Beheer B.V.

Algemene informatie

Programma:

URL:

Verantwoordelijk bestuurder: W.A.A.M.(Wern) van Asseldonk

Bestuurlijk vervanger: Niet van toepassing

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij:

Soort verbonden partij: BV

Bestuurlijk belang

Gemeente Meierijstadl 50% Gebr. van de Ven Beheermij B.V. 50%

Openbaar belang

In 2007 is met Van de Ven ontwikkelings-Groep B.V. een samenwerkingsovereenkomst gesloten om tot de ontwikkeling van het plangebied Scheifelaar II te komen. In deze overeenkomst is bepaald dat de samenwerking zal plaatsvinden in de destijds opgerichte C.V./B.V.-structuur. Via deze structuur zijn de benodigde gronden verworven, het bestemmingsplan gewijzigd, het gebied bouwrijp gemaakt en worden de bouwkavels verkocht. Destijds is voor deze structuur gekozen om risico’s en het exploitatieresultaat te delen en het gemeentelijk kostenverhaal te regelen.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De belangrijkste risico's

Niet van toepassing

Financieel belang

De gemeente heeft kapitaal zitten in de Scheifelaar CV/BV en bezit 49 % van de aandelen van de overkoepelende Scheifelaar II Beheer BV.

Scheifelaar II C.V.

Algemene informatie

Programma:

URL:

Verantwoordelijk bestuurder: W.A.A.M. (Wern) van Asseldonk

Bestuurlijk vervanger: Niet van toepassing

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Coöperatie

Bestuurlijk belang

Gemeente Meierijstad. 49,75% Van de Ven Ontwikkelingsgroep B.V. 49,75% Scheifelaar II Beheer B.V. 0,5%

Openbaar belang

In 2007 is met Van de Ven ontwikkelings-Groep B.V. een samenwerkingsovereenkomst gesloten om tot de ontwikkeling van het plangebied Scheifelaar II te komen. In deze overeenkomst is bepaald dat de samenwerking zal plaatsvinden in de destijds opgerichte C.V./B.V.-structuur. Via deze structuur zijn de benodigde gronden verworven, het bestemmingsplan gewijzigd, het gebied bouwrijp gemaakt en worden de bouwkavels verkocht. Destijds is voor deze structuur gekozen om risico’s en het exploitatieresultaat te delen en het gemeentelijk kostenverhaal te regelen.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De belangrijkste risico's

Niet van toepassing

Exploitatie Park De Molenheide

Algemene informatie

Programma:

URL:

Verantwoordelijk bestuurder: J.T.M.M. (Johan) van Gerwen

Bestuurlijk vervanger: C.H.C (Kees) van Rooij

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij:

Soort verbonden partij: BV

Bestuurlijk belang

Om het gebruik van het park in overeenstemming te brengen met de functie in het bestemmingsplan is het park in eigendom overgenomen. Daartoe is een beheer B.V. opgericht, waarvan de gemeente 100% aandeelhouder is

Openbaar belang

Misbruik tegengaan van de huidige gebruiksfunctie en werken aan een toekomstige recreatieve ontwikkeling.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Streven is om het park binnen een periode van 3 jaar over te dragen aan een exploitant die verdere invulling aan de gewenste toeristische ontwikkeling. Daarover vinden inmiddels gesprekken plaats met een mogelijke - kandidaat.

De belangrijkste risico's

- Geen sluitende exploitatiebegroting.
- Onverhoopt geen mogelijkheden om het park binnen de gestelde termijn over te dragen.

Financieel belang

De gemeente Meierijstad is enige aandeelhouder binnen de Exploitatie Park De Molenheide B.V. De activiteiten van Exploitatie Park De Molenheide B.V. bestaan voornamelijk uit het exploiteren vande te Schijndel, gemeente Meierijstad, gelegen onroerende en daaraan dienstbaar zijnde roerendezaken, (tezamen) bekend als "Park de Molenheide".

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bijdrage van gemeente	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Eigen vermogen per 1-1	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Eigen vermogen per 31-12	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen per 1-1	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Vreemd vermogen per 31-12	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Resultaat	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar

Stichtingen en Verenigingen

Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost

Zorg- en veiligheidshuis Brabant Noordoost

Algemene informatie

Programma:

URL: https://www.veiligheidshuizen.nl/veiligheidshuizen/zvhbno

Verantwoordelijk bestuurder: C.H.C. (Kees) van Rooij

Bestuurlijk vervanger: H.J. (Rik) Compagne

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: ja

Soort verbonden partij: Vereniging

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in Dagelijks Bestuur door Wethouder R. Compagne.

Openbaar belang

Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost (verder ZVH) is een samenwerkingsverband waarin zorg- en veiligheidspartners en gemeenten, onder eenduidige regie, werken aan complexe zorg- en veiligheidsproblemen. De doelstelling van deze samenwerking bijdragen aan algemene veiligheid, het verbeteren van de persoonlijke situatie, het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en/of maatschappelijke uitval. Dit gebeurt door een combinatie van strafrechtelijke, civielrechtelijke en bestuurlijke interventies en zorg in persoonsgebonden aanpakken (oftewel op maat).
Om dit doel te bereiken heeft het ZVH drie functies, te weten: 1. procesregie; 2. advies; en 3. signaleren en adviseren.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De omgeving waarin het Zorg- en Veiligheidshuis functioneert blijft in beweging. Landelijk, regionaal en lokaal is er veel dynamiek op een groot aantal thema's op het snijvlak van zorg en veiligheid. Het is belangrijk dat het Zorg- en Veiligheidshuis met alle partners en netwerken blijft schakelen om vanuit haar advies- en signaalfunctie belangrijke ontwikkelingen en actualiteiten te (her)kennen, agenderen en (daar waar mogelijk) op te pakken.

De belangrijkste risico's

De financiering van het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost bestaat uit rijksbijdragen (regulier en POK gelden) en een inwonerbijdrage voor de deelnemende gemeenten. De rijksbijdragen worden niet geïndexeerd. Dit betekent dat de indexatie van lonen en prijzen direct zorgt voor een verhoging van de inwonerbijdrage. De grootste kostenpost is personeel. Het VHBNO heeft geen vervangingsbudget in geval van ziekte of uitval.

Financieel belang

Financieel belang gemeente heeft betrekking op jaarlijkse bijdrage aan Zorg- en veiligheidshuis.

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bijdrage van gemeente	104.330	104.330	113.700
Eigen vermogen per 1-1	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend
Eigen vermogen per 31-12	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend
Vreemd vermogen per 1-1	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend
Vreemd vermogen per 31-12	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend
Resultaat	Niet bekend	0	0

Stichting Agrifood Capital

Algemene informatie

Programma:

URL: https://www.agrifoodcapital.nl

Verantwoordelijk bestuurder: C.H.C. (Kees) van Rooij

Bestuurlijk vervanger: J.T. (Jan) van Burgsteden

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Stichting

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in Stichtingsbestuur door burgemeester van Rooij bij het onderdeel ‘overheden’ worden de samenwerkende gemeenten vertegenwoordigd door hun portefeuillehouders. Vanuit AFC is burgemeester van Rooij lid van de Brainport Network Board.

Openbaar belang

De Stichting heeft als doel het versterken van het unieke economische ecosysteem van AgriFood Capital ter bevordering van de (inter)nationale competitiviteit in de regio Noordoost-Brabant en daarmee ook in Nederland. De vertegenwoordigers met een verbinding naar de overheid informeren en raadplegen de bestuurlijke regiegroep (BRG) regio Noordoost-Brabant (RNOB) over de activiteiten van de Stichting.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De Stichting is onafhankelijk en opgericht door personen met een achtergrond in het bedrijfsleven, het onderwijs en de overheid. De Stichting heeft als doel het realiseren van de ‘Strategische Agenda AgriFood Capital’. De accenten liggen hierbij op een excellente arbeidsmarkt (People), krachtige bedrijvigheid (Business), betekenisvolle vernieuwingen (Innovation) en een aantrekkelijke woon-werkomgeving (Basics).

Voor de periode 2026-2030 is een Strategische Agenda AgriFood Capital en een nieuwe regionale strategische Samenwerkingsagenda ‘Richting 2030’ Regio Noordoost Brabant opgesteld als basis voor het verlengen van de samenwerking op basis van het convenant ‘Convenant Regio Noordoost Brabant (RNOB)’

De belangrijkste risico's

Geen.

Financieel belang

Zie verbonden partij Regio Noordoost Brabant.

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bijdrage van gemeente			
Eigen vermogen per 1-1			
Eigen vermogen per 31-12			
Vreemd vermogen per 1-1			
Vreemd vermogen per 31-12			
Resultaat			

Overige verbonden partijen

Regio Noordoost Brabant

Regio Noordoost Brabant

Algemene informatie

Programma:

URL: https://www.regionoordoostbrabant.nl/

Verantwoordelijk bestuurder: C.H.C. (Kees) van Rooij

Bestuurlijk vervanger: J.T. (Jan) van Burgsteden

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Overig

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in Dagelijks bestuur: J.T. van Burgsteden. Vertegenwoordigd in Algemeen bestuur/Bestuurlijke Coördinatie Groep : C.H.C. van Rooij.

Openbaar belang

De continuering van de samenwerking in de regio Noordoost-Brabant (RNOB) vindt vanaf 1-1-2025 plaats op basis van het met 10 regiogemeenten en 2 Waterschappen overeengekomen convenant ‘Samenwerkingsconvenant Regio Noordoost Brabant (RNOB)’.

Dit convenant regelt de samenwerking van de overheden in de regionale organisaties Regio Noordoost Brabant, Stichting AgriFood Capital en Noordoost Brabant Werkt op basis van de Samenwerkingsagenda ‘Richting 2030’ en het basisdocument voor de samenwerkingsafspraken van RNOB.

De samenwerkende overheden in de Regio Noordoost-Brabant hebben een taakopvatting voor ruimtelijke ordening, economie, werkgelegenheid en bereikbaarheid en leveren een belangrijk aandeel in de realisatie van de ambities op het gebied van ‘goed woon-, werk- en leefklimaat’.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De agenda van RNOB richt zich op vitale leefomgeving, duurzaam bereikbaar, aantrekkelijk vestigen en behoud van talent. De ambitie is een slimme, veerkrachtige regio, op weg naar een circulaire economie. Een regio waarin ruimte blijft om te pionieren, waarin hard wordt gewerkt en het leven goed is. Een regio waarin stad en platteland met elkaar in balans zijn.

Beleidsvoornemens worden programmatisch uitgewerkt en via een projectorganisatie tot uitvoering gebracht.

Vanuit RNOB wordt vorm gegeven aan AgriFood Capital. Onder deze merknaam wordt met partners uit onderwijs en bedrijfsleven via de ‘Strategische Agenda AgriFood Capital’ toegewerkt naar een excellente Agrifood regio.

De actuele ontwikkelingen en uitvoeringsambities staan beschreven in het ‘Jaarplan en begroting 2027 Regio Noordoost Brabant’ en de nog uit te werken werkplannen voor 2027.

Het jaarplan 2026 betreft alleen de publieke samenwerking Regio Noordoost Brabant en is vastgesteld door het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling.

De jaarplannen en jaarverslagen van de Stichting AgriFood Capital (AFC) en Noordoost Brabant Werkt zijn een 1e verantwoordelijkheid van deze gremia en worden ter kennisname aangeboden aan de besturen van de regiopartners.

De belangrijkste risico's

De activiteiten van de Regio vanuit de regio brengen geen (financiële) risico’s met zich mee.

Financieel belang

De totale bijdrage in 2027 voor gemeenten komt na indexering neer op € 5,57 per inwoner. Hiervan gaat € 3,32 naar RNOB inclusief AFC (Agrifood Capital), € 1,15 naar NOB Werkt en € 1,10 naar de gemeentelijke bijdrage voor de versterking van RNOB. Totale bijdrage voor Meierijstad op basis van 85.229 inwoners wordt € 474.726 per jaar.

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bijdrage van gemeente	350.704,64		474.726
Eigen vermogen per 1-1	Niet beschikbaar		
Eigen vermogen per 31-12	Niet beschikbaar		
Vreemd vermogen per 1-1	Niet beschikbaar		
Vreemd vermogen per 31-12	Niet beschikbaar		
Resultaat	Niet beschikbaar		

Centrumregeling samenwerkingsovereenkomst beschermd wonen en maatschappelijk opvang

Samenwerkingsovereenkomst beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Algemene informatie

Programma:

URL:

Verantwoordelijk bestuurder: H.J. (Rik) Compagne

Bestuurlijk vervanger: Niet van toepassing

Veranderingen in het belang van Meierijstad in de verbonden partij: nee

Soort verbonden partij: Overig

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordigd in het Regionaal Bestuurlijk Overleg Wmo door wethouder Compagne

Openbaar belang

Om de afspraken over taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheid van de gemeenten in de regio goed te regelen, passend bij de huidige wet- en regelgeving (o.a. Doordecentralisatie en Norm van Opdrachtgeverschap,) is door betrokken gemeenten een centrumregeling aangegaan: Centrumregeling Beschermd wonen, maatschappelijke opvang en aanverwante taken regio Meierij-Bommelerwaard 2026-2030. Inhoudelijk is Regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang 2020 e.v. de basis voor de samenwerking.

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Per 2022 is er een nieuwe inkoop van kracht voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Jaarlijks wordt een (lokaal/regionaal) uitvoeringsplan vastgesteld t.b.v. de uitvoering van de regiovisie.
Met ingang van 2026 geldt ook een nieuwe centrumregeling (2026 - 2030) om in te spelen op o.a. de doordecentralisatie en Norm van Opdrachtgeverschap. Daarvoor is ook een regioplan opgesteld. Het Regioplan is een concrete uitwerking van de ambitie op Beschermd Wonen uit de Regiovisie.

De belangrijkste risico's

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang lopen nu via de centrumgemeente (‘s-Hertogenbosch). Beide taken worden gedecentraliseerd waarbij (op termijn) middelen ook naar de afzonderlijke gemeenten zullen komen. Voor beschermd wonen zullen de middelen in de toekomst volgens een objectief verdeelmodel verdeeld worden. Hierover zijn regionaal afspraken gemaakt tot en met 2030. Voor Maatschappelijke opvang volgt ook een doordecentralisatie. De invoeringsdatum voor de decentralisatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang wordt steeds weer opnieuw uitgesteld.
We krijgen de komende jaren binnen de beleidsterreinen van beschermd wonen en maatschappelijke opvang met veel ontwikkelingen en nieuwe wet- en regelgevingen te maken. Deze ontwikkelingen hebben ook financiële consequenties.

Financieel belang

Voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang is tussen Rijk en de VNG afgesproken dat er gewerkt wordt met centrumgemeenten. Elke regio heeft een eigen centrumgemeente die de regierol heeft en de financiële middelen ontvangt van het Rijk. Voor de regio Meierij en Bommelerwaard (Vught, Boxtel, Haaren, Sint Michielsgestel, Meierijstad, Maasdriel , Zaltbommel en ’s-Hertogenbosch) is de gemeente ’s-Hertogenbosch de aangewezen centrumgemeente. Naar verwachting gaan de bij deze beleidsterreinen behorende middelen op termijn naar de afzonderlijke gemeenten (doordecentralisatie).De uitvoeringskosten worden betaald uit de centrumgelden die de gemeente 's-Hertogenbosch ontvangt.

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bijdrage van gemeente	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Eigen vermogen per 1-1	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Eigen vermogen per 31-12	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen per 1-1	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen per 31-12	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

GRONDBELEID

Beleid & ontwikkelingen

In de nota grondbeleid die in 2025 door de gemeenteraad is vastgesteld is als uitgangspunt geformuleerd dat de gemeente Meierijstad ontwikkelingen wenst mogelijk te maken door de inzet van situationeel grondbeleid. Per ontwikkeling kan dus worden bekeken of het wenselijk is om zelf via actief grondbeleid de ontwikkeling mogelijk te maken, of dit door middel van faciliterend grondbeleid aan de markt over te laten.

Als uitwerking van de nota grondbeleid wordt jaarlijks de nota grondzaken door het college vastgesteld. In deze nota grondzaken worden onder andere de uitgiftevoorwaarden voor bouwgrond en de grondprijzen bepaald. Een laatste vaststelling van deze nota heeft plaatsgevonden in maart 2026.

De vraag naar zowel woningbouw- als bedrijfsmatige grond is nog steeds groot. Er is nog sprake van een krappe woningmarkt (weinig aanbod veel vraag). De betaalbaarheid van woningen voor de modale koper staat onder druk. Er is vooral veel vraag naar woningen in het middeldure segment. Door de gestegen bouwkosten is het lastig om deze woningen rendabel te realiseren, een uitdaging voor de markt.
Andere risico's zijn de toenemende tijd die procedures vragen en de overbelasting van het elektriciteitsnet.

Voor bedrijfsmatige kavels blijft een sterke vraag zichtbaar. Dit betreft een vraag naar zowel kavels tot 5.000 m2 als kavels voor grootschalige logistiek. De beschikbaarheid van bouwgrond is echter laag. Zowel binnen gemeentelijke grondexploitaties als planontwikkeling van derden is nog maar beperkte grond in voorraad.

Resultaten
Bij het bepalen van de resultaten worden de kosten en opbrengsten in de tijd uitgezet. Hierdoor spelen toekomstige prijsontwikkelingen een rol bij het uiteindelijke resultaat van de gemeentelijke grondexploitaties. De inkomsten die zijn ingerekend uit de kavelverkoop zullen de komende jaren aan veranderingen onderhevig zijn. Dit kan tot uiting komen in de afzetsnelheid en de prijsontwikkeling. Door ontwikkelingen in de hoogte van de bouwkosten en de VON-prijzen kan het ene jaar een lagere stijging of een daling van de grondprijs kan voordoen. Of dat andere jaren juist een hogere stijging waarneembaar is.
Andere indexcijfers die een rol spelen bij de bepaling van het resultaat is de stijging van de kosten voor het aanleggen van de voorzieningen binnen het gebied en de te maken plankosten. Meerjarig wordt in de grondexploitatie rekening gehouden met een stijging van 4% van deze kosten in 2026, 3% in 2027 en 2028 en vanaf 2029 2%.

De manier waarop rente wordt toegerekend aan het grondbedrijf is dwingend voorgeschreven door de commissie BBV. Voor de restant van de looptijd van de grondexploitaties is vanaf 2026 gerekend met een rentepercentage van 1%.

Gehanteerde parameters	2025 en verder
Opbrengststijging	0,00%
Kostenstijging	3,00%
Disconteringsvoet	2,00%

Gemeente Meierijstad kent per 31-12-2025 14 grondexploitaties die gekwalificeerd zijn als Bouwgrond In Exploitatie (BIE). Van deze 14 zijn er 9 BIE-complexen gericht op de transformatie naar woningbouw en 5 complexen voor bedrijventerrein. Er zijn in 2025 twee grondexploitaties afgesloten.Vooruitlopend op het openen van een BIE-complex worden momenteel voorbereidingskosten geactiveerd voor een vijftal ontwikkelingen.
In onderstaande tabel zijn de verwachte einddata en resultaten van alle gemeente grondexploitaties weergegeven zoals ze ook zijn opgenomen in de jaarrekening 2025.

Naam complex (bedragen x € 1.000)	Eind-datum	Nominale waarde	NCW (2,0%)
G10005 - Veghel - Veghels Buiten	2031	-15.586	-14.023

G10006 - Veghel - Rembrandtboulevard	2025	0	0
G10007 - Veghel - Stadshobbywerkplaats	2028	-906	-853
G10008 -Zijtaart - Zuid	2028	-918	-865
G10009 - Erp - Bolst	2030	-2.191	-1.984
G10010 - Schijndel - Bloemenwijk (Vossenberg)	2025	0	
G10011 - Sint Oedenrode - Zwembadweg	2028	3	3
G10013 - Mariaheide - Steenoven II fase 2	2029	419	387
G10014 - Sint-Oedenrode - de Dreven	2034	-2.546	-2.130
G10015 - Boskant - sportveld	2027	77	75
G10016 - Olland - de Locht	2028	-198	-186
G10000 - Veghel - D'n Dubbelen	2029	2.605	2.406
G10001 - Veghel - Doornhoek	2026	1.140	1.117
G10002 - Veghel - De Kempkens	2029	13.376	12.357
G10003 - Erp - Molenakker II	2029	1.215	1.123
G10004 - Schijndel - Duin III Zuid 1e fase	2029	3.315	3.062
Totaal		-195	489

Grondcomplex (bedragen x € 1.000)	Einddatum	Nominale waarde	NCW (2,0%)
Woningbouw			
8313 Veghel - Veghels Buiten	2030	-6.613	-9.688
8315 Veghel - Rembrandtboulevard	2030	4.666	4.401
8320 Veghel - Stadshobbywerkplaats	2026	-179	-189
8341 Zijtaart - Zuid	2028	-810	-830
8350 Erp - Bolst	2030	-1.408	-1.487
8366 Schijndel - Vossenberg	2025	77	73
8378 Sint Oedenrode - Zwembadweg	2027	-17	-142
Industrie			
3270 Veghel - D'n Dubbelen	2027	3.090	2.902
3271 Veghel - Doornhoek	2026	1.000	970
3272 Veghel - De Kempkens	2028	14.460	12.938
3280 Erp - Molenakker II	2027	1.151	1.081
3285 Schijndel - Duin III Zuid 1e fase	2028	2.814	2.591
Totaal		**18.231**	**12.620**

Winstneming
Per jaar wordt gekeken welke grondexploitaties kunnen worden afgesloten. Een negatief resultaat zal ten laste gaan van de voorziening verliesgevende complexen. De BBV schrijft verder voor dat ook tussentijds winsten moeten worden genomen. Deze tussentijdse winstneming is afhankelijk van het verwachte positieve exploitatieresultaat, het percentage gemaakte kosten en opbrengsten en eventuele risico's die nog verwacht worden. Eind 2026 zullen de grondexploitaties geactualiseerd ten behoeve van de jaarrekening 2026. Dan zal ook duidelijk worden welke (tussentijdse) winsten er genomen moet worden.
Conform de huidige planopzet zullen er in 2026 geen grondexploitaties worden afgesloten en zullen er 3 worden geopend. Namelijk Boerdonk Korstenhof-zuid, Kajuit Schijndel en Binnenveld Keldonk.

Risicobeheersing

Voor elk grondcomplex zijn de risico's in kaart gebracht. De risico's zijn onderverdeeld in voorziene risico's en onvoorziene of algemene risico's. De voorziene risico's zijn plan specifiek en per project te benoemen. Hierbij kan gedacht worden aan financiële risico's bij de uitvoering van civiele werkzaamheden, planontwikkeling en contractvoorwaarden. De financiële gevolgen van deze risico's zijn becijferd. Daarnaast is een kans van optreden geschat. De kans van optreden wordt vervolgens vermenigvuldigd met de omvang van het risico, waardoor een gewogen risicobedrag ontstaat.
Naast de plan specifieke voorzienbare risico's zijn er ook onvoorziene of algemene risico's. Dit zijn conjuncturele risico's met als mogelijk gevolg dat de gronduitgifte stagneert, de grondopbrengsten lager uit vallen, hogere kosten voor bouwrijp maken van de gronden of een hoger rentepercentage. Deze ontwikkelingen hebben gevolgen voor alle grondexploitaties. Om de omvang van de conjuncturele risico's te berekenen wordt per grondexploitatie vanaf het jaar 2026 de nog te realiseren opbrengst met 10% verlaagd en de nog te realiseren kosten met 10% verhoogd. Omdat het niet waarschijnlijk is dat beide risico's zich gelijktijdig voor zullen doen wordt het verkregen risicobedrag verlaagd met 50%.
Van alle grondexploitaties bij elkaar is in de jaarrekening 2025 een risicobedrag van circa € 23,0 miljoen opgenomen.

Voorziening negatieve grondexploitaties
In het BBV wordt voorgeschreven dat er een voorziening moet worden gevormd voor verwachte negatieve grondexploitaties. De omvang van de voorziening wordt bepaald door het optellen van de verwachte negatieve resultaten. Deze omvang kan op twee manieren worden bepaald. Op basis van de eindwaarde, het resultaat van de grondexploitatie aan het einde van de grondexploitatie. Of op basis van een netto contante waarde (NCW), eindwaarde teruggebracht naar heden. Bij deze laatste methode moet met een verplichte discontovoet worden gerekend van 2%. Binnen Meierijstad wordt de omvang van de verliesvoorziening bepaald op basis van de eindwaarde. Zoals eerder aangegeven wordt door de commissie BBV hieraan gerefereerd als nominale waarde

Naam complex (bedragen x € 1.000	Nominale Waarde
Veghels Buiten	16.012
Veghel - Stadshobbywerkplaats	906
Zijtaart - Zuid	918
Erp - Bolst	2.191
Sint Oedenrode - De Dreven	2.546
Olland - De Locht	198
Totaal	**22.770**

WET OPEN OVERHEID (WOO)

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid in werking getreden. Sindsdien geven we jaarlijks in de begroting aan welke activiteiten we gaan verrichten. De gemeente Meierijstad voldoet aan de wettelijke eisen.

Jaarlijks evalueren we de procedure voor verstrekken van informatie op verzoek. In 2025 heeft het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding de samenwerkwijzer opgesteld. De voorgestelde werkwijze is door ons college overgenomen voor de meest uitgebreide procedures. In 2026 is de werkwijze ingevoerd. Dat vroeg naar verwachting geen grote aanpassingen van de werkwijze. Veel uitgangspunten werden door ons al in de praktijk gebracht. Nieuw zijn vooral de adviezen over hoe we om kunnen gaan met verzoekers waarmee het contact niet soepel verloopt.

Op het moment van het schrijven van deze paragraaf is nog onduidelijk is wanneer de tweede fase van de verplichting tot actieve openbaarmaking ingaat voor decentrale overheden. Het is inmiddels de verwachting dat er in de loop van 2027 verdere stappen zullen plaatsvinden. De voorbereidingen gaan hierdoor waarschijnlijk begin 2027 echt van start. Daar waar mogelijk en verantwoord zal worden geëxperimenteerd met actief openbaar maken van documenten om ervaring op te doen en knelpunten in de uitvoering te ontdekken, voordat we in een later stadium geconfronteerd worden met een wettelijke verplichting waarop we onvoldoende zijn voorbereid.

Zodra we voldoende hebben geëxperimenteerd zal een procesbeschrijving worden opgesteld. Evaluatie en bijstelling van het proces worden hierbij ook vastgelegd volgens het principe van continu verbeteren.

Wanneer er in 2027 voldoende informatie beschikbaar is zullen wij dan ook mede hierom dit onderwerp, alsmede de hiervoor benodigde taakverdeling voortvarend oppakken. Dit leidt waarschijnlijk tot een verzoek aan uw raad om hiervoor budget beschikbaar te stellen.

FINANCIËN

FINANCIËLE BEGROTING

Het onderdeel financiële begroting 2027 en meerjarenbeeld 2028-2030 geeft een nadere financiële toelichting op de financiële gegevens van Meierijstad.

Dit onderdeel bevat een overzicht van de baten en lasten in het begrotingsjaar 2027 en de meerjarenperiode 2028-2030. Daarna is het overzicht incidentele baten en lasten opgenomen. Dit overzicht geeft inzicht in de incidentele baten en lasten die in onze totale begroting zijn opgenomen. Dit inzicht is onder andere benodigd voor de bepaling van het structureel begrotingssaldo. Vervolgens is een overzicht opgenomen van de uitgangspunten welke aan de ramingen in de begroting 2027-2030 ten grondslag liggen.

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten (bedragen x € 1.000)	Begroting 2027	2028	2029	2030
Lasten				
0. Bestuur, Dienstverlening en Vastgoed	-11.407	-11.291	-10.964	-10.852
1. Veiligheid	-9.934	-9.958	-9.954	-9.953
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	-45.593	-45.822	-46.716	-47.235
3. Economie	-26.218	-35.879	-27.175	-20.899
4. Onderwijs	-13.630	-13.471	-13.297	-13.603
5. Sport, kunst, cultuur, recreatie en toerisme	-28.445	-29.558	-29.485	-29.436
6. Sociaal domein	-140.461	-139.059	-133.123	-130.912
7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	-12.407	-11.246	-10.728	-10.728
8. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	-11.310	-11.244	-11.436	-11.800
9. Financiële informatie programmaplan	-35.100	-40.588	-45.898	-50.822
Totaal lasten exclusief reserves	**-334.504**	**-348.116**	**-338.776**	**-336.239**
Baten				
0. Bestuur, Dienstverlening en Vastgoed	3.287	3.237	2.347	2.347
1. Veiligheid	444	444	444	444
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	23.420	24.219	25.545	25.520
3. Economie	24.088	34.243	25.740	19.464
4. Onderwijs	1.654	1.654	1.654	1.654
5. Sport, kunst, cultuur, recreatie en toerisme	8.611	8.671	8.671	8.671
6. Sociaal domein	35.709	37.103	36.850	36.722
7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	559	3.059	2.540	2.540
8. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	4.955	4.955	4.955	5.254
9. Financiële informatie programmaplan	222.267	218.362	219.638	227.516
Totaal baten exclusief reserves	**324.994**	**335.946**	**328.384**	**330.133**
Saldo baten en lasten	**-9.510**	**-12.170**	**-10.392**	**-6.106**
Stortingen in reserves				
6. Sociaal domein	-165	-140	0	0
9. Financiële informatie programmaplan	0	0	0	0
Totaal stortingen in reserves	**-165**	**-140**	**0**	**0**
Onttrekkingen aan reserves				
0. Bestuur, Dienstverlening en Vastgoed	814	744	797	697
1. Veiligheid	14	14	14	14
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	2.049	1.043	68	68
3. Economie	222	197	0	0
4. Onderwijs	2.651	2.262	1.976	1.724
5. Sport, kunst, cultuur, recreatie en toerisme	943	1.492	950	950

6. Sociaal domein	3.684	3.915	3.315	1.706
7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	1.008	-50	-50	-50
8. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	185	0	0	0
9. Financiële informatie programmaplan	250	0	0	0
Totaal onttrekkingen aan reserves	**11.820**	**9.616**	**7.069**	**5.108**
Mutaties in de reserves	**11.655**	**9.476**	**7.069**	**5.108**
Resultaat	**2.144**	**-2.693**	**-3.323**	**-997**

Incidentele baten en lasten
Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben. Een begroting, meerjarenraming of jaarrekening kan ieder jaar dergelijke eenmalige zaken hebben.

Het verschil tussen incidenteel en structureel is niet altijd even scherp te trekken. De aard van de begrotingspost is in eerste instantie bepalend of een post als structureel of incidenteel aangemerkt wordt.

De toelichting op het overzicht van baten en lasten bevat ten minste een overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten per programma.

Incidentele lasten en baten (bedragen x € 1.000)	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
0. Bestuur, Dienstverlening en Vastgoed	**-70**	**0**	**-100**	**0**
Versterken leefbaarheid	-70	0	-100	0
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	**-35**	**0**	**0**	**0**
Diverse kleine eenmalige budgetten	-35	0	0	0
3. Economie	**-509**	**-197**	**0**	**0**
Professionalisering centrummanagement	-197	-197	0	0
Decentralisatie Uitkering 2025-2027 WIN-punt Noordoost-Brabant	-287	0	0	0
Diverse kleine eenmalige budgetten	-25	0	0	0
4. Onderwijs	**-2.484**	**-1.004**	**-767**	**-742**
Tijdelijke huisvesting Elde College	-1.728	0	0	0
Tijdelijke huisv. basisscholen Veghels Buiten	-257	-484	-272	0
Tijdelijke huisvesting De Empel	-375	0	0	0
Hybride leren - regiodeal	-100	-100	-100	0
Diverse kleine eenmalige budgetten	-24	-420	-395	-742
5. Sport, kunst, cultuur, recreatie en toerisme	**-2**	**-2**	**-2**	**-2**
Diverse kleine eenmalige budgetten	-2	-2	-2	-2
6. Sociaal domein	**-5.285**	**-4.850**	**-4.542**	**-3.432**
DGO Markt 20a (S)	1.680	1.680	1.680	1.680
DGO – algemene kosten	-2.779	-2.779	-2.779	-2.779
Leefgoed Veghel	-260	-260	-260	-260
Werkbudget preventie &innovatie sociaal domein	-300	-300	-300	0
Inclusieve samenleving	-54	-54	-54	0
GOO Jan Tinbergenstraat 1 (SO)	-260	-260	-260	-260
GOO – algemene kosten	-1.099	-1.099	-1.099	-1.099
Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg	-76	0	0	0
Skaeve Huse	-300	-300	-300	-300
Verslavings- en herstelvoorzieningen	-150	-150	-150	-150
Leergroepen GGZ	-50	-50	-50	0

Zelfregiecentrum	-50	-50	-50	0
Het verkennend gesprek	-50	-50	-50	0
BIG 5	-250	-250	-250	0
Normalisering jeugdhulp	-150	-150	-150	0
Versterken uitvoering Sociaal Domein	-250	-250	-250	0
Preventie en innovatie Beschermd wonen	-150	-150	-150	-195
Huisvesting vergunninghouders in doorstroomlocaties - normvergoeding	-613	-307	0	0
Kinderopvang Pleegouders	-51	0	0	0
Diverse kleine eenmalige budgetten	-73	-72	-71	-69
7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	**-712**	**0**	**0**	**0**
Opgave 0 integrale ontwikkeling	-712	0	0	0
8. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	**-75**	**0**	**0**	**0**
Instellen gevel- en verplaatsingssubsidie	-75	0	0	0
Diverse kleine eenmalige budgetten	0	0	0	0
Incidentele lasten (bedragen x € 1.000)	**-9.172**	**-6.054**	**-5.411**	**-4.176**
Incidentele baten	3.399	2.771	2.463	2.462
Saldo van baten en lasten	**-5.737**	**-3.283**	**-2.948**	**-1.713**
Reserve mutaties	**5.688**	**3.215**	**2.881**	**1.646**
Totaal incidentele lasten en baten	**-85**	**-68**	**-67**	**-67**

Incidentele personeelskosten	609			
Inloop en dagbesteding	900	1.100	500	
Diverse kleine incidentele lasten				
Incidentele lasten	**1.509**	**1.100**	**500**	**0**
Dekking reserves	1.383	1.100	500	
Grondexploitatie	126			
Algemene uitkering	287			
Totaal incidentele baten	**1.796**	**1.100**	**500**	**0**
Totaal incidentele lasten en baten	**-287**	**0**	**0**	**0**

Totaal van de incidentele lasten	-10.681	-7.154	-5.911	-4.176
Totaal van de incidentele baten	10.883	7.086	5.844	4.108
Totaal incidentele lasten en baten	**202**	**-68**	**-67**	**-68**

Toelichting incidentele baten en lasten

Versterken leefbaarheid
We monitoren en versterken de leefbaarheid in de wijken door actiewijk-aanpakken toe te passen en door periodiek een leefbaarheidsscan uit te voeren. Hiernaast stimuleren we wijk- en/of dorpsvisies door wijken en dorpen te faciliteren die zelf met een maatschappelijk initiatief komen om een wijk- of dorpsvisie op te stellen.

Professionalisering centrummanagement

De centrummanagementorganisaties spelen een belangrijke rol bij het toekomstbestendig maken van onze centra en bij de realisatie van ambities uit de centrumvisie en de visie herstructurering centrum Veghel. Zij zorgen voor draagvlak, brengen stakeholders bij elkaar en pakken zelfstandig projecten op die de levendigheid (en daarmee de toekomstbestendigheid) van onze centra bevorderen. Zij zijn onze ogen en oren in de centra.
Met het uitvoeringsbudget kunnen zij hun organisatie verder professionaliseren en hun bijdrage leveren aan de herstructureringsopgave zoals verwoord in o.a. onze centrumvisie.
Voor alle drie de centrummanagementorganisaties zijn de middelen afkomstig uit de BIZ echter niet voldoende om de benodigde ontwikkelingen in onze centra op professionele wijze uit te voeren.
Met een extra bijdrage van -€ 197.000 in de jaren 2027 en 2028 stimuleren we de ontwikkeling van de organisatie en stellen we hen in staat om daadwerkelijk een professionele bijdrage te leveren aan het behalen van de in de visie geformuleerde doelstellingen. De prestatieafspraken leggen we vast in een overeenkomst.
Dekking algemene reserve.

Decentralisatie Uitkering 2025-2027 WIN-punt Noordoost-Brabant
Om goede informatievoorziening, hulp en dienstverlening aan Europese Unie (EU)-arbeidsmigranten te bieden, worden gelden beschikbaar gesteld ten behoeve van de verschillende arbeidsmarktregio's voor de jaren 2025 tot en met 2027. Hiervoor is een decentralisatie-uitkering opgenomen in de algemene uitkering. De decentralisatie-uitkering wordt verstrekt aan de centrumgemeenten van de 33 arbeidsmarktregio's.

Tijdelijke huisvesting Elde college
Het schoolbestuur van het Elde College is in 2026 gestart met het opstellen van ontwerpplannen voor de vervangende nieuwbouw en aanpassingen van de bestaande gebouw(en) van het Elde College. Realisatie wordt pas voorzien in 2027. Dit betekent in 2027 een budget van € 1.728.000 nodig is voor tijdelijke huisvesting (Update Integraal Huisvestingsplan).
De kosten worden gedekt uit de algemene reserve. Budgettair neutraal.

Tijdelijke huisvesting basisscholen Veghels Buiten
Op basis van dit IHP is er ook een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de realisatie van nieuwbouw van basisscholen in de wijk Veghels Buiten. Hieruit is geconcludeerd dat er moet worden voorzien in de realisatie van basisscholen in deze wijk. In de aanloop naar de nieuwbouw is voor de leerlingenaanwas tijdelijke huisvesting in Veghels Buiten nodig. Hiervoor is geen ruimte in bestaande onderwijshuisvesting.
De in de jaren 2027 tot en met 2029 benodigde budgetten worden gedekt uit de algemene reserve

Tijdelijke huisvesting De Empel
Basisschool De Empel komt volgens het Integraal Huisvestingsplan in aanmerking voor vervangende nieuwbouw. Ten tijde van de nieuwbouwwerkzaamheden is er tijdelijk vervangende huisvesting voor de school nodig.
Voor 2027 wordt een bedrag van € 375.000 geraamd. Dit budget wordt gedekt uit de algemene reserve.

Hybride leren-regiodeal
Onlangs is de Regio Deal ’t Goeie leven officieel van start gegaan. Met een gezamenlijke investering van € 70 miljoen staat Noordoost-Brabant aan de vooravond van grote stappen richting meer brede welvaart. In 14 van de 16 programma’s binnen de Regio Deal doet Meierijstad mee met een project. Voor de meeste projecten is de cofinanciering al binnen het project zelf geregeld of is er binnen de begroting al rekening gehouden met extra kosten voor de cofinanciering. Voor de financiering van de overgebleven programma’s hebben we in het voortraject een intentieverklaring afgegeven.
Voor ‘programma 8 hybride leren’ is geen projectbudget beschikbaar. Voor de periode 2026 tot en met 2029 jaarlijks een bedrag van €100.000 beschikbaar te stellen.
Het jaarlijkse budget van € 100.000 wordt gedekt uit de algemene reserve.

Afboeking boekwaarde diverse schoolgebouwen (jaren 2028/2029/2030)
In verband met toekomstige nieuwbouw van diverse schoolgebouwen moeten de boekwaardes van de oude gebouwen worden afgeschreven.
Het gaat in 2028 om een bedrag van € 385.000, 2029 € 395.000 en 2030 € 742.000.
De afboekingen worden gedekt uit de algemene reserve.

Duurzame Gemeentelijke Opvang (DGO) Markt 20a (S)
Budget voor het gefaseerd in dienst nemen van personeel op opvanglocaties.
Voor 2026 tot en met 2030 wordt een jaarlijks budget geraamd van € 1.680.000. Dit bedrag wordt volledig gedekt uit de rijksbijdrage.

DGO – algemene kosten
DGO staat voor Duurzame Gemeentelijke Opvang (de voormalige crisisnoodopvang, CNO). Onder dit budget worden de bijbehorende uitvoeringskosten verantwoord, welke hoofdzakelijk bestaan uit salarislasten. De kosten worden gedekt uit rijksbijdragen.

Leefgoed Veghel
Leefgoed Veghel is een gedachtegoed dat is ontwikkeld als inhoudelijk concept voor de ontwikkeling van het Kloosterkwartier. De gemeente Meierijstad werkt hierin samen met 10 organisaties op het terrein van wonen en welzijn, leren en werken, zorg en ondersteuning en (be)leven. Het doel is de samenwerking te versterken, meer verbinding te maken tussen activiteiten en een innovatieve samenwerking te ontwikkelen om zorg en ondersteuning, beter, sneller en efficiënter te organiseren. De lasten bedragen € 260.000 per jaar en worden onttrokken aan de reserve Sociaal Domein.

Werkbudget preventie &innovatie sociaal domein
We zetten het beleid door om ook in de voorliggende collegeperiode snel en adequaat in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen in het sociaal domein. De ontwikkelingen moeten bijdragen aan de veranderopgave in het sociaal domein. Deze opgave kenmerkt zich o.a. door in te zetten op preventie en innovatie. Een aantal activiteiten die we vooraf kunnen voorzien worden separaat in beeld gebracht. Activiteiten en projecten die niet vooraf te voorzien zijn en waar we snel op in willen kunnen spelen vallen onder de paraplu Preventie en Innovatie in het sociaal domein. Dekking van de geraamde kosten (€ 300.000 in de jaren 2027 tot en met 2029) vindt plaats uit de reserve Sociaal Domein.

Inclusieve samenleving
We werken aan een inclusieve samenleving waarin iedereen zoveel mogelijk mee kan doen. Met deze middelen werken we aan verschillende onderwerpen om Meierijstad toegankelijker en inclusiever te maken.
Voor de jaren 2027 en met 2029 wordt een budget geraamd van € 54.000 dat gedekt wordt uit de reserve Sociaal Domein.

Gemeentelijke Opvang Oekraïners (GOO) Jan Tinbergenstraat 1 (SO)
De gemeente Meierijstad vangt ook in 2027 en volgende jaren Oekraïnse vluchtelingen op.
Voor de realisatie, het gebruik en/of de inrichting van deze (tijdelijke) locaties worden kosten gemaakt. Dat geldt ook voor de personele bezetting en inzet; de ondersteunende (facilitaire) diensten en voorzieningen en de inhuur van derden, zoals welzijnsinstellingen. Voor de Oekraïense vluchtelingen geldt een bekostigingsregeling die de kosten van de opvang dekt.
Voor de jaren 2027 tot en met 2031 worden de kosten geraamd op € 260.000.

GOO - algemene kosten
GOO staat voor Gemeentelijke Opvang Oekraïne. De uitvoeringskosten voor deze opvangvorm, bestaan hoofzakelijk uit salarislasten en worden gedekt uit rijksbijdragen.

Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg
In 2024 hebben de lokale gemeenteraden het regionaal beleidsprogramma jeugdzorg vastgesteld. Om uitvoering te geven aan dit beleidsprogramma is een uitvoeringsprogramma opgesteld. Op 19 december 2024 heeft het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) besloten om in het regionaal budgettair kader (RBK) voor de jaren 2025 t/m 2027 een bedrag op te nemen om de activiteiten uit te kunnen voeren die staan beschreven in dit uitvoeringsprogramma. De lokale gemeenten dragen naar rato, conform de vastgestelde verdeelsleutel, bij in deze kosten.
De bijdrage voor 2027 bedraagt € 76.000.
Dekking vindt plaats ten laste van de reserve Sociaal Domein.

Skaeve Huse

In het regioplan Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang is afgesproken dat gemeenten de mogelijkheden onderzoeken voor zogenaamde Skaeve Huse binnen de gemeentegrenzen. Skaeve huse zijn woningen voor inwoners die veel overlast veroorzaken als ze in een wijk wonen. Deze woningen worden aangeduid als: asowoningen, container-woningen, zorgwoningen, hufterwoningen, skaeve huse etc. of een lokale benaming zoals Merwedehuusjes in Dordrecht. De personele inzet van gemeenten en corporaties en van stichtingskosten (grondverwerving, woonunits, inrichting) worden voor de jaren 2026 tot en met 2031 geraamd op € 300.000 en worden gedekt uit de reserve Beschermd Wonen.

Verslavings- en herstelvoorzieningen
Bullshift is een specialistische inloopvoorzieningen voor inwoners met een verslaving of in herstel van een verslaving. Na een succesvolle pilotfase, is er de wens om Bullshift te continueren voor de jaren 2026 tot en met 2030. Het doel is om de kosten voor deze inloop deels te vergoeden middels persoonsgebonden budgetten van inwoners. Meierijstad en Maashorst hebben 2025 gebruikt om gezamenlijk met een plan te komen om de financiering van Bullshift te kunnen continueren. De kosten worden geraamd op € 150.000 per jaar. Dekking uit de reserve Beschermd Wonen.

Leergroepen GGZ
GGZ Oost Brabant heeft een groepsaanbod ontwikkeld voor mensen met psychische problematiek. Er zijn verschillende leergroepen. Deze leergroepen zijn van grote meerwaarde voor mensen met psychische problematiek. De groepen helpen bij het omgaan met deze problematiek, bieden lotgenotencontact en helpen escalatie te voorkomen. De verwachting is dat door inzet van deze leergroepen de noodzaak voor inzet van individuele begeleiding op grond van WMO deels voorkomen kan worden.
Voor de jaren 2026 tot en met 2029 worden de kosten geraamd op € 50.000 (dekking reserve Beschermd Wonen).

Zelfregiecentrum
In 2025 is met subsidie van het Oranjefonds en met de inzet van IZA middelen een Zelfregiecentrum opgericht. Indien de IZA middelen niet meer beschikbaar zijn is er jaarlijks een bijdrage nodig van € 50.000. We geven met het ZRC een belangrijke vernieuwende impuls aan lokale structuren, hiermee sluiten we aan bij de doelstelling van genoemde budgetten. Een ZRC kan van grote betekenis zijn voor onze inwoners met een vorm van psychosociale kwetsbaarheid en is een grote aanvulling op ons ondersteuningsaanbod. Het draagt bij aan zelfregie en daarmee aan het voorkomen van (escalatie) problematiek en aan het voorkomen van intensieve zorg. Hiermee zetten we een belangrijke stap in de transformatie van zorg.
Benodigd budget voor de jaren 2026 tot en met 2029 € 50.000. Kosten worden gedekt uit de reserve Beschermd Wonen.

Het verkennend gesprek
Om de wachtlijsten binnen de GGZ te verkorten en inwoners snel naar de juiste en zo licht mogelijke zorg te kunnen verwijzen gaan we starten met Het verkennend gesprek. Door gezamenlijke screening van GGZ-aanbieders en welzijn organiseren we de juiste zorg op de juiste plek. Als de lokale IZA SPUK middelen beschikbaar blijven wordt deze interventie hieruit gefinancierd, zo niet dan vindt de dekking plaats vanuit de reserve Beschermd Wonen. Voor de jaren 2026 tot en met 2029 worden de kosten geraamd op € 50.000.

BIG 5
De Big 5 (support, wonen, school en werk, inkomen en welzijn) is een visie en werkwijze die jongeren die opgroeien in kwetsbare omstandigheden helpt bij het creëren van een stevige basis waarop zij hun leven en toekomst verder vorm kunnen geven. Zodat ook deze jongeren de grootste kans hebben om zichzelf te ontwikkelen naar de beste versie van zichzelf. In bijna 25 jaar tijd is het jeugdzorggebruik spectaculair gegroeid. De kwaliteit en capaciteit van de jeugdzorg staat al decennialang onder druk en echte oplossingen zijn nog niet gevonden. Big 5 moet bijdragen aan het bestrijden van deze trend.
Geraamde kosten voor de jaren 2027 tot en met 2029 € 250.000 per jaar (dekking reserve Beschermd Wonen).

Normalisering jeudghulp
In de Toekomstvisie hebben we stevige ambities opgenomen om het aantal kinderen met Jeugdhulp fors terug te dringen. We willen uitvoering geven aan de Landelijke Hervormingsagenda Jeugd en

aan het normaliseren. De normalisering sluit aan bij de uitgangspunten van de Jeugdwet (2015) en de Landelijke Hervormingsagenda Jeugd, waarin gemeenten verantwoordelijk zijn gemaakt voor de jeugdhulp met de opdracht om preventie, eigen kracht, en participatie te bevorderen. Geraamde kosten 2026 tot en met 2029 jaarlijks € 150.000 (dekking reserve Beschermd Wonen).

Versterken uitvoering Sociaal Domein
Voor het in stand houden van de kwaliteit van toegang wordt een bedrag gereserveerd voor het versterken en onderhouden van de uitvoering sociaal domein. Dit bedrag komt ten goede aan de inzet van personeel in de uitvoering in de verschillende teams van de gemeente Meierijstad. Daarnaast wordt ingezet op het verbeteren van de samenwerking tussen de teams, het verder professionaliseren van medewerkers en het ontwikkelen van efficiëntere werkprocessen. Hiermee willen we inspelen op de toenemende en complexere ondersteuningsvragen van inwoners en tegelijkertijd zorgen voor een toekomstbestendige en wendbare organisatie.
Jaarlijks budget tot en met 2029 € 250.000 met als dekking de reserve Beschermd Wonen.

Preventie en innovatie Beschermd wonen
Om in te kunnen spelen op landelijke of lokale ontwikkelingen wordt een bedrag gereserveerd binnen de reserve Beschermd Wonen. Projecten binnen deze reservering dienen bij te dragen aan de ontwikkelopgaven in het sociaal domein. Jaarlijks budget voor 2026 tot en met 2029 € 150.000.
Voor het jaar 2030 wordt een bijdrage geraamd van € 195.000.

Huisvesting vergunninghouders in doorstroomlocaties -normvergoeding
Bij beschikking van 11 juli 2025 hebben we gelden toegekend gekregen voor huisvesting vergunninghouders in doorstroomlocaties. Voor 2027 bedraagt de bijdrage € 613.000 en voor 2027 € 307.000.

Kinderopvang Pleegouders
Het rijk stelt voor de periode 2025–2027 middelen beschikbaar als tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang en buitenschoolse opvang voor pleegkinderen. De uitkering loopt via de gemeenten: het bedrag wordt toegevoegd aan het gemeentefonds via de algemene uitkering. Op 16 juni 2026 heeft de VNG handvatten en informatie voor de uitvoering gepubliceerd. Belangrijkste uitgangspunt is dat de uitkering van de middelen gebeurt op basis van het woonplaatsbeginsel zoals dat geldt voor verblijfszorg vanuit de Jeugdwet. Ook adviseert de VNG om de uitvoering van deze tegemoetkoming op regionaal niveau uit te voeren. In september 2026 wordt een voorstel aan het RBO ter besluitvorming voorgelegd hoe we deze middelen gaan inzetten en (met terugwerkende kracht) gaan uitbetalen aan de pleegouders.

Opgave 0 integrale ontwikkeling
Voor diverse doelen in het kader van het duurzaamheidbeleid worden incidentele middelen beschikbaar gesteld. Het gaat hierbij onder meer om:

- Klimaatbestendige leefomgeving en energietransitie door het duurzaam opwekken van energie (wind en zon)
- Versnelling energiebesparing en het versnellen van “zon op het dak”
- Behoud en waar mogelijk versterking van de biodiversiteit
- In samenwerking met onderwijs en het bedrijfsleven innovatieve duurzaamheidskansen benutten

Voor 2027 wordt een budget geraamd van € 712.000, dekking algemene reserve.

Instellen gevel- en verplaatsingssubsidie
Om ambities uit de centrumvisie te realiseren is in 2021 een tijdelijke subsidieregeling opgesteld. Met deze subsidies stimuleren we ondernemers en vastgoedeigenaren om de uitstraling van gevels in onze centra te verbeteren en om publieksgerichte centrumfuncties te verplaatsen naar 1 van onze 3 centra. De transformatie van onze centra naar toekomstgerichte compacte centra (centrumvisie Meierijstad) is in volle gang. De subsidieregeling zal naar verwachting steeds vaker gaan bijdragen aan de daadwerkelijke verplaatsing van publieksgerichte functies, terwijl de regeling in voorgaande jaren vooral gebruikt is voor gevelverbetering.
Daarnaast zetten we in op gevelverbetering via vergroening van gevels, wat leidt tot een prettiger verblijfsklimaat in onze centra. Deze ontwikkeling haakt in zijn totaliteit ook aan bij aan de regiodeal ‘Transformatie centra middelgrote steden’ (4e tranche).
Voorgesteld wordt om voor 2027 een bedrag van € 75.000 beschikbaar te stellen.

Dekking algemene reserve.

Incidentele personeelskosten
Het is noodzakelijk om incidenteel de formatie uit te breiden. De incidentele formatie is met name noodzakelijk om nieuwe wetgeving in te kunnen voeren of tijd te investeren in verbetering van werkprocessen die tijd gaan opleveren.
Om de incidentele personeelslasten te dekken stellen we voor de algemene reserve in te zetten.

Inloop en dagbesteding
Om uitvoering te geven aan de ambitie uit TiMM inloop- en dagbestedingsmogelijkheden in elke wijk of kern zijn aanvullende middelen nodig. Het gaat o.a. over het professionaliseren van beheer en exploitatie gemeenschapshuizen, stimuleren om meer inloop en dagbestedingsactiviteiten in een wijk of kern te realiseren, het ondersteunen van vrijwilligers die de activiteiten uitvoeren of het bestuur vormen van een gemeenschapshuis.
Met bovenstaande geven we mede invulling aan het uitrollen van het LeefGoed concept in de gehele gemeente Meierijstad.
We hanteren hiervoor een pilotperiode van vier jaar (2026 tot en met 2029) waarvoor we incidentele middelen beschikbaar stellen. Deze worden gedekt uit de reserve Sociaal domein en de reserve Beschermd Wonen.

Structurele reservemutaties

De structurele onttrekkingen aan de reserve kapitaallasten betreffen de afschrijvingslasten van een aantal geactiveerde investeringen. In de exploitatie zijn deze afschrijvingen als last opgenomen. Als baat staat hier een onttrekking uit de reserve kapitaallasten tegenover tot hetzelfde bedrag.

Structurele reservemutaties (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Onttrekkingen aan reserves	**1.865**	**2.577**	**2.530**	**2.530**
0. Bestuur, dienstverlening en vastgoed	744	744	697	697
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	68	68	68	68
4. Onderwijs	128	128	128	128
5. Sport, Kunst en cultuur, Recreatie en Toerisme	231	835	835	835
6. Sociaal domein	694	802	802	802
Surplus algemene reserve	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Stortingen in reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
0. Bestuur, dienstverlening en vastgoed	0	0	0	0
Totale structurele reservemutaties	**1.865**	**2.577**	**2.530**	**2.530**

Uitgangspunten
Inleiding
De technische uitgangspunten voor de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 zijn door de raad vastgesteld bij het raadsvoorstel van de kaderbrief 2027 op 9 juli 2026.
De uitgangspunten voor de begroting 2027 bestaan uit twee delen, de algemene (financiële) kaders en de technische uitgangspunten voor het samenstellen van de begroting 2027.

Algemene (financiële) kaders
In het coalitieakkoord “Samen bouwen aan Meierijstad” zijn als algemene (financiële) kaders opgenomen.

Voor het behouden van die gezonde financiële huishouding zijn de volgende uitgangspunten van toepassing:
- Ieder eerste begrotingsjaar heeft een structureel sluitend karakter.
- Vanwege de onzekerheid rondom het gemeentefonds worden de daaropvolgende jaren niet sluitend gemaakt middels ingrijpende bezuinigingen. Uitgangspunt is dat de structurele tekorten beheersbaar blijven en zoveel mogelijk worden beperkt.
- Structurele lasten dekken we met structurele baten. Jaarlijks terugkerende taken moeten met de jaarlijks terugkerende opbrengsten kunnen worden bekostigd.
- De reservepositie en het weerstandsvermogen blijven op orde conform de financiële verordening.
- De lokale lasten blijven zo laag mogelijk. Voor de lasten rekenen we in principe met een trendmatige aanpassing van de tarieven.
- De afvalstoffenheffing en de rioolrechten zijn 100% kostendekkend.
- Leges worden meer kostendekkend.

Voor het opnemen van (nieuwe) ontwikkelingen in de begroting 2027 hanteert het college de volgende uitgangspunten:

- We gaan een beleidsarme begroting opstellen, waarin uitsluitend wettelijke en / of noodzakelijke uitgaven worden opgenomen. Aanvullend op deze beleidsarme begroting zal een collegewerkprogramma worden opgesteld met financiële vertaling. Deze aanvulling ‘amendeert’ als het ware de beleidsarme begroting.
- Geen nieuw beleid zonder dekking. Uitgangspunt daarbij is: “Nieuw voor oud”.

Technische uitgangspunten kadernota/programmabegroting 2027-2030

Algemeen
We ramen de lasten en baten op basis van het bestaande beleid, inclusief de besluiten die de raad tot en met juli 2026 neemt. Gezien de financiële situatie nemen we in principe geen nieuw beleid op. Alleen autonome ontwikkelingen waar nauwelijks bestuurlijke keuze mogelijk is, verhoging van bestaande budgetten om wettelijke taken en lokaal beleid uit te voeren.

Algemene uitkering
De algemene uitkering uit het gemeentefonds is de grootste bron van inkomsten voor gemeenten. Naast stortingen en onttrekkingen vanwege taakwijzigingen kent het gemeentefonds een autonome groei, het accres. Daarmee moeten gemeenten onder andere de stijgende kosten door inflatie, loonontwikkeling en bevolkingsgroei opvangen.

De algemene uitkering ramen we op basis van de meicirculaire 2026. Als de septembercirculaire 2026 hiertoe aanleiding geeft doet het college voorstellen bij de behandeling van de begroting 2027.

We verwerken een toenemend aantal inwoners als basis voor de berekening van de algemene uitkering. Het uitgangspunt voor de berekening van de algemene uitkering voor de begroting is om het inwonersaantal jaarlijks te laten stijgen met 600 inwoners.

Werkwijze bij taakmutaties
Door wijziging in de taken (taakmutaties) verandert de algemene uitkering. Bij nieuwe taken wordt geld toegevoegd en bij het weghalen van taken bij gemeenten wordt geld uit de algemene uitkering gehaald. We hanteren de volgende uitgangspunten voor taakmutaties in het gemeentefonds:

- Nieuwe middelen voor een bepaald taakveld reserveren we binnen het taakveld Algemene Uitkering tot de eerstvolgende kaderbrief/programmabegroting.
- Op basis van een apart voorstel vindt onderbouwing plaats waarom het geld nodig is binnen dat taakveld.
- Bij het collegewerkprogramma/programmabegroting vindt integrale afweging plaats. Op basis van de integrale afweging zetten we middelen in voor het betreffende taakveld of voegen dit toe aan de algemene middelen.
- Als bestaande middelen geoormerkt zijn, dan oormerken we ook de verhoging/verlaging uit taakmutaties.

Overheveling van budgetten
In de kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV staan de manieren die toegestaan zijn voor het overhevelen van budgetten. Wij kiezen voor de mogelijkheid om de uitvoering van de ‘overgehevelde’ activiteiten en bijhorende lasten ten laste te brengen van de exploitatie in het nieuwe jaar. Bij het vaststellen van de jaarrekening van het oude jaar stemt de gemeenteraad in met het overhevelen van de niet aangewende middelen naar het nieuwe begrotingsjaar.

Budgetoverheveling vindt alleen plaats als:
- er een beleidsinhoudelijke noodzaak is om het geld te behouden voor uitvoering in het nieuwe jaar
- er in het nieuwe jaar geen middelen beschikbaar om deze uitgaven te dekken (financiële noodzaak)

- de uitvoering in het nieuwe jaar past binnen de planning van het werkatelier
- de daadwerkelijke realisatie uiterlijk plaatsvindt in het nieuwe jaar d.w.z. er kan één keer budgetoverheveling plaatsvinden
- het over te hevelen budget minimaal € 25.000 bedraagt.

De eenmalige budgetten worden beoordeeld op deze spelregels van budgetoverheveling.

Loonkosten
De huidige cao heeft een looptijd van 1 april 2025 tot en met 31 maart 2027. De financiële consequenties hiervan nemen we op.
De loonkosten van het gemeentelijk personeel berekenen we op basis van de formatie per 1 mei 2026. De ontwikkeling van de loonkosten 2027 (na afloop van de huidige cao) baseren we op de verwachtingen van het Centraal Plan Bureau (CPB). Bron: Centraal Economisch Plan 2026, loonvoet sector overheid. De loonkosten ramen we op basis van het maximum van de salarisschaal.

Prijsindexering
We reserveren het bedrag voor prijsstijging op één verzamelbudget binnen het programma Financiële informatie programmaplan onder “overige baten en lasten”. De verwachte prijsontwikkelingen baseren we op verwachtingen van het Centraal Plan Bureau (CPB). Bron: Centraal Economisch Plan (CEP) 2026, Prijs netto materiële overheidsconsumptie (IMOC).
Als prijsstijgingen contractueel zijn bepaald, dan verhogen we het desbetreffende budget met als dekking het verzamelbudget.

Huren en pachten
De huren en pachten die de gemeente in rekening brengt indexeren we met het percentage wat contractueel is bepaald. Wanneer contractueel geen indexering is vastgelegd hanteren we de verwachtingen van het Centraal Plan Bureau (CPB). Bron: Centraal Economisch Plan (CEP) 2026, Prijs netto materiële overheidsconsumptie (IMOC).

Subsidies
Het aantal subsidies en de samenstelling baseren we op het desbetreffende subsidiebeleid.
We indexeringen subsidies volgens de algemene subsidieverordening Meierijstad. Hiervoor zijn bepalend de prijsindexen Centraal Plan Bureau (CPB) die in de septembercirculaire 2026 worden opgenomen. Omdat de hoogte van de indexering pas bij de septembercirculaire 2026 bekend is vindt bijstelling van de subsidiebedragen in de begroting plaats bij het eerstvolgende P&C document. De dekking hiervoor is het verzamelbudget (zie prijsindexering).

Rekenrente
De rekenrente (ook voor de grondexploitaties) is gebaseerd op de BBV (notitie rente). Voor de programmabegroting 2026 actualiseren we het percentage. Voor de meerjarenraming houden we de rekenrente gelijk aan 2027.

Kapitaallasten
We begroten kapitaallasten vanaf het jaar na geplande afronding van het project.

Onroerende zaakbelasting
De waardebepaling voor woningen en niet-woningen baseren we op waarde peildatum 1 januari 2026. Waarde mutaties compenseren we in het tarief, hierbij blijft de geraamde opbrengst gelijk. De toename van de waarde WOZ als gevolg van nieuwbouw nemen we op als extra inkomsten. Voor de indexering hanteren we de verwachtingen van het Centraal Plan Bureau (CPB) Bron: Centraal Economisch Plan 2026, prijs netto materiële overheidsconsumptie (IMOC).

Tarieven rioolheffing en afvalstoffenheffing
De tarieven voor rioolheffing en afvalstoffenheffing zijn maximaal 100% kostendekkend.

Leges, overige belastingen en overige heffingen
Voor de indexering van leges, overige belastingen en overige heffingen hanteren we de verwachtingen van het Centraal Plan Bureau (CPB). Bron: Centraal Economisch Plan (CEP) 2026, Prijs netto materiële overheidsconsumptie (IMOC). Uitgezonderd die situaties waarin maximale kostendekking is gerealiseerd of sprake is van (maximale) doorberekening van rijksleges.

Onvoorziene uitgaven
Jaarlijks ramen we een bedrag voor onvoorziene uitgaven van € 100.000. Dit bedrag kan het college in dat jaar inzetten voor het dekken van incidentele tegenvallers in de exploitatie van bestaand beleid en ter dekking van lasten voor activiteiten die van tevoren niet voorzien zijn, maar die gedurende het begrotingsjaar wel belangrijk zijn. Het college rapporteert bij de bestuursrapportages en de jaarrekening over het verloop en aanwending van deze post.

Grondzaken
Een actieve en regisserende rol op de verwerving van en ontwikkeling van woningbouw- en bedrijventerreinlocaties middels integrale gebiedsontwikkeling door een actief grondbeleid.
We streven er naar dat alle grondexploitaties samen minimaal kostendekkend worden uitgevoerd. Ieder jaar bekijken we welke grondexploitaties we kunnen afsluiten. Een eventueel positief resultaat voegen we toe aan de algemene reserve.

Vervangingsinvesteringen
Vervangingsinvesteringen vragen we opnieuw aan als investering bij de begroting. Voor 2027 vindt inventarisatie plaats van vervangingsinvesteringen. Opnemen van vervangingsinvesteringen 2027 wordt integraal afgewogen bij de begroting 2027.

Verbonden partijen
De bijdragen voor verbonden partijen zijn gebaseerd op de kadernota’s en begrotingen 2027 van de verbonden partijen.

FINANCIËLE POSITIE

In dit onderdeel wordt ingegaan op de ontwikkeling van de balansposities. Er wordt een overzicht gegeven van de geprognosticeerde balans 2027-2030, het EMU-saldo en de voorgenomen investeringen. Als laatste is het overzicht met verloop van reserves en voorzieningen opgenomen.

Geprognosticeerde balans
In het besluit begroting en verantwoording (BBV, artikel 20) is de verplichting vastgesteld dat de gemeenten een geprognosticeerde balans van de begrotingsjaren opnemen.
Het meerjarig opnemen van de geprognosticeerde balans geeft de raad meer inzicht in de ontwikkeling van de investeringen (vaste activa), het aanwenden van reserves en voorzieningen en het verloop binnen de grondexploitaties (voorraden).

Geprognosticeerde balans (bedragen x € 1.000)	**31-12-2027**	**31-12-2028**	**31-12-2029**	**31-12-2030**
Activa				
Vaste activa:				
Immateriële vaste activa	945	938	932	925
Materiële vaste activa	370.984	373.529	366.057	350.661
Financiële vaste activa	12.144	11.972	11.800	11.149
Totaal vaste activa	384.073	386.439	378.789	362.735
Vlottende activa				
Voorraden	10.030	-19.732	-17.478	-20.093
Uitzettingen < één jaar	36.780	36.780	36.780	36.780
Liquide middelen	270	270	270	270
Overlopende activa	21.845	21.845	21.845	21.845
Totaal vlottende activa	68.925	39.163	41.417	38.802
Totaal activa	452.998	425.602	420.206	401.537
Passiva				
Vaste passiva				
Reserves	128.521	119.044	115.837	112.625
Voorzieningen	34.092	34.229	36.465	39.681
Vaste schulden > één jaar	109.696	121.563	133.509	145.789
Totaal vaste passiva	272.309	274.836	285.811	298.095
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden < één jaar	51.465	51.465	51.465	51.465
Overlopende passiva	38.765	38.765	38.765	38.765
Sluitpost balans	90.460	60.538	44.165	13.212
Totaal vlottende passiva	180.690	150.768	134.395	103.442
Totaal passiva	452.998	425.602	420.206	401.537

EMU-saldo

Het EMU saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid. Het EMU saldo van de lokale overheid telt mee voor het EMU-saldo van de totale overheid. In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% BBP (Bruto Binnenland Product) mag zijn. In de wet staat dat gemeenten een gelijkwaardige bijdrage moeten leveren aan het terugdringen van het EMU-tekort. Het EMU-saldo ofwel het begrotingstekort mag niet groter zijn dan 3% van het BBP.

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt er een geprognosticeerde balans voorgeschreven. Hierdoor komt er meer inzicht in de ontwikkeling van investeringen, reserves, voorzieningen en financieringsbehoefte. Aandachtspunt is dat een aantal componenten moeilijk te voorspellen zijn, zoals bijvoorbeeld grond aan- en verkopen.

Uit de balans kan het EMU-saldo worden afgeleid. Dit is het verschil op kasbasis, gemeenten zijn verplicht het baten en lasten stelsel te hanteren. Het verschil is het toerekenen van kosten aan boekjaren. Zo worden in het baten- en lastenstelsel de kosten van investeringen niet in een keer genomen, maar uitgesmeerd over de totale gebruiksduur. Om de afzonderlijke decentrale overheden een beeld te geven wat dit voor hen betekent publiceert het Ministerie BZK in lijn met wet Hof individuele EMU referentiewaarden. Dit betreft geen norm maar een indicatie van het aandeel dat een gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft. Dat betekent dat er geen (individuele) sancties van toepassing zijn.

Onderstaande tabel toont de meerjarige EMU-saldi van de gemeente Meierijstad.

Het EMU-saldo van de gemeente Meierijstad voor 2027 komt uit op € 11.317.000 wat betekent dat in EMU-termen de inkomsten groter zijn dan de uitgaven. Het overschot wordt vooral veroorzaakt doordat wij een flinke mutatie verwachten op de voorraden.Verder tellen bijvoorbeeld investeringen niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de jaarlijkse kapitaallasten van de investeringen. Investeringen in een bepaald jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben.

Het jaarlijkse aandeel in het EMU-saldo van de decentrale overheden is voor de jaren 2024 tot en met 2026 gesteld op -0,50% van het Bbp. Het aandeel van de gemeenten is gesteld op -0.34% van het BBP. Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting, er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort.

EMU-saldo (bedragen x € 1.000)		**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)		-19.777	-9.510	-12.170	-10.392	-6.106
Mutatie (im)materiële vaste activa	(-)	28.977	3.226	2.538	-7.479	-15.403
Mutatie voorzieningen	(+)	-7.123	-3.553	137	2.236	3.216
Mutatie voorraden (inclusief bouwgronden in exploitatie)	(-)	-43.408	-27.606	-29.762	2.254	-2.615
Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	(-)					
Berekend EMU-saldo		**-12.469**	**11.317**	**15.191**	**-2.931**	**15.128**

Investeringen

In onderstaande tabel zijn de investeringen 2027 opgenomen. De kapitaallasten zijn per investering weergegeven.
De vervangingsinvesteringen 2027 zijn in de eerste tabel in totaal opgenomen. Een specificatie is opgenomen in de tweede tabel.
Toelichtingen op de investeringen zijn te vinden bij de desbetreffende programma's.

Investeringen 2027 (bedragen x € 1.000)	Programma	Investerings-bedrag 2027	Lasten 2027	2028	2029	2030
Lijst van vervangingsinvesteringen 2027	div.	550	28	14	14	14
Plaatsen van zonnepanelen en zonnecollectoren op en het versneld verduurzamen van enkele panden van het gemeentelijk vastgoed 2027	0	900			-9	-9
Aanschaf extra strooier en sneeuwplog	2	85		7	7	7
Bus Rapid Transit (BRT) Meierijstad 2027	2	6.250				208
Doorfietsroute Eindhoven Veghel 2027	2	1.000			33	33
Vervangen bloembakken de Bunders	2	170	6	6	6	6
Vervanging wegen 2027	2	4.000		133	133	133
Vervangingen riolering 2027	2	3.032				
Dekking uit voorziening riolering	2					
Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw bs De Ark	4	528				13
Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw gymzaal Boerdonk	5	205			5	5
Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw gymzaal De Leest Veghel.	5	466				11
Voorbereidingskrediet uitbreiding kinderopvangvoorziening bij bs Eerschot	6	106			-1	-1
Uitbreiding bomenareaal 2027	8	275		9	9	9
Totaal		**17.567**	**34**	**169**	**197**	**429**

Vervangingsinvesteringen 2027 (bedragen x € 1.000) *	Programma	Investeringsbedrag 2027	Lasten 2027	2028	2029	2030
Vervanging Mercedes Sprinter VN-582-J		160	16	16	16	16
Vervanging Mercedes Sprinter 514 cdi V-103-BF		160	16	16	16	16
Vervanging Ford Fiesta RS-244-N Boa		45	5	5	5	5
Vervangen menginstallatie voor natzout aanmaken		45		5	5	5
Vervanging inventaris binnensportaccommodaties 2027		140		14	14	14
Incidentele vervangingen < € 20k			28	0	0	0
Totaal		**550**	**65**	**55**	**55**	**55**

* na verwerking ombuigingen

In deze tabel staan de voorgenomen investeringen 2028-2030. Deze worden nu niet beschikbaar gesteld. Hierover wordt een besluit genomen bij de begrotingsbehandeling van de programmabegroting 2028 en volgende jaren.

Investeringen 2028-2030 (bedragen x € 1.000)	Programma	2028	2029	2030
Uitvoeringsprogramma mobiliteit 2028	2	5.000		
Uitvoeringsprogramma mobiliteit 2030	2			5.000
Vervanging wegen 2028	2	4.000		
Vervanging wegen 2029	2		4.000	
Vervanging wegen 2030	2			4.000
Realisatiekrediet nieuwbouw basisscholen Veghels Buiten (bijstelling)	4			322
Realisatiekrediet vervangende nieuwbouw bs De Ark.	4		4.916	
Realisatiekrediet vervangende nieuwbouw bs Franciscus Boskant	4			4.384
Realisatiekrediet vervangende nieuwbouw bs Nicolaas Boerdonk	4	2.576		
Realisatiekrediet vervangende nieuwbouw Odaschool	4	6.151		
Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw bs Antonius Keldonk	4		305	
Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw bs De Beemd	4			599
Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw bs Franciscus Boskant	4	396		
Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw obs De Kring	4			229
Realisatiekrediet nieuwbouw micro-sporthal Veghels Buiten	5		5.301	
Realisatiekrediet vervangende nieuwbouw gymzaal Boerdonk	5	2.354		
Realisatiekrediet vervangende nieuwbouw gymzaal Boskant	5			2.567
Realisatiekrediet vervangende nieuwbouw gymzaal De Leest.	5		5.363	
Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw gymzaal Boskant	5	326		
Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw gymzaal De Beemd.	5			334
Realisatiekrediet kinderopvangvoorziening bij bs Franciscus	6			1.075
Realisatiekrediet nieuwbouw kinderopvangvoorziening Boerdonk	6	515		

Realisatiekrediet nieuwbouw kinderopvangvoorziening Veghels Buiten	6	1.800
Realisatiekrediet nieuwbouw wijkvoorziening Veghels Buiten	6	1.780

Financiering
De beleidsuitgangspunten en ontwikkelingen in de financiering van de gemeente Meierijstad staan opgenomen in de paragraaf Financiering van deze begroting.

Reserves & voorzieningen

Algemeen
Bij raadsbesluit van december 2024 is de nota reserves en voorzieningen 2025 vastgesteld. De nota reserves en voorzieningen 2025 bevat de uitwerking van de bepaling in artikel 16 van de "Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Meierijstad". Met het vaststellen van deze nota heeft de raad de kaders (het beleid) vastgesteld voor de vorming van reserves en voorzieningen.
De bepalingen opgenomen in deze nota zijn van toepassing voor de begroting 2027.

Algemene reserve
De onttrekking aan de algemene reserve betreffen met name bestedingen uit het college werkprogramma, de begroting 2026 en 2027, de bestuursrapportages 2026, de jaarrekening 2025 en meerjarenraming 2027-2030.

Algemene risicoreserve
Dit is een buffer die in stand moet worden gehouden ten behoeve van het weerstandsvermogen van de gemeente Meierijstad.

Bestemmingsreserve dekking kapitaallasten
In verband met afbouw van de bestemmingsreserve kapitaallasten is jaarlijks (tot en met 2026) een bedrag van € 3,5 miljoen onttrokken.

Daarnaast worden de afschrijvingslasten van diverse investeringen welke in het verleden zijn afgerond en waarvan de afschrijving nog loopt onttrokken aan deze reserve.

Bestemmingsreserve realisatie verlegging Rembrandtlaan
Het restant van het project Rembrandtlaan zal naar verwachting in 2026 worden aangewend. Het project is afgewikkeld.

Bestemmingsreserve sociaal domein
Het bestedingsplan van de reserve sociaal domein is opgebouwd uit diverse onderwerpen verband houdend met de gestelde doelen in het beleidskader sociaal domein en het project versterken sociale basis en de ontwikkeling van zorgzame wijken en kernen.
Reserve opvang ontheemden
Opvangen mogelijke tekorten in de kosten opvang ontheemden inclusief uitvoering Spreidingswet (door mogelijk lagere rijksbijdragen) en ter dekking van aankopen ten behoeve van permanentere bewoning ontheemden.

Bestemmingsreserve beschermd wonen
Bij de begroting 2026 is een bestedingsplan vastgesteld voor het (in 2025) beschikbare bedrag van bijna € 8,3 mln. De bestemmingsreserve wordt ingezet om invulling te geven aan de Toekomstvisie Meierijstad 2040 en het Beleids- en uitvoeringsprogramma Sociaal Domein 2026-2030.
.
Voorzieningen
Er zijn diverse voorzieningen gevormd. Onder andere voor wethouder pensioenen en wachtgelden voormalig collegeleden. Ook voor dubieuze debiteuren. Voor het egaliseren van beheerskosten bestaan voorzieningen voor wegen, vastgoed en civieltechnische kunstwerken. Tenslotte zijn voor de egalisatie van de tarieven voor rioolafvoerrecht voorzieningen gevormd. De vermeerderingen in de diverse voorzieningen betreffen de jaarlijkse toevoegingen die in de begroting zijn opgenomen.
De verminderingen betreffen de investeringen die in de komende jaren ten laste komen van de daarvoor bestemde voorzieningen.

In onderstaande tabel is het verloop van de saldi van de reserves en voorzieningen weergegeven voor de jaren 2027 tot en met 2030.

(bedragen x € 1.000)	1-jan 2027	bij	af	31-dec 2027	bij	af	31-dec 2028	bij	af	31-dec 2029	bij	af	31-dec 2030
RESERVES	**145.969**	**126**	**-11.781**	**134.314**	**126**	**-9.603**	**124.837**	**-14**	**-7.056**	**117.768**	**-14**	**-5.130**	**112.625**
Algemene reserve	**61.098**	**-14**	**-6.932**	**54.153**	**-14**	**-3.913**	**50.227**	**-14**	**-2.012**	**48.201**	**-14**	**-1.696**	**46.492**
AR: Algemene reserve	22.516	-14	-6.932	15.571	-14	-3.913	11.645	-14	-2.012	9.619	-14	-1.696	7.910
AR: Algemene risicoreserve	38.582	0	0	38.582	0	0	38.582	0	0	38.582	0	0	38.582
AR: Risico's grondexploitaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve	**84.870**	**140**	**-4.849**	**80.161**	**140**	**-5.690**	**74.611**	**0**	**-5.043**	**69.567**	**0**	**-3.434**	**66.133**
BR: Beschermd Wonen	8.847	0	-1.900	6.947	0	-1.900	5.047	0	-1.900	3.147	0	-645	2.502
BR: Dekking kapitaallasten	61.978	0	-1.865	60.113	0	-2.577	57.537	0	-2.530	55.007	0	-2.530	52.478
BR: Opvang ontheemden	7.988	0	0	7.988	0	0	7.988	0	0	7.988	0	0	7.988
BR: Rembrandtlaan	379	0	0	379	0	0	379	0	0	379	0	0	379
BR: Sociaal domein	5.678	140	-1.084	4.733	140	-1.214	3.660	0	-614	3.046	0	-260	2.786
BR: Verevening sociale woningbouw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VOORZIENINGEN	**61.871**	**10.168**	**-13.576**	**58.463**	**10.168**	**-9.885**	**58.745**	**10.136**	**-7.756**	**61.126**	**10.136**	**-6.776**	**64.487**
Bijdr. toek. VVI, waarvoor heffing geheven	**8.136**	**0**	**-3.023**	**5.113**	**0**	**0**	**5.113**	**0**	**0**	**5.113**	**0**	**0**	**5.113**
Riolering, spaarvoorziening	8.136	0	-3.023	5.113	0	0	5.113	0	0	5.113	0	0	5.113
Gelijkmatige verdeling lasten: algemeen	**5.362**	**5.394**	**-6.836**	**3.920**	**5.394**	**-6.913**	**2.401**	**5.394**	**-5.313**	**2.481**	**5.394**	**-6.097**	**1.778**
Groot onderhoud buitensportaccommodaties	0	1.666	-1.666	0	1.666	-1.666	0	1.666	-1.666	0	1.666	-1.666	0
Groot onderhoud civiele kunstwerken	134	351	-245	240	351	-326	265	351	-105	511	351	-728	134

Groot onderhoud verhardingen wegen	4.178	3.087	-4.500	2.764	3.087	-4.500	1.351	3.087	-3.000	1.438	3.087	-3.000	1.524
Speelvoorziening	278	90	-210	158	90	-160	88	90	-165	13	90	-100	3
Vervanging inventaris binnensportaccommodaties	0	100	-100	0	100	-100	0	100	-100	0	100	-100	0
Vervanging inventaris zwembaden	0	100	-100	0	100	-100	0	100	-100	0	100	-100	0
Vervanging theatertechniek en -inventaris De Blauwe Kei (2026-2032)	773	0	-15	758	0	-61	697	0	-177	520	0	-403	116
Gelijkmatige verdeling lasten: gebouwen	**6.385**	**4.253**	**-3.807**	**6.831**	**4.253**	**-3.948**	**7.135**	**4.221**	**-3.527**	**7.829**	**4.221**	**-1.883**	**10.167**
Van derden waarvan bestemming gebonden	**1.525**	**0**	**711**	**2.236**	**0**	**1.350**	**3.586**	**0**	**1.382**	**4.968**	**0**	**1.446**	**6.414**
Afvalstoffenheffing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwaliteitsregel landschap	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Riolering, beklemde middelen derden	1.079	0	721	1.800	0	1.350	3.150	0	1.382	4.532	0	1.446	5.978
Verbetering kwaliteit buitengebied	446	0	-10	436	0	0	436	0	0	436	0	0	436
Verplichtingen en verliezen onzeker	**16.237**	**383**	**-628**	**15.992**	**383**	**-381**	**15.994**	**383**	**-303**	**16.073**	**383**	**-248**	**16.208**
Mobiliteitsdienstverbanden	277	0	-134	143	0	0	143	0	0	143	0	0	143
Pensioenverplichtingen wethouders	9.960	383	-248	10.095	383	-248	10.230	383	-248	10.364	383	-248	10.499
Verlofsparen	5.666	0	0	5.666	0	0	5.666	0	0	5.666	0	0	5.666
Vervroegd Uittreden (RVU)	63	0	-126	-63	0	-36	-100	0	0	-100	0	0	-100
Wachtgeld voormalig college	272	0	-120	152	0	-96	55	0	-55	0	0	0	0

Verplichtingen of verliezen te schatten: overig	**24.226**	**138**	**6**	**24.371**	**138**	**6**	**24.516**	**138**	**6**	**24.661**	**138**	**6**	**24.806**
Dub. deb. alg. ERPx (incl. bel + leges)	411	0	0	411	0	0	411	0	0	411	0	0	411
Dub. debiteuren belastingen (GOUWIT)	537	90	0	627	90	0	716	90	0	806	90	0	896
Dub. debiteuren sociale zaken (M)	508	49	6	563	49	6	618	49	6	674	49	6	729
Verliesgevende compexen GB	22.770	0	0	22.770	0	0	22.770	0	0	22.770	0	0	22.770
Totaal reserves en voorzieningen	**207.839**	**10.294**	**-25.357**	**192.776**	**10.294**	**-19.488**	**183.583**	**10.123**	**-14.811**	**178.894**	**10.123**	**-11.905**	**177.111**

OVERZICHT NAAR TAAKVELDEN

Bedragen x € 1.000		Begroting 2027		
Taakveld	**Omschrijving taakveld**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
0	**0. Bestuur, Dienstverlening en Vastgoed**	**11.407**	**3.287**	**-8.120**
0.1	Bestuur	5.078	427	-4.651
0.2	Burgerzaken	2.939	2.009	-930
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	3.390	851	-2.539
1	**1. Veiligheid**	**9.934**	**444**	**-9.491**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	7.253	80	-7.173
1.2	Openbare orde en veiligheid	2.681	363	-2.318
2	**2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte**	**45.593**	**23.420**	**-22.173**
2.1	Verkeer en vervoer	14.939	753	-14.186
2.2	Parkeren	256	4	-252
2.3	Recreatieve havens	19	15	-3
2.4	Economische havens en waterwegen	202	160	-42
2.5	Openbaar vervoer	40	0	-40
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	11.545	107	-11.439
7.2	Riolering	6.381	8.665	2.284
7.3	Afval	12.116	13.570	1.454
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	95	146	51
3	**3. Economie**	**26.218**	**24.088**	**-2.129**
3.1	Economische ontwikkeling	1.332	0	-1.332
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.260	3.233	-27
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1.155	382	-773
3.4	Economische promotie	726	651	-75
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	19.744	19.822	77
4	**4. Onderwijs**	**13.630**	**1.654**	**-11.975**
4.1	Openbaar basisonderwijs	8	0	-8
4.2	Onderwijshuisvesting	9.177	716	-8.461
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	4.445	938	-3.506
5	**5. Sport, kunst, cultuur, recreatie en toerisme**	**28.445**	**8.611**	**-19.834**
5.1	Sportbeleid en activering	1.772	385	-1.387
5.2	Sportaccommodaties	15.060	6.581	-8.479
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	8.139	1.355	-6.784
5.4	Musea	644	59	-585
5.6	Media	2.403	230	-2.173
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	426	0	-426
6	**6. Sociaal domein**	**140.461**	**35.709**	**-104.752**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	18.251	7.266	-10.984
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	4.170	198	-3.972
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	4.300	0	-4.300
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	2.983	0	-2.983
6.3	Inkomensregelingen	30.111	22.885	-7.226
6.4	Begeleide participatie	16.007	105	-15.902
6.5	Arbeidsparticipatie	4.242	0	-4.242
6.60	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	4.282	154	-4.128
6.711	Huishoudelijke hulp (Wmo)	9.130	466	-8.663
6.712	Begeleiding (Wmo)	7.256	0	-7.256
6.713	Dagbesteding (Wmo)	1.511	0	-1.511

6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	364	0	-364
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	16.257	0	-16.257
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	8.168	0	-8.168
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	1.169	0	-1.169
6.791	PGB Wmo	1.104	0	-1.104
6.792	PGB Jeugd	1.463	0	-1.463
6.811	Beschermd Wonen (Wmo)	4.578	4.635	57
6.812	Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)	360	0	-360
6.821	Jeugdbescherming	1.771	0	-1.771
6.822	Jeugdreclassering	329	0	-329
6.91	Coördinatie en beleid Wmo	1.720	0	-1.720
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	935	0	-935
7	**7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid**	**12.407**	**559**	**-11.848**
7.1	Volksgezondheid	5.157	559	-4.597
7.4	Milieubeheer	7.250	0	-7.250
8	**8. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen**	**11.310**	**4.955**	**-6.355**
5.5	Cultureel erfgoed	913	136	-777
8.1	Ruimtelijke ordening	6.592	1.607	-4.985
8.3	Wonen en bouwen	3.804	3.211	-593
9	**9. Financiële informatie programmaplan**	**35.100**	**222.267**	**187.167**
0.4	Overhead	30.729	1.091	-29.638
0.5	Treasury	-1.172	437	1.609
0.61	OZB woningen	1.364	15.198	13.834
0.62	OZB niet-woningen	802	11.590	10.787
0.64	Belastingen overig	177	231	53
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	161	193.722	193.560
0.8	Overige baten en lasten	3.038	0	-3.038
TOTAAL EXCLUSIEF RESERVES		**334.504**	**324.994**	**-9.510**
0	0. Bestuur, Dienstverlening en Vastgoed	0	814	814
1	1. Veiligheid	0	14	14
2	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	0	2.049	2.049
3	3. Economie	0	222	222
4	4. Onderwijs	0	2.651	2.651
5	5. Sport, kunst, cultuur, recreatie en toerisme	0	943	943
6	6. Sociaal domein	165	3.684	3.518
7	7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	0	1.008	1.008
8	8. Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	0	185	185
9	9. Financiële informatie programmaplan	0	250	250
TOTAAL INCLUSIEF RESERVES		**334.670**	**336.814**	**2.144**